

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

71'inci Birleşim 12 Mart 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	274
II.- GELEN KÂĞITLAR	278
III.- KAPALI OTURUMLAR	280
1.- İkinci Oturum kapalıdır	280
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	281
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>281:285</i>
1.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	281:282
2.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	282:284
3.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	284:285

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Türkiye'deki gençlere ilişkin açıklaması	285:286
2.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	286
3.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, İstiklal Marşı'nın bazı kıtalarına ilişkin açıklaması	286:287
4.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayırım'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	287
5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	287
6.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 13 Mart 1992 tarihinde meydana gelen Erzincan depreminin 34'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	287:288
7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yakın zamanda çıkarılan yargı paketine ilişkin açıklaması	288
8.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, ağır hasta mahpuslara ilişkin açıklaması	288
9.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, bir yıllık hâkimin istinaf hâkimlerine yazdığı dilekçeye ilişkin açıklaması	288:289
10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Adliyesine ilişkin açıklaması	289
11.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân'ın dün sosyal medya hesaplarında paylaştığı afişe ilişkin açıklaması	289
12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Hilmi Güler'in Ordu'daki eski terminal alanıyla ilgili söylediklerine ilişkin açıklaması	289:290
13.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	290
14.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kanun hükmünde kararnamele görevden alınanlara ilişkin açıklaması	290
15.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde görev yapan öğretmenlere ilişkin açıklaması	290
16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	290:291
17.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, İslamofobiye ilişkin açıklaması	291
18.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Rojin'in şüpheli ölümüne ilişkin açıklaması	291
19.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İstanbul'a gelen Liverpool taraftarlarının açtıkları pankarta ilişkin açıklaması	291:292

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türkiye'deki çiftçilere ilişkin açıklaması	292
21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı KYK yurtlarına ilişkin açıklaması	292
22.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Resmî Gazete'de limon ithalatındaki gümrük vergisiyle ilgili yayımlanan karara ilişkin açıklaması	292:293
23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçinin ayakta kalmasını sağlayacak önlemlerin bir an önce alınması gerektiğine ilişkin açıklaması	293
24.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadınların öldürülmesine ilişkin açıklaması	293
25.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, 12 Mart 2004'te Kamışlı'da başlayan halk hareketine ve Salih Müslim'e ilişkin açıklaması	293
26.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, kampüs önünde direnen Hacettepe Üniversitesi öğrencilerine ilişkin açıklaması	293:294
27.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, esnafa ilişkin açıklaması	294
28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas'ın Hafik ilçesine bağlı Günyamaç köyü arazisinde bulunan asfalt üretim tesisine ilişkin açıklaması	294
29.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'daki çiftçilere ilişkin açıklaması	294
30.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Zafer Partisi Alanya İlçe Başkanı Alper Arıkan'ın vefatına ve Türkiye'deki DMD kas hastalarına ilişkin açıklaması	294:295
31.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 18 yaşından küçük çocukların yaşadıkları bütün sorunlara ilişkin açıklaması	295
32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 12 Mart 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen İstiklal Marşı'na, Mehmet Akif Ersoy'a ve Türkiye'ye; bayram ikramiyesine, asgari ücrete, bedelli askerlik parasına, TÜSİAD davasına, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, TCK 158'le ilgili mağduriyetlere, Zafer Havalimanı'na ve bayrama ilişkin açıklaması	295:298
33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 12 Mart 1921 tarihine ve İstiklal Marşı'na, Tarım Kredi marketlerine, TOGG'a ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eczacılık Fakültesine ilişkin açıklaması	298:301
34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Kadir Gecesi'ne ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması	301:302
35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 12 Mart 1971 muhtırasına, 12 Mart 1995 Gazi Mahallesi olaylarına, 12 Mart 2004 Kamışlı katliamına, Ronahi TV binasına, Gazeteci Nazım Babaoğlu'na, Merkez Bankasının faiz kararına, TÜİK'in açıklamalarına ve enstest meselesine ilişkin açıklaması	302:304

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 12 Mart Gazi Meclisin İstiklal Marşı'nı kabulünün 105'inci yıl dönümüne ve Mehmet Akif Ersoy'a; 12 Mart 1971 darbesine, 12 Mart Gazi Mahallesi olaylarına, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanının dün emekli maaşları konusunda verdiği müjdeye, imam-hatip lisesi mezunlarına ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması	304:306
37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Kadir Gecesi'ne ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması	306:310
38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Nilay Esmer davasına ilişkin açıklaması	310
39.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun ihlal edildiğine ilişkin açıklaması	311
40.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Türkiye'deki kayıp vakalarına ilişkin açıklaması	311
41.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, amatör telsiz camiasına ilişkin açıklaması	311
42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Cezaevine ilişkin açıklaması	311:312
43.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bedelli askerlik ücretine ilişkin açıklaması	312
44.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması	312:313
45.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, villa turizmine ilişkin açıklaması	313
46.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, İstiklal Marşı'na ilişkin açıklaması	313
47.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, doğum izinlerine dair düzenlemeleri kapsayan kanun teklifine ilişkin açıklaması	313
48.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, emeklilere ilişkin açıklaması	313:314
49.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, İstiklal Marşı'na ve 12 Mart 1971 darbesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	314
50.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ve Karaman'da İstiklal Marşı'nın Arapçaya çevrilerek okunmasına ilişkin açıklaması	327:328
51.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Van 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen bir davadaki bilirkişi raporuna ilişkin açıklaması	328
52.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisine ilişkin açıklaması	343
53.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Afyonkarahisar	

Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	343:344
54.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	344:346
55.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	346
56.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	346:348
57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	348
58.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri olarak buldukları ricaya ilişkin açıklaması	349

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **314**

A) TEZKERELER **314**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın ve beraberindeki heyetin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ziya Öztürkler'in davetine icabet etmeleri hususuna ilişkin tezkeresi (3/1346)	314
--	-----

VII.- ÖNERİLER **315,328,349**

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ **315**

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17 Mart 2026 Salı ve 18 Mart 2026 Çarşamba günleri toplanmamasına ilişkin önerisi	315
--	-----

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ **315:327,328:343,349**

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, İsrail'in ABD'nin doğrudan desteğiyle İran'a saldırısı sonucu Hürmüz Boğazı eksenli gelişen küresel enerji krizi nedeniyle başta gübre fiyatları olmak üzere tarım sektörünün ve Türk çiftçisinin karşı karşıya kaldığı sorunların görüşülmesi amacıyla 12/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	315:321
--	---------

2.- İYİ Parti Grubunun, Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 milletvekili tarafından, enerji arz güvenliği, Türkiye'nin doğal gaz bağımlılığı ve küresel

riskler karşısında stratejik rezervler, kaynak çeşitlendirmesi ve bölgesel iş birlikleriyle güçlendirilmesi gereken kritik bir ulusal öncelik olduğundan, mevcut planlanan doğal gaz ve diğer enerji tedarik anlaşmaları başta olmak üzere enerji arz güvenliği konusunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 322:327

3.- DEM PARTİ Grubunun, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak ve arkadaşları tarafından, İran savaşından dolayı sınır kapılarında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 9/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 328:335

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediyesi davasının bundan sonraki tüm duruşmalarının TRT tarafından canlı olarak yayınlanmasının kamu yararı açısından değerlendirilmesi amacıyla 11/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 335:343,349

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 349

A) KANUN TEKLİFLERİ 349:350

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237) 349

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250) 350

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 351

1.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli Makine İhtisas OSB Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/40306) 351:353

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki bir sokakta yaşanan elektrik altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/40415) 354:356

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, akaryakıt fiyatlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/40531)	357:360
4.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Kayseri Kapalı Cezaevinde görevli bir jandarma erinin ölümüne ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/40701)	361:363
5.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2018 yılından bu yana Bakanlık tarafından Manisa ve Muğla illerinde yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/40702)	364:365
6.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 2023 yılından bu yana Bakanlık tarafından Tekirdağ'a yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/41181)	366:369

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak beş oturum yaptı.

Karaman Milletvekili Selman Oğuzhan Eser, iç cepheye ve bölgesel gelişmelere,

Van Milletvekili Gülderen Varlı, Van’ın yerel sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, Gaziantep’in sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım, İran’a yapılan saldırılara ve Mücteba Hamaney’e,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, esnafın borcu olduğu için krediye ulaşamamasına,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, Konya Büyükşehir Belediye Stadyumu’nda bu pazar oynanan futbol müsabakasına,

Şırnak Milletvekili Arslan Tatar, güvenlik korucularına,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, 12 Mart 1995’te Gazi Mahallesi’nde yaşananlara,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı, İstiklal Marşı’na ve İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy’a,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, İran’a yönelik saldırıların ülkede hissedilen etkilerine,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu, Devlet Bahçeli’nin son grup toplantısında yaptığı konuşmaya,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, emekli bayram ikramiyelerine ve asgari ücrete,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, emekli maaşlarına ve bayram ikramiyelerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, son günlerde Azerbaycan aleyhine yürütülen propagandaya,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla, Orta Doğu denkleminin Türkiyesiz kurulamayacağına,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, bayram sevincinin yerini geçim derdine bıraktığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, ülke topraklarında imha edilen füze parçalarına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Zeydan Karalar’a,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak’ta yapılan uyuşturucu operasyonlarına,

Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak, İstiklal Marşı’nın kabul edilisinin 105’inci yıl dönümüne,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, modifyeseverlerin taleplerine,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever;

Ekrem İmamoğlu’nun yargılandığı davaya,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna bir çağrıda bulunmak istediğine,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Amerika Birleşik Devletleri’nin vatandaşlarına yaptığı çağrıya,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın, kayyum yönetimindeki Mardin’e,

Mersin Milletvekili Levent Uysal, gençlerin öğrenci affı ve denklik beklentisine,

Konya Milletvekili Ali Yüksel, TÜRK SAT Uydu Haberleşme Kablo TV il müdürlüklerinde işten çıkarılan özel güvenlik görevlilerine,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, Zonguldak’ın ve madencilerin sesini dile getirmek istediğine,

İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar, İzmir'deki Meslek Fabrikası binasına, Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, çiftçinin maliyetlerindeki artışa, Van Milletvekili Gülderen Varlı, Van'da sağlık alanında yaşanan eksikliklere, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Türkmenistan uyruklu Alisher Sahatov ile Abdyllo Orusov'a,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, geçen hafta Taksim'de yaşanan bir olaya,

Ankara Milletvekili Yüksel Arslan, Yunus Emre Termik Santrali'nde çalışanların mağduriyetine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Amerika Birleşik Devletleri ile İsrail'in İran'a yönelik saldırılarına, imza attıkları vicdan bildirgesine, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna bir çağrıda bulunmak istediğine, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yapması gerekenlere,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Recep Tayyip Erdoğan'ın bugün yaptığı açıklamaya, ekonomik tabloya, TÜSİAD yöneticileriyle ilgili olarak verilen mahkeme kararına, Çorum'da "Murat Kırıcı" isimli esnaf hakkında başlatılan soruşturmaya, Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen yıl yaptığı Suriye'yle ilgili açıklamaya ve Suriye Hükümetinin atadığı Millî Savunma Bakan Yardımcısına,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ülkede ilk kez Covid-19 vakasına rastlandığının Sağlık Bakanlığınca açıklandığı güne, ABD ve İsrail ortaklığının sürdürdüğü saldırılara, Yusuf Akçura'nın ebediyete irtihalinin yıl dönümüne,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, İran ile ABD-İsrail arasındaki savaşa, Berkin Elvan'ın ölüm yıl dönümüne, yargı adaletine, hasta mahpuslara, sosyal adalete, kadın ve işçi cinayetlerine; siyasi, ekolojik ve ekonomik adaletsizliğe,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın emekli maaşı konusunda verdiği müjdeye, Silivri'de yaşananlara ve Adalet Bakanının açıklamasına, Ali Kaya'ya, bu sabah Mersin'de ve Antalya Döşemealtı'nda yaşananlara, Tanju Özcan'a, eski Gümüşhane Belediye Başkanına, 4 siyasi parti grubunun aynı içerikteki önergelerine, Devlet Bahçeli'nin dün yaptığı konuşmaya,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İran'a karşı başlatılan savaşa, dün Genel Kurulda gerçekleştirilen kapalı oturuma, birlik ve beraberliğin önemine, uluslararası medyaya servis edilen iddialara,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Samandağ Devlet Hastanesi ek hizmet binasına,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Millî Savunma Bakanlığının NATO tedbirleri kapsamında Malatya'ya Patriot konuşlandırıldığını duyurmasına,

Antalya Milletvekili Cavit Arı, Finike'nin Boldağ Mahallesi'nde planlanan taş ve mermer ocağı projelerine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, İskilip-Tosya, Oğuzlar, Çorum yollarına ve İskilip Organize Sanayi Bölgesi'ne,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, ahlaki çöküşü gösteren tablolara,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, faiz giderlerine,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, üreticilerin kuzu desteğinden faydalanabilmeleri için bir aşılama takvimi belirlenmesi gerektiğine,

Düzce Milletvekili Talih Özcan, vatandaşın 2/B arazileriyle ilgili düzenleme yapılması beklentisine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İstanbul'dan gelen genç misafirlere "Hoş geldiniz." denildi.

YENİ YOL Grubunun, 11/3/2026 tarihinde Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, Maden Kanunu ile 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun sonrasında maden ruhsatlandırma süreçlerinde yaşanan hızlı artış, kamu arazilerinin tahsisine ilişkin karar mekanizmalarının şeffaflığı ve kamu yararı açısından ortaya çıkan soru işaretleri ile bu süreçlerin doğa, çevre ve yerel yaşam alanları üzerindeki kümülatif etkilerinin bütüncül biçimde değerlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 11/3/2026 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 20 milletvekili tarafından, Maden Kanunu ile 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve ilgili mevzuat değişiklikleri sonrasında maden ruhsatlandırma süreçlerinin olağan dışı bir hızla artırılması, bu süreçlerin ekonomik sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerinin incelenmesi, yerel toplulukların sosyoekonomik koşullarının değerlendirilmesi, madencilik faaliyetlerinin ulusal kalkınma hedefleriyle uyumunun tespit edilmesi, kamu arazilerinin şeffaflıktan uzak yöntemlerle şirketlere devrinin yarattığı adaletsizliklerin ve çevresel yıkımların analiz edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 11/3/2026 tarihinde İzmir Milletvekili İbrahim Akın ve arkadaşları tarafından, Maden Kanunu'yla olağanlaşan ruhsatsız devirlerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 18/2/2026 tarihinde İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu ve arkadaşları tarafından, madencilik ruhsatlarının ihale süreçlerinin ve MAPEG ile Taşınmaz Komisyonunun uygulamalarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 11 Mart 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, Lüleburgaz'ın Eskibedir köyü mevkinde planlanan atık yakma tesisine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'de yaşanan sulama ve içme suyu sıkıntısına,

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, Denizli'nin Buldan ilçesinde meydana gelen depremlere,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, deprem bölgesindeki vatandaşların beklentilerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Kars Milletvekili Adem Çalkın'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, hasta mahpus Fikri Tuğluk'a,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bandırma Genç İş İnsanları Derneği üyelerine "Hoş geldiniz." denildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 230) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 237),

3'üncü sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 250),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, yeni yasal düzenlemeyle kesilen trafik cezalarına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Demokratik Birlik Partisi Eş Genel Başkanı Salih Müslim'e,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Muğla'dan gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denildi.

Alınan karar gereğince, 12 Mart 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.35'te birleşime son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

Nermin YILDIRIM KARA

Hatay

Kâtip Üye

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

İshak ŞAN

Adıyaman

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 110

12.03.2026 Perşembe**Milletvekili Teklifleri**

1.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın; İşsizlik Sigortası Kanunu, İş Kanunu ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3587) (Adalet; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.03.2026)

2.- Burdur Milletvekili Adem Korkmaz ve Kütahya Milletvekili Mehmet Demir ile 83 Milletvekilin; Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Çeltik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3588) (Adalet; Plan ve Bütçe; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:12.03.2026)

3.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Kapatılan Gülhane Askeri Tıp Akademisinin Yeniden Kurulması ve Sağlık Bakanlığı ile Sağlık Bilimleri Üniversitesine Devredilmiş Olan Askeri Kurum ve Kuruluşların Milli Savunma Bakanlığı ile Gülhane Askeri Tıp Akademisine Devredilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3589) (Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.03.2026)

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3590) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:11.03.2026)

5.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın; Nükleer Düzenleme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3591) (Çevre ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:12.03.2026)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri**(Yasama Dokunulmazlığı)**

1.- Ankara Milletvekili Umur Akdoğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1342) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2026)

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1343) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2026)

3.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1344) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2026)

4.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1345) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2026)

12 Mart 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, görüşmelere başlamadan önce 10 Mart 2026 tarihli 69'uncu Birleşimde yapılan kapalı oturuma ait tutanak özetinin İç Tüzük'ün 71'inci maddesine göre okunabilmesi için kapalı oturuma geçmemiz gerekmektedir.

Bu nedenle, Genel Kurul Salonu'nda bulunabilecek sayın üyeler dışındaki dinleyicilerin ve görevlilerin dışarıya çıkmaları gerekmektedir.

Sayın İdare Amirlerinden salonun boşaltılmasını temin etmelerini rica ediyorum.

Yeminli stenografların ve yeminli görevlilerin salonda kalmalarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tutanak özeti okunduktan sonra açık oturuma geçilecek ve görüşmelere devam edilecektir.

Salonun hazırlanması amacıyla birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.03

III.- KAPALI OTURUMLAR

1.- İkinci Oturum kapalıdır

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşiminin kapalı oturumdan sonra açık olarak yapılacak Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk olarak, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Erzurum Milletvekili Kamil Aydın konuşacaktır.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci, İstiklal Marşı'mızın kabulünün de 105'inci yılı vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, tarih, kadim devletlerin ebet müddet varlık serencamında en etkin yön tayin edici yani kutup yıldızıdır. Şayet tarihin kılavuzluğuna başvurulmaz ve ders alınmaz yani ihmal edilirse zaferden çok hezimet kaçınılmaz olur. Dahası, maziye dair kutlu yaşanmışlığı olmayan ulusların gelecekle ilgili güçlü hayal ve tasavvurları olamaz. İşte bu nedenle, binlerce yıllık şanlı tarihî müktesebatımızın bizlere yüklediği sorumluluk, nesilden nesle karakter edindiğimiz hürriyet ve bağımsızlık yüksek ilke ve ülküsünü nesilden nesle aktararak kalıcı kılmaktadır. Bu kutlu karakterin abide temsilcileri şanlı Türk tarihinin hemen hemen her kritik döneminde saldırı ve işgal sağanağına mahkûm şartlarda bile yeniden dirilip istiklallerini tüm cihana haykırmayı başarmışlardır. İşte, bugün, yani 12 Mart günü bu anlamda iki tarihî olayın hafızalarımıza nakşedildiği kutlu gündür. Bunlardan birincisi, "Çanakkale geçilmez!" denilerek başlayan Türk milletinin bağımsızlık serüveninin devamı niteliğindeki 12 Mart 1918'de uzun işgal ve mücadeleler sonucu esaretin son bulup istiklalin kazanıldığı Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşudur. İkincisi ise "Ya istiklal ya ölüm!" kararlılığıyla başlayan nihai millî bağımsızlık yürüyüşünün nihayete ermesiyle verilen mücadelenin ve onun ölümsüz kahramanlarının anısının dizelere nakşedildiği İstiklal Marşı'nın bundan tam 105 yıl önce kabul edildiği gündür. Her ikisi de kutlu olsun.

Sayın milletvekilleri, Erzurum özelinde mart ayı yakın tarihimizin zaferler ayıdır. 18 Mart 1915 yılında Çanakkale'de simgeleşen Türk milletinin ve vatanının esaret altında tutulamayacağı kararlılığı ve iradesi millî mücadele simgesi olan Erzurum'da 12 Mart 1918 tarihinde yeniden tezahür etmiştir. Zaferimiz, 25 Şubatta İspir'le başlamış, 12 Martta şehrin kurtuluşuyla açılanmış ve 7 Nisanda Şenkaya'nın özgürlüğüyle noktalanmıştır. Bu vesileyle, emperyalizme karşı "Vatan bir bütündür, parçalanamaz." millî iradesini eyleme dönüştürerek gelecek nesillere yani bizlere ve bizden sonrakilere güçlü bir bağımsızlık mirası bırakan, kahraman şehrin gül bahçelerine giren kahraman şehitlerini rahmet ve minnetle anar, dadaşlar diyarı Erzurum'a ve Erzurumlulara kutlu olmasını dilerim.

Sayın milletvekilleri, bu kahraman ecdadın kutlu mirasının temsilcileri olan dadaşlar, taşıdıkları vakar gereği her daim şükür, sabır, kanaat ve millî ve manevî değerlere sadakatleriyle maşerî vicdanlarda sembolleşmişlerdir. Dadaşlar diyarı Erzurum her türlü coğrafi ve iklim güçlüklerinin yanı sıra, deprem kuşağında bulunması ve çok geniş ve engebeli bir arazide yer almasına rağmen yine de yılmadan, yakınmadan ve yüksünmeden varlığını idame ettirmeye büyük gayret göstermektedir. Diğer bir ifadeyle, yıldan yıla topyekûn bu güçlüklerden dolayı göçe revan olan nüfus kaybına rağmen Erzurum, yine de eğitimden sağlığa, tarım ve hayvancılıktan turizm ve ticarete bölgenin her bağlamda taşıyıcı kolunu ve hizmet merkezi olma misyonunu büyük bir özveriyle sürdürmektedir. Genelde Doğu Anadolu'nun ve özelde Erzurum'un her türlü olumsuzluğa rağmen hâlâ hayvancılıkta önemli bir yere sahip olması her türlü takdire şayandır. Bu bağlamda, çeşitli projeler adı altında desteğini esirgemeyen Hükûmetimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Sayın milletvekilleri, göçlerle ilgili tüm bilimsel ve akademik çalışmalara baktığımızda, göçün öncelikli nedenleri başında emniyet ve güvenlik endişeleri, ekonomik sıkıntılar, işsizlik, zor coğrafi ve iklim koşullarının geldiğini görmekteyiz. Hemen hemen son iki yüz yıldır bu nedenlerin hepsini farklı format ve zaman dilimlerinde iliklerine kadar yaşayan Erzurum, sürekli nüfus kaybına uğramıştır. Dünyanın her yerinde doğası gereği göçlerin Batı'ya yönelik olması beklenen bir durumdur fakat göçü önleyici tedbirlerin de eş zamanlı olarak alındığına tanıklık etmekteyiz. Yani somutlaştırmak gerekirse, göçün kaçınılmaz olduğu mahrumiyet bölgelerine yönelik birtakım özel bölgesel kalkınma planları, hizmet tedarikinde öncelik ve ayrıcalık, ekonomik iyileştirme hamleleri ve dolaylı katkılar sağlanmaktadır. İşte, yaşadığımız sıkıntıların doğal yansımaları olarak vuku bulan âşıklık, ozanlık geleneğinin simge ismi Sümmâni'nin de ifade ettiği gibi, bahtı kara yazılan Erzurum'un bugün birçok temel ihtiyaçlar ve hizmet kalemleri bağlamında elde ettiği imkânlar göz ardı edilemez doğal olarak yani elektrik, içme suyu, yol yapımı, sağlık, eğitim, doğal gaz ve ulaşımında sağlanan imkânlar takdire şayandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

KAMİL AYDIN (Devamla) - Fakat ülkemizin batı-doğu hattında gerçekleştirilen yüksek hızlı tren bağlantısının Sivas'tan Kars'a uzatılması ivedilikle programa alınmalıdır. Öte yandan, yılın sekiz ayında tamamen ısınma amaçlı tüketilen doğal gaz fiyatlarının bölge şartlarına uygun iyileştirmeye tabi tutulması bölgemiz için elzemdir. Dahası, Erzurum'a ve bölgeye yapılacak her türlü ekonomik ve ticari yatırımlar 6'ncı bölge statüsünde değerlendirilip pozitif ayrımcılığa tabi tutulmalıdır diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Zaferimiz kutlu olsun diyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci olarak, Antalya'nın sorunları hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- *Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

AYKUT KAYA (Antalya) - Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Turizm işletmelerinden yüzde 2 oranında konaklama vergisi alınmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde bu vergi şehir vergisi olarak uygulanır ve o kentin altyapısına harcanır; bizde ise doğrudan merkezi bütçeye gitmektedir. Antalya'dan toplanan yaklaşık 200 milyon dolarlık konaklama vergisinin ne kadarının Antalya'ya geri döndüğü ise belli değildir. Toplanan paraların nereye harcandığını

bilemiyoruz. Oysa bu kaynak Antalya’da kalsaydı şehrin birçok ulaşım ve altyapı sorunu da çoktan çözülmüş olurdu. Antalya yazın nüfusunun 7-8 katı kadar bir nüfusa hizmet vermektedir ancak aldığı katkı payı yalnızca yerleşik nüfusa göre hesaplanmaktadır; bu, Antalya’ya karşı açık bir haksızlıktır. Bu nedenle, Antalya’dan toplanan konaklama vergisinin altyapısında kullanılması şartıyla Antalya’da kalması gerekmektedir.

Bugün birçok turizm işletmesi, zincir market ve finans kuruluşlarının şubeleri Antalya’da faaliyet göstermekte ancak merkezleri başka şehirlerde olduğu için bu gelirler o şehirlerde kaydedilmektedir. Yapılacak bir yasal düzenlemeyle Antalya’dan elde edilen bu gelirlerin Antalya’ya kaydedilmesi ve vergilerinin Antalya’da alınması sağlanmalıdır. Hazine ve Maliye Bakanlığının bu konuda bir an önce adım atmasını talep ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

APP plakalarla ilgili açıklamalara rağmen hâlâ kafa karışıklığı devam etmekte. 1 Nisana kadar uzatılan süre yeterli değildir. Şoförler odalarında uzun kuyruklar yaşanmaktadır. Bu sürenin en az 1 Hazirana kadar uzatılması gerekmektedir. Vatandaşımız plakasını değiştirmek için birçok işlem yapmak zorunda kalıyor, hem zaman kaybı yaşıyor hem de gereksiz bir mali külfetin altına giriyor. Bu işlemlerden alınan ücretlerde vatandaşlarımıza muafiyet ve kolaylıklar sağlanmalıdır. Bugüne kadar bu araçlar bu plakalarla muayeneden geçti, noterden satıldı, trafik cezası yedi, şimdi mi sorun oluyor? Üstelik birçok vatandaşımız aracını alırken APP plaka olduğunu bile bilmiyordu. Şimdiyse orijinal plaka yoksa yıllardır kullandığı plaka numarasını kaybetme riskiyle karşı karşıya. Plaka sadece aracın kimliği değil, aynı zamanda aracın estetiğidir, araca değer katan bir unsurdur. Bu nedenle, plaka standartları geliştirilmelidir ki vatandaşlarımız dışarıda plaka bastırmak zorunda kalmasin. Ruhsatıyla uyumlu plakaya 140 bin lira ceza kesmeyin, en fazla 4 bin lira uygulayın. Bugüne kadar kesilen cezalar da affedilmelidir. 140 bin liralık ceza yalnızca başkasına ait plaka kullananlar için uygulanmalıdır.

Son dönemde trafik cezaları ciddi şekilde artırıldı. Trafik denetimi elbette olmalıdır, buna kimsenin itirazı yok ancak bugün EDS’ler, radar araçları, “drone”lar ve helikopter denetimleri artırıldı. Ceza kesmek için bütün imkânlar seferber edilmiş durumda. Şehirler arası seyahat eden vatandaşlarımız, bilmedikleri güzergâhlarda hız limitlerinin bir anda düştüğü yerlerde ister istemez ceza yiyorlar. Bu, insanlık hâli; hem yüksek ceza ödüyor hem de ceza puanı gidiyor. Uzun yol yapan tır ve otobüs şoförlerimize Allah kolaylık versin. Antalya’dan İstanbul’a birkaç kez gidip gelen bir sürücü bu şartlarda dünya kadar para öder, ehliyetini kaptırma riski taşır. Bu işi ticari yapan sürücüler için ceza puanı sistemi yeniden düzenlenmeli, cezalar hakkaniyetli seviyelere çekilmelidir.

Bir de şirket aracını sigortalı olmayan biri kullansa 60-70 bin liraya varan cezalar kesiliyor. Biz dayanışma kültürü olan bir toplumuz; aracımızı arkadaşımıza da veririz, akrabamız da kullanabilir. Vatandaş araç alırken araç parası kadar vergi ödüyor, akaryakıtta yüksek vergi ödüyor, bir de şimdi bu ağır cezalarla vatandaşı iyice perişan ediyorsunuz. Yok, trafikten ceza; yok, “Hoparlör bulundurdun.” ceza; yok, “IBAN’a para gönderdin.” ceza; yok, “Az fatura kestin.” ceza. Her şeyden ceza keser hâlde geldiniz. Milletimiz artık bu cezalardan bıkmış durumda. Artık iktidarınız bir ceza ve tahsilat iktidarına dönüşmüş durumda.

Bugün Gazipaşa’dan Kaş’a kadar Karayollarına ait kavşaklarda akıllı kavşak sistemi olmadığı için vatandaşlarımız boşu boşuna kırmızı ışıkta beklemek zorunda kalıyor. Gece yarısı kavşakta tek araç var, yol boş ama kırmızı ışık yanıyor ve vatandaş bekliyor. Artık akıllı kavşak sistemlerine geçmemiz gerekiyor, dünyada sistem böyle işliyor. Trafik ışıkları araçlara göre çalışır, araç trafik ışıklarına göre beklemesiz. Akıllı kavşak sistemleri kurulursa trafik rahatlar, yakıt tasarrufu sağlanır, zaman kaybı azalır ve araçların yıpranmasının önüne geçilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYKUT KAYA (Devamla) - Son cezalardan sonra yıllarını bu işe vermiş binlerce modifiye esnafı kepenk kapatma noktasına gelmiştir. Modifiyeyi bir tutku olarak yapan vatandaşlarımız da büyük bir endişe içine girmiştir. İthalatına izin verdiğiniz, vergisini ve bandrolünü aldığımız ürünleri vatandaşımız çevreye zarar vermeden kullandığında ceza kesilmemelidir. Bugün “Araçta ses sistemi bulundu.” diye 21 bin lira ceza kesiyorsunuz. Bu, 220 kilometre hız yapabilen bir araca 80’le giderken “220 yapmadın.” diye ceza kesmek gibi bir çelişkidir. Çevreyi rahatsız etmeyen, trafik kurallarını ihlal etmeyen modifiye kullanıcılarının önü açılmalıdır. Seçim zamanı geldiğinde en büyük modifiyeyi, gürültü kirliliğini yine siyasetçiler yapacak. Burada soruyorum: Bir çifte standart yok mu? Çevreye zarar vermeyen, trafik kurallarını ihlal etmeyen modifiye tutkunlarının önü kapanmamalıdır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Son olarak, 12 Mart Erzurum’un düşman işgalinden kurtuluşunun 108’inci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat konuşacaktır.

Buyurun Sayın Fırat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat’ın, 12 Mart Erzurum’un düşman işgalinden kurtuluşunun 108’inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada Anadolu’nun ön sözünün yazıldığı, cumhuriyetin o sarsılmaz harcının karıldığı Erzurum’un düşman işgalinden hürriyete kanat açışının 108’inci yıl dönümünü selamlamak için huzurlarınızdayım. Bu kürsüden, Palandöken’in vakarıyla kuşanmış tüm hemşehrilerimizi, vatanın her bir köşesinde yüreği memleket sevdasıyla çarpan aziz vatandaşlarımızı en kalbî duygularıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Erzurum, Alvarlı Efe’nin ifadesiyle, Mülkiislam’ın kilidi, Anadolu’nun ise geçit vermez ehliiman derbendir. 12 Mart 1918 sabahı o kilit bir daha asla açılmamak üzere istiklal aşkıyla mühürlenmiştir. O gün Erzurum’un sokaklarında yankılanan tekbir sesleri, Türk’üyle Kürt’üyle, bu coğrafyanın her bir rengiyle “Biz buradayız ve bura da vatanımızdır.” diyen o muazzam iradenin manifestosudur. Bizim birliğimiz dışarıdan kurgulanan sahte ajandalara prim vermeyen, aynı kibleye dönen, aynı acıyla yoğrulmuş ve aynı sevinçle şahlanan bin yıllık bir kader birliğinin eseridir.

(Hatip tarafından Hucurât suresinin 10’uncu ayetikerimesinin bir kısmının okunması)

ABDURRAHİM FIRAT (Devamla) - Rabb’imizin “Müminler ancak kardeştir.” emrini baş tacı ederek bir binanın birbirine kenetlenmiş tuğlaları gibi yani Kur’an’ın ifadesiyle bünyânımersus gibi saf tutanların zaferidir bu.

Değerli milletvekilleri, bugün, dünya yüzyılıının en sert kırılmalarının yaşandığı, jeopolitik dengelerin altüst olduğu sancılı bir doğumun eşiğindedir. Uluslararası hukukun rafa kaldırıldığı, kuralın değil gücün söz sahibi olduğu, vahşi ve asimetric düzenin çatırdadığına hep birlikte şahitlik ediyoruz. Dünya büyük bir değişim ve sarsıntı sürecinde, ayrıca derin bir kafa karışıklığı hâkim, âdeta kurulu dünya sistemi can çekişiyor, büyük paradigmlar yıkılıyor, kavramlar eriyor, terminoloji yok oluyor, yeni dünya ise henüz doğamamış, eski sistem işleyişini yitirmiş olmasına rağmen koltuğunu bırakmayı reddediyor, yeni olan ise tüm ihtiyaçlara rağmen henüz tam manasıyla gün yüzüne çıkamıyor. İşte, bu kaosun ortasında Türkiye artık sadece sınırlarını bekleyen bir ülke olmanın ötesine geçerek bizzat

oyun kuran, oyunbozan ve mazlumun elinden tutan küresel bir vicdanın kalesidir. Erzurum'un yüz sekiz yıl önceki o vakur direnişi bugün Gazze'nin feryadına ses veren, Orta Doğu'da söz sahibi olan, Kafkasya'da denklemi değiştiren, Balkanlarda huzuru tahkim eden o büyük Türkiye idealinin ruh köküdür.

Şunu iyi bilmeliyiz ki bu dönem bizler için sadece bir geçiş süreci değil bir varoluş sınavıdır. Eğer bizler konforu değil sorumluluğu, salt aklı değil akılla birlikte vicdanı ve ahlaki seçersek o can çekişen eski dünya yerini sağlıklı ve adil bir doğuma bırakacaktır. Stratejik derinlik ve askerî caydırıcılık bu coğrafyada nefes alabilmenin bedelidir. Erzurum'un yakın tarihte defalarca işgale uğramış olması bu topraklara yönelik sinsi emellerin hiçbir zaman uyumadığını bizlere ihtar etmektedir ancak bugün gökyüzünde kendi çelik kanatlarıyla süzülen İHA'larımızla, denizlerde kendi gemilerimizle, sahada ise yerli ve millî savunma sanayimizin sağladığı sarsılmaz öz güvenle dimdik ayaktaız. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde perçinlenen bu tam bağımsızlık iradesi Erzurum Kongresi'nde haykırılan "Manda ve himaye kabul olunamaz." kararının 21'inci yüzyıldaki teknolojik ve diplomatik şahlanmasıdır. Vazifemiz "Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır." düsturuyula kenetlenmek, teknolojiyle kuşanmak ve en doğru zamanda hakkı tutup kaldırmaktır.

12 Mart, Erzurum'un düğünü hem de istiklalimizin mührü olan İstiklal Marşı'mızın kabul günüdür. Bu bir tesadüf olamaz. Bu, bu milletin karakterinin tek bir gövdede buluşmasıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle Erzurum'un kurtuluşunun 108'inci yıl dönümünde bu toprakları kanlarıyla sulayan aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Erzurum, Türkiye'nin sarsılmaz doğu burcu olmaya sonsuza dek devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ABDURRAHİM FIRAT (Devamla) - Rabb'im, birliğimizi, dirliğimizi ve kardeşliğimizi daim kılsın; devletimize zeval vermesin.

Genel Kurulu ve tüm vatandaşlarımızı saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz, Sayın Bektaş...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Türkiye'deki gençlere ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de gençler artık hayal kurmuyor, Türkiye'den kaçış planı yapıyor. Bir zamanlar doktor, mühendis, avukat olmak istiyorlardı, şimdi Avrupa'da eğitimlerine uygun olmayan hizmet sektöründeki vasıfsız işleri yapmayı hedefliyorlar. Üniversite okuyorlar, umutları yok; diploma sahibi oluyorlar, işleri yok. Bir kahve içerken bile iki kere hesap yapıyorlar. Peki, Avrupa'daki yaşlıları ne yapıyor? Ülke ülke geziyor, kendine yatırım yapıyor, geleceğini planlıyor. Bizim gençlerimiz ise tek yön bilet fiyatı araştırıyor. Araştırmalara göre, Türkiye, gençlere sunduğu yaşam kalitesinde Avrupa'nın son sırasına düştü; ev genci sayısında ise Avrupa'da

1'inci oldu. Bütün bunların sorumlusu elbette AKP iktidardır. Gençlere nitelikli eğitim, eğitime dayalı istihdam, refah ve huzur sağlayamayan AKP iktidarı Türkiye'nin geleceğini karartıyor.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım...

2.- *İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması*

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

“Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.

Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,

Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı,

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.

Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.”

İstiklal Marşı'mızın kabulünün 105'inci yılını kutluyor, bu eşsiz eseri bize miras bırakan Mehmet Akif Ersoy'u ve aziz şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mertoğlu...

3.- *Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, İstiklal Marşı'nın bazı kıtalarına ilişkin açıklaması*

HARUN MERTOĞLU (Rize) - “Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.

Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım,

Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.

Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,

Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,

Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,

Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,

O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!

Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.

Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.

Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;

Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.”

BAŞKAN - Sayın Ayrım...

4.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - “Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstiklal Marşı'mızın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmesinin 105'inci yıl dönümünü gurur ve minnetle anıyorum. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Millî Şair'imiz ve vatan sevdalısı Mehmet Akif Ersoy'u, Millî Mücadele'mizin tüm kahramanlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum. Milletimizin bağımsızlık iradesini, inancını ve cesaretini haykıran İstiklal Marşı, her dönemde milletimize yol gösteren, zamana meydan okuyan bir istiklal bildirgesidir. Üstat Mehmet Akif'in kaleminden çıkan bu eşsiz eser milletimizin ortak vicdanı ve ruhudur. Allah bu millete bir daha...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yurdun dört bir yanında işgalci emperyalist düşmana karşı verilen Ulusal Kurtuluş Savaşı'mız sonrasında asil Türk milletinin inancının ve vatan sevgisinin en güçlü duygularla vücut bulduğu İstiklal Marşı'mızın Gazi Mecliste kabulünün 105'inci yılını idrak ediyoruz. Bugün küresel emperyalist politikaların ülkemiz üzerinde ve bölgemizde yüz yıl öncesinin neredeyse bire bir benzeri şartlarını yaşıyor olmamız, ruhumuzun derinliklerine kadar yer etmiş olan millî marşımızın önemini ve değerini bir kat daha önümüze çıkarmaktadır. Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'mızın şairi, fikir, sanat ve dava adamı, Türk milletinin bağımsızlık ruhunu kişiliğinde somutlaştırmış bir şahsiyetti.

Bu kutlu günün vesilesiyle başta cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve aziz şehitlerimiz olmak üzere vatan sevgisini yüreğinde taşıyan her bir yurttaşımızın tanıdığı, başına bastığı Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum. Yaşasın tam bağımsız Türkiye!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaman...

6.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 13 Mart 1992 tarihinde meydana gelen Erzincan depreminin 34'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Mart 1992 tarihinde Erzincan ilimizde meydana gelen depremin yarın 34'üncü yıl dönümüdür. Depremler üzerinden zaman geçse de acıları hâlâ tazedir. Taze

olan bir acımız da asrın felaketi olan Kahramanmaraş depremidir. Bu vesileyle hayatını kaybeden tüm deprem şhitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine sabır diliyorum.

Erzincan'ımızı depreme hazırlıklı hâle getirmek için çalışıyoruz; ilimizdeki tüm okullar depreme hazırlıklı hâle getirildi, Erzincan'da Deprem Teknolojileri Enstitüsü kuruldu, Çevre Bakanlığı koordinatörlüğünde Erzincan Belediyesiyle birlikte Merkez Çarşısı, Akşemsettin, Yunus Emre ve Fatih Mahalleleri başta olmak üzere kentsel dönüşüm çalışmalarına devam ediyoruz. "Yarısı Bizden" kampanyasının Erzincan'ımızda da uygulanmasını talep ediyoruz.

Bütün bu konularda emeği geçen Cumhurbaşkanımıza, son Başbakanımıza, Çevre Bakanımıza, Erzincan Valimize ve Erzincan Belediye Başkanımıza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Barut...

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yakın zamanda çıkarılan yargı paketine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, yakın zamanda çıkarılan yargı paketinde kısa süreli hapis cezalarında cezasızlık algısını ortadan kaldırmak amacıyla uygulanan zorunluluk bir sorun yarattı. Buna göre bir ay kapalı ve üç ay açık cezaevi infazı uygulaması kısa süreli ceza alan kişileri mağdur etti. Önceki uygulamada denetimli serbestlik ve cezaevi kurullarının iyi hâl kapsamında değerlendirilebilen cezaları bu düzenleme nedeniyle zorunlu kapalı ceza infazına dönüştü. Aile düzeni ve çalışma hayatı üzerinde mağduriyetler oluştu. Kısa süreli cezalar bakımından denetimli serbestlik sisteminin daha esnek ve ölçülü şekilde düzenlenmesi gerek. Böylece hem infaz hukukunun temel ilkelerine daha uygun olacak hem de kamuoyunda oluşan mağduriyet algısını önemli ölçüde giderecektir. Bu konuda yapılacak bir düzenlemenin de olumlu olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şenyaşar...

8.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, ağır hasta mahpuslara ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cezaevlerindeki hukuksuzluk ve insanlık dışı uygulamalar Meclis gündeminden çıksın artık. İHADER'in raporuna göre 335 ağır hasta mahpus tahliye olmayı bekliyor. Kayseri Cezaevinde kalan yüzde 90 engelli, sağ eli ve sağ ayağı olmayan Şaban Kaygusuz tek başına yaşamını sürdürmeyecek durumda olmasına rağmen tekli hücrede tutuluyor, sevk talebi reddediliyor. Anne, oğlu bırakılmıyorsa da en azından Gaziantep'e sevki talebinin kabul edilmesini istiyor.

Adana Suluca Cezaevinde olan ağır hasta mahpus Fevzi Arslan'ın sağlık durumu her geçen gün ağırlaşıyor. Fevzi Arslan'ın insani koşullarda tedavi olması için acilen tahliye edilmesi gerekmektedir. İnsani koşullarda tedavi olmak bir haktır, yarın geç olabilir. Adalet Bakanını sorumluluğunu yerine getirmeye davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

9.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, bir yıllık hâkimin istinaf hâkimlerine yazdığı dilekçeye ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Bir yıllık hâkim istinaf hâkimlerine dilekçe yazdı, "Kararlarımı onayın, terfi alacağım." dedi. Hâkimin Kayseri Bölge Adliye Mahkemesine yazdığı iddia edilen dilekçenin içeriği şu: "Ağır ceza mahkemesinde üye hâkim olarak görev yapmaktayım. Taraflarca istinaf edilip istinaftan dönen 21 kararım bulunmaktadır. Mesleğe başlamamın üzerinden on dört ay geçtikten sonra Nisan 2026'da terfi alacağımdan dolayı kanun yolu değerlendirme formu yetersiz

olduğu için ve bu hâliyle terfi yapamayacağımdan dolayı ekte sunmuş olduğum dosyaların dairenizde bulunması nedeniyle terfi durumunda dikkate alınması konusunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.” Buna karşılık Hâkimler ve Savcılar Derneği de şöyle bir açıklama yapıyor: “Tartışılması gereken asıl mesele bir meslektaşımızın dilekçesi değil hâkim ve savcılar bu tür taleplerde bulundurmamak zorunda bırakan bozuk terfi düzenidir. Son günlerde liyakatin gündeme geldiği bu dilekçe çok önemlidir.

BAŞKAN - Sayın Bülbul...

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'un, Aydın Adliyesine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - 2021 ve 2023'te ihalesi yapılan, depreme dayanıksız olduğu raporlarla tespit edilen Aydın Adliyesi için yıllar sonra bulunan adres orman fidanlığı arazisi oldu. Aydınlılar beş yıldır güvenli bir adliye binası beklerken orman fidanlığının yerine adliye yapılacak, fidanlık betona gömülecek. Hiç mi yer kalmadı da orman fidanlığına adliye yapıyorsunuz? Adliyeyi orman fidanlığına yapamazsınız. Anayasa'nın 169'uncu maddesi açıktır; devlet, ormanları korumakla yükümlüdür. Ormanlık alan yapılaşmaya açılmaz. Birinci derece deprem bölgesi olan Aydın'da kamu binalarını depreme dayanıklı hâle getirmeyi ağırdan alan iktidar doğaya ise hoyratça müdahale etmektedir. JES'lerle, RES'lerle, maden ocaklarıyla delik deşik edilen, koyuları imara açılan, tarım ürünlerine savaş açılan Aydın'da fidanlık arazisine adliye yapılmasına karşıyız. Bu karardan derhâl vazgeçilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkkhan'ın dün sosyal medya hesaplarında paylaştığı afişe ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkkhan dün sosyal medya hesaplarında bu afişi paylaştı ve bu afiş emeklilere ödenecek bayram ikramiyesiyle ilgili. Bu afişte pek çok tarih var, kutucuk var, yazı var, bilin bakalım ne yok? Emekli ikramiyesinin miktarı yok. 4 bin lirayı buraya yazamamış, en azından bu kadar utanmış. Evet, bu 4 bin lira ikramiye 2018'de ilk verildiğinde asgari ücretin yüzde 62'siydi. Bu orana sadık kalınsa bugün 17 bin lira emeklilere bayram ikramiyesi vermeniz gerekiyordu, vermediniz; umutlarını, hayallerini çaldınız, şu tarihi de müjde diye, dalga geçer gibi sunuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel...

12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Hilmi Güler'in Ordu'daki eski terminal alanıyla ilgili söylediklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Başkan “Şu resimde anormal olan nedir?” diye sorulduğunda herkes, şu ortadaki, Ordu ile deniz arasındaki perde duvar inşaatını, eski terminal alanına Büyükşehirin çaktığı kazıkları gösteriyor. Şehir ortak aklı da buna itiraz ediyor ama Hilmi Güler dün çıktı, enteresan bir şey dedi: “Bu yapıya itiraz edenler beton ihalesini alamayanlar.”

Şimdi, bizim beton firmamız olmadığına göre, madem söze başladın gerisini de getir, ihaleyi alamayan bu firma kimdir? Bu arada ihaleyi alan firma kimdir ve ne kadar beton faturası kestir? Mesela bu ihaleyi verdiği firma Ordu'nun tek antik kenti olan Kurul Antik Kenti'nin altını taş ocağıyla oyan firma olmasın? Hani koruyup kolladığın, birlikte Ordu'nun kültür mirasını dinamitlediğin firma olabilir

mi? Hilmi Güler, madem Pandora'nın kutusunu açtın, sözünün eri bir adamsan, sözünün kıymeti varsa şimdi ya lafını bitir ya da o ağzını bile açma.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

13.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstiklal Marşı'mızın bu yüce Meclis tarafından kabul edilmesinin 105'inci yılını kutluyoruz. O gün için bütün yurt düşman işgali altındaydı. Kuvayimilliyeciler Gazi Mustafa Kemal Paşa önderliğinde Türkiye'nin dört bir yanında Millî Mücadele veriyorlardı düşman işgalinden kurtulması için yurdumuzun. Ülkemize, milletimize, şanlı ordumuza moral olması açısından bir şiir yarışması düzenlendi Meclis tarafından ve 725 şiir arasından Mehmet Akif Ersoy'un şiiri İstiklal Marşı'mız olarak kabul edildi.

Biz de seçim bölgem Burdur olarak Burdur'umuzun ilk milletvekili olan Mehmet Akif Ersoy'la gurur duyuyoruz. Akif'in söylediği gibi "Allah bu yüce millete bir daha istiklal marşı yazdırmasın." diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alp...

14.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kanun hükmünde kararnamelerle görevden alınanlara ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, kanun hükmünde kararnamelerle görevden alınan, başta devrimci, demokrat, yurtsever insanlar olmak üzere haksızlığa uğrayan bütün insanlarımız adına Meclisimize adalet çağrısı yapıyorum. Bu insanların birçoğu yargılandılar ve beraat ettiler. Birçoğu hakkında dava dahi açılmadı, hakkında soruşturma yürütülen birçok insan hakkında takipsizlik kararı verildi. Bunlar eğer suçsuzsa görevlerine iade edilmeleri gerekir, suçluysa gereğinin yapılması gerekir fakat bu sosyal ölüme artık daha fazla seyirci kalamayız. Kanun hükmünde kararnamelerle görevden alınan insanlarımıza yapılan haksızlığa ve hukuksuzluğa ben Kars Milletvekili olarak dâhil değilim, bu işe karşıym ve Meclisimizi de inisiyatif almaya davet ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Parlak...

15.- Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde görev yapan öğretmenlere ilişkin açıklaması

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Teşekkürler Başkan.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde görev yapan öğretmenler yıllardır özel gereksinimli bireylerin eğitimi için büyük bir özveriyle çalışıyor. Bu kurumlar özel statüde olsa da verilen eğitimin finansmanı ve denetimi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Buna rağmen bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin özlük hakları, çalışma şartları ve iş güvencesi konusunda ciddi eksiklikler bulunuyor. Hafta sonu çalışma düzeni nedeniyle pazar ve pazartesi günleri izin kullanmak zorunda kalıyorlar. Ağır hava koşullarında dahi idari tatil uygulanmıyor. Bu durum, hem çalışanların motivasyonunu hem de özel gereksinimli öğrencilerin eğitim kalitesini olumsuz etkiliyor. Özel eğitim öğretmenlerinin koşullarının iyileştirilmesi için Millî Eğitim Bakanını göreve çağırıyorum.

BAŞKAN - Sayın Arslan...

16.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 12 Mart, aziz milletimizin bağımsızlık iradesinin en güür şekilde dile geldiği, İstiklal Marşı'nın Türkiye Büyük Millet

Meclisi tarafından millî marş olarak kabul edilşinin yıl dönümü. Bu marş Mehmet Akif Ersoy'un kaleminden dökülen bir şiir olmanın ötesinde, vatan topraklarının hürriyeti uğruna verilen büyük direnişin, milletimizin imanının ve kararlılığının ifadesidir.

İstiklal Marşı'mız "Korkma!" diye başlar. Bu hitap sadece bir kelime değil, bir milletin yüreğine verilen cesarettir. Nitekim, İsmet Özel'in de ifade ettiğı gibi, bu söz Resulüekrem'in Sevr Mağarası'nda Hazreti Ebubekir'e söylediğı o büyük teslimiyet ve güvenin yankısıdır. "Korkma!" diyerek başlayan o ilk ses yüz beş yıldır bu milletin nabzında atmaktadır çünkü İstiklal Marşı yalnız bir marş değildir, hürriyetimizin tapusu, bağımsızlığımızın andıdır.

Bu vesileyle, istiklal mücadelemizin bütün kahramanlarını rahmet ve minnetle anıyor, İstiklal Marşı'mızın yıl dönümünü saygıyla kutluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Çakır...

17.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, İslamofobiye ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, İslamofobi İslam dinine, Müslümanlara karşı duyulan nefret, ayrımcılık, düşmanlık ve kin besleme anlamına gelen çağdaş ve modernize edilerek piyasaya sürülen Haçlı zihniyetinin güncel versiyonudur. Batı'nın kurguladığı ve düşman kategorisinde bir yere oturttuğı bu saplantıya İslam dünyasının topyekûn karşı koymasını ve çalışmasını mecburi hâle getirmektedir. Sükûnet ile suhuletin, iyilik ve güzelliğın kaynağı olan İslam'ın gönüllere hitap eden yanı ile dünyanın adalete ve huzura olan ihtiyacına aykırı anlayışını emperyalist ve saplantılı bir kafayla karşı çıkılarak düşmanlık ihdas etme girişimi olan İslamofobinin el yükselttiğini, devletlerin buna kayıtsız kalması, hatta sahiplenmesi sadece İslam dünyasına savaş açılmış olarak kalmadığı gibi, dünyanın hızlı bir şekilde faşizm bataklığına, engizisyon despotizmine sürüklenmesine sebep olacaktır diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Varlı...

18.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Rojin'in şüpheli ölümüne ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Sayın Başkan, kaybolduğı günden beri ailesi, kadın platformları, kamuoyu ve bizler aynı soruyu soruyoruz: Rojin'e ne oldu? Ancak aradan geçen zamana rağmen Rojin'in şüpheli ölümü aydınlatılmadı. Dosyadaki tespit edilen DNA örneklerinin kime ait olduğı ise hâlâ belirlenmedi. Her geçen gün soru işaretleri artıyor. En son, İspanya'ya gönderildiğı belirtilen telefona ilişkin şifrenin çözülmediğı açıklandı. Bir telefon incelenmesi için ta denizleri aşmış ama yurt hakkında soruşturma açılmamasının engellenmesi de ciddi bir çelişkidir. Soruşturma uluslararası incelemelere kadar uzanırken Van'daki yerel süreçler de tıkanmaktadır. Şüpheli kadın ölümlerinin artmasının önemli nedenlerinden biri etkin, şeffaf yürütülmeyen soruşturmalar ve yetersiz incelemelerdir. Sormaya devam edeceğiz: Rojin'e ne oldu?

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

19.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İstanbul'a gelen Liverpool taraftarlarının açtıkları pankarta ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şampiyonlar Ligi mücadelesinde Liverpool taraftarı hem Atatürk'ü hem de Türk milletini onurlandıran bir harekete imza attı. Galatasaray'ın misafiri olarak İstanbul'a gelen İngiliz taraftarlar Atatürk'ün imzasını taşıyan "Yurtta sulh, cihanda sulh." yazılı dev bir pankart açtılar. Tüm dünyaya Atatürk'ün ağzından barış mesajı verilirken bu anlamlı hareket hepimizi gururlandırdı. Ancak anlaşılan,

bu pankart bir tek TRT'ye gurur vermedi çünkü TRT bu sahneyi bir saniye bile ekrana taşımadı. TRT bu pankartı neden sansürledi? Ekrana yansıtılmaması için bir talimat mı verildi? Verildiyse kim verdi? Günlerdir TRT bu sansürle ilgili bir açıklama yapmıyor. TRT'nin karar vericilerini en az Liverpool taraftarı kadar Atatürk'e saygı göstermeye ve bu sansürün hesabını vermeye davet ediyorum. Atatürk'ün yendiği İngilizler bile Atatürk'e saygı gösterirken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - ...AKP'nin Atatürk düşmanlığı sona ermiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türkiye'deki çiftçilere ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Türkiye'de çiftçilerimiz borçla üretmeye çalışıyor; mazot pahalı, gübre pahalı, elektrik pahalı, tohum pahalı. Çiftçiye tek seferde destek sözü veren AKP iktidarı bu sözünü tutmadığı için bayram öncesi çiftçilerimiz büyük sorunlar yaşıyor. Verdiği sözleri tutmamayı görev edinen AKP, daha önce açıkladığı desteği değiştirerek bu destekleri ikiye bölüp parça parça vermeyi planlıyor. Taksit taksit verilen, miktarı enflasyonla eriyen destek bir lütuf değildir. Çiftçi mazotu parça parça mı alsın, gübreyi yarım yarım mı atsın? Geciken destek, yatırım değil zarardır. Buradan açıkça söylüyoruz: Çiftçiyi ayakta tutmak istiyorsanız destekleri geciktirmeyin. Bayram yaklaşırken çiftçilerin eline para geçerse mazotunu alır, gübresini alır, üretimine devam eder. Bu yüzden çağrımız nettir: Mazot ve gübre destekleri bayramdan önce tek seferde ödenmelidir. Uşaklı çiftçilerimizin yanındayız, İnanlı çiftçilerimizin yanındayız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sümer...

21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı KYK yurtlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye'de üniversite öğrencisi olmak akademik başarıdan ziyade bir hayatta kalma mücadelesine dönüştü. Son günlerde bize birçok öğrenciden şikâyet gelmeye başladı. Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı KYK yurtlarında ödeme günü bir gün geçse bile öğrenciler anında kapı dışarı ediliyor. Bir ricayla misafir olarak dönen bu genci ise tam bir cezalandırma sistemi bekliyor. Konaklama ücreti 2 katına çıkarken en temel hak olan yemek desteği kesiliyor. Sanki eğitim yuvası değil, bir tahsilat ofisine dönüşmüş durumda. İktidar dev binalarla övünürken binlerce genç bürokratik zorbalığın dişlileri arasında eziliyor. Bakanlık öğrenciyi müşteri gibi görmekten vazgeçmeli, bu insafsız uygulamaya son vererek gençleri açlık ve evsizlik tehdidiyle terbiye etmeyi bırakmalıdır. Gelecek, öğrencilerini sokağa atan bir anlayışla inşa edilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

22.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Resmî Gazete'de limon ithalatındaki gümrük vergisiyle ilgili yayımlanan karara ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Daha dün para etmediği için limonunu dalında bırakan, hatta ağaçlarını söken çiftçinin feryadı vardı. Üretici destek istedi "Sabredin." denildi. Bugün ise Resmî Gazete'de yayımlanan bir kararla limon ithalatındaki gümrük vergisi yüzde 54'ten yüzde 10'a indirildi. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Yani kendi çiftçimize destek verilmiyor ama yabancı üreticinin limonuna kapılar açılıyor. Soruyorum: Madem limona ihtiyaç vardı neden üretici korunmadı, neden bahçeler sökülürken kimse harekete geçmedi? Tarımda yanlış politika tam da budur. Üretici zarar eder,

üretim azalır; sonra ithalat çözüm diye sunulur; sonunda olan yine çiftçiye olur, tüketiciye olur. Kendi çiftçisini korumayan bir anlayış tarımı ayakta tutmaz, tutamaz, gıda güvenliğini sağlayamaz.

BAŞKAN - Sayın Gürer...

23.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçinin ayakta kalmasını sağlayacak önlemlerin bir an önce alınması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde tarım âdeta çökertildi ve ithalata bağımlı kılındı. Bunun yansıması kuraklıkta, zirai donda ve son olarak da savaşta bir kez daha ortaya çıktı çünkü girdi maliyetlerinin hızla artmasına neden olan ithal ürünlerin fiyatının artması oldu. Gübresi, yemi, tohumu, mazotu yurt dışından ithal edilince bunlardaki artış da üreticiyi zora soktu. İktidar şu anda mazot ve gübredeki destekleri iki süreçte vermeyi hedefliyor. Oysa destekler bir yıl sonrasında veriliyor ve enflasyonla eriyor. Bir an önce desteklerin artırılarak bu yılın desteği bu yılda verilmeli; çiftçilerin içinde bulunduğu durum dikkate alınarak borçlar ötelenmeli, icralar durdurulmalı ve çiftçinin ayakta kalmasını sağlayacak önlemler iktidar tarafından bir an önce alınmalıdır yoksa gidiş iyi gidiş değil. İthalata bağımlı bir süreç Türkiye'yi daha da sorunlu kılacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Timisi Ersever...

24.- *Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadınların öldürülmesine ilişkin açıklaması*

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, kadınlar öldürülüyor, iktidar ise seyretmekle yetiniyor. Her ay aynı karanlığı konuşuyoruz, her ay aynı acıya uyanıyoruz. Şubat ayında 23 kadın katledildi, 29 kadın ise şüpheli şekilde hayatını kaybetti. Soruyorum: Bu çarpık düzen daha kaç kadının canını alacak? Koruma talep eden kadınları neden korumuyorsunuz? Kadınların yaşam hakkını korumak devletin en temel görevidir ama bu iktidar kadınları korumuyor, katilleri durdurmuyor, cezasızlıkla cesaretlendiriyor. Biz, her ay bu tabloyu açıklamaya devam edeceğiz. Unutulmasın, katledilen her kadının katili sadece öldüren değildir, o cinayetleri önleyemeyenler de bu suçun ortağıdır.

BAŞKAN - Sayın Kırçalı... Yok.

Sayın Gökalp...

25.- *Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, 12 Mart 2004'te Kamışlı'da başlayan halk hareketine ve Salih Müslim'e ilişkin açıklaması*

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sayın Başkan, 12 Mart 2004'te Kamışlı'da bir futbol maçı sırasında başlayan olaylar Kürt halkının Baas rejiminin inkâr ve baskı politikalarına karşı tepkisini ortaya koyduğu büyük bir halk hareketine dönüştü. Baskıcı Baas rejimi halk hareketine ölüm ve yıkımla cevap verdi. Bugün Rojava devrimine giden yolda Kamışlı katliamında ortaya konan irade bir mihenk taşı olmuştur. Yirmi iki yıl önce direnenler bugün Orta Doğu'da eşi benzeri görülmeyen bir devrime imzasını atmıştır. Katliamcılar tarihin çöplüğüne gitmiş, direnenler yeni yaşamın kurucularına dönüşmüştür. Dün, bu direniş ruhlarından önemli bir ismi Salih Müslim'i kaybettik. Diktatörlerin aksine ardında muhteşem bir direniş hikâyesi ve onurlu bir miras bıraktı. Kamışlı katliamında katledilenleri saygıyla anıyor, değerli Salih Müslim'e rahmet, Kürt halkına başsağlığı diliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Çubuk...

26.- *İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, kampüs önünde direnen Hacettepe Üniversitesi öğrencilerine ilişkin açıklaması*

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hacettepe Üniversitesi öğrencileri birkaç gündür kampüs önünde direniyorlar, neden? Çünkü hatırlarsanız, şu görüntüdeki palalı ve maskeli faşist saldırganlara karşı kendilerini savunmuşlardı.

Kimlikleri tespit edilen bu saldırganlara hiçbir şey olmazken Hacettepe Üniversitesi öğrencileri, sol sosyalist demokrat öğrenciler altı aydan üç yıla kadar uzaklaştırma cezası aldılar ve açıkça şunu gördük: Üniversite yönetimi de faşistleri destekliyor, sol sosyalist öğrencileri kampüslerden uzaklaştırmak istiyor. Dün yine, Hacettepe öğrencileriyle dayanışmak isteyen Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerine güvenliğin saldırısından da ne olduğunu görüyoruz.

Üniversite yaşını 15'e çekerek bugün yönetemediğiniz üniversitelyi bu şekilde yönetecek, belki de Nazilerin izci kamplarına benzeteceksiniz ama başaramayacaksınız. Bu ülkede gençlik biat etmeyecek, bu ülkede gençlik sizin emir eriniz, taburunuz olmayacak.

BAŞKAN - Sayın Karakoz...

27.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, esnafa ilişkin açıklaması

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Üç-dört yıldır devam eden ve daha da ağırlaşan ekonomik krizden dolayı esnafımız çok zorda. Kiralarını, sigorta primlerini, kredilerini, işletme giderlerini karşılayamıyorlar, bazı günler sifatah dahi yapamıyorlar. Vergi daireleri 5'li ceteleri bıraktı esnafımızla uğraşiyor. Esnafımız işine gücüne devam edebilmek için kredi kullanmak istiyor, BAĞ-KUR borcu var diye kredi de alamıyor, esnafımız kepenk kapatmak üzere. Buradan iktidara sesleniyoruz: Esnafımızın krediye ulaşımını kolaylaştırın, esnafın kredi borçlarını silin, faizlerini silin, vergi memurlarını üzerlerinden çekin, esnafımıza köstek değil, destek olun.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Sivas'ın Hafik ilçesine bağlı Günyamaç köyü arazisinde bulunan asfalt üretim tesisine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sivas Hafik Günyamaç köyü arazisi içinde bulunan Karayollarına ait asfalt üretim tesisi halka hayatı zehir etmeye devam ediyor. Merkezî bir konumda olan köyün içinden geçen yüksek tonajlı araçlar can güvenliği riski taşımakta, çevreye yayılan toz ve koku sağlık açısından ciddi riskler oluşturmakta, şantiye tarımsal üretime büyük zararlar vermektedir. Ayrıca, KÖYDES Projesi kapsamında inşa edilen 55 ve yeni projelendirilen 200 konutun içinde kalan işletme bu projeyi de boşa düşürmektedir. 15-20 kilometre dışarıdan ham madde taşınarak işletmenin çalıştırıldığı da herkesin malumdur. Bütün bu açık gerçeklere rağmen tesisin hâlâ çalışmasına izin vermek sorumlu ve basiretli bir uygulama değildir. Buradan, yetkilileri müfettiş görevlendirerek gerekli incelemeleri yapmaya ve halka verdikleri sözü tutmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

29.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'daki çiftçilere ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, sınırimızdaki savaşlar herkese bir ders; dün Ukrayna, bugün ise İran. Sürekli dışarıdan gübre, yem, canlı hayvan, petrol olarak ayakta kalamayız. Ülkemiz olarak, ülke olarak kendi kendimize yetmek zorundayız. Bir de göç dalgası eklenirse işimiz çok daha zor olacak. Mazota, tohuma, gübreye ve her şeye her gün zam gelmekte. Plansızlık ve öngörüsüzlük yüzünden Adanalı, Çukurovalı çiftçimiz çaresiz kalmakta. Şimdi ise limonda ithalat vergisi çok cüzi bir rakama düşürüldü. Geçen yıl limon üreticileri mağdur oldu. Olmadı mı, bunu sormak istiyorum. Peki, bu durumda Adanalı çiftçi nasıl üretim yapacak? Çözüm ithalatta olmamalıdır diyorum.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

30.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Zafer Partisi Alanya İlçe Başkanı Alper Arıkan'ın vefatına ve Türkiye'deki DMD kas hastalarına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Zafer Partisi Alanya İlçe Başkanı hemşehrimiz Alper Arıkan'ın vefatını büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunuyorum. Merhuma Yüce Allah'tan rahmet, ailesine ve Zafer Partisi camiasına başsağlığı diliyorum.

Türkiye'de DMD kas hasta sayısının 5 bin ile 10 bin arasında olduğu biliniyor. Yurt dışında uygulanan ve yaklaşık 2 milyon 900 bin dolara mal olan gen tedavisini alamayan çocuklarda kas kaybı oluyor ve zamanla hayati organlar etkileniyor. Bu süreç aileler için de son derece yıpratıcı, Alanya'mızda 4,5 yaşındaki Taha Miraç için yaklaşık on aydır bir kampanya yürütülüyor ancak toplanan bağış miktarı hâlen yüzde 24 seviyesinde. Yine, Demre'mizde Kerem için toplanan bağış miktarı yüzde 29'da kalmış durumda. Hemşehrilerimiz büyük bir dayanışma göstererek destek oluyorlar, Allah hepsinden razı olsun ancak bu konuda iktidardan kalıcı ve hızlı bir çözüm üretmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Altın...

31.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 18 yaşından küçük çocukların yaşadıkları bütün sorunlara ilişkin açıklaması

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Başkan, gün geçmiyor ki Mardin'de ve Türkiye'de çocuklara, kadınlara yönelik bir suç işlenmesin. Dün de Mardin Mazıdağı'nda 16 yaşında bir kız çocuğunun intihar ettiği bildirimini aldık. Bildirim haricinde, olay yerine giden TJA aktivistleri ve DEM PARTİ Kadın Meclisi üyeleri orada otopsi ardından kız çocuğunun vücudunda çoklu morlukların olduğunu ve bir cinayet şüphesi taşıdığını düşündüler. Nitekim, bugün baba ve ağabeyi tutuklandı fakat biz sosyal backgroundına baktığımızda 16 yaşındaki bir kız çocuğunun 60 küsur yaşındaki biriyle evlendirilmeye zorlandığı iddiasıyla karşılaştık. Bu olayın tümü aslında münferit bir olay olmanın haricinde çocuğun çocukluk tanımının değiştirilmesinin ve çocukların çocukluktan çıkarılmasının sebep olacağı riskleri bir kez daha bizlere gösteriyor. Bu sebeple, biz 18 yaşından küçük çocukların yaşadığı bütün sorunları tekrar gündeme getirmek istedik. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi adına Sayın Selçuk Özdağ'da.

Buyurun.

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 12 Mart 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen İstiklal Marşı'na, Mehmet Akif Ersoy'a ve Türkiye'ye; bayram ikramiyesine, asgari ücrete, bedelli askerlik parasına, TUSİAD davasına, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, TCK 158'le ilgili mağduriyetlere, Zafer Havalimanı'na ve bayrama ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

21 Mart 1921, İstiklal Marşı'nın kabul edildiği tarih. 5 Martta bu Mecliste, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dereceye giren şiirler değerlendirildi, Akif'in şiiri uygun görüldü ve 12 Martta da Akif'in şiiri bütün Meclis tarafından okunarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde İstiklal Marşı'mız olarak kabul edildi.

Mehmet Akif Ersoy'un bu şiiriyle ilgili bir teklifim olacak hem Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına hem Cumhurbaşkanına hem de kamuoyuna. İstiklal Marşı'mızın sözleriyle ilgili hiçbir problem yok. "Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak," diye başlıyordu ve "Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın isticlal;" diye devam ediyordu değerli arkadaşlar. Peki, güfteyle ilgili problemimiz var mı? Var. Şimdi, yüz beş yıl önce bestelenmiş olan bir şiir, İstiklal Marşı doğru bir şekilde terennüm edilemiyor maalesef. Başkalarının, başka ülkelerin marşlarına baktığımız zaman, daha kompakt, daha

düzgün, daha heyecanlı... O nedenle, dünya çapında bir yarışma açılmalıdır ve bestekârlarla beraber, hem Türkiye'deki bestekârlarla hem dünyanın seçkin bestekârlarıyla yeniden bu beste konusu gündeme getirilmelidir.

Akif kimdir? Akif, İstiklal Savaşı'ndan önce de Osmanlı'nın son dönemindeki bir aydındır, şairdir, yazardır; iyi bir Müslümandır, samimi bir Müslümandır; Teşkilat-ı Mahsusa'nın önemli bir insanıdır, veteriner hekimdir, parlamenterdir ve aynı zamanda da din adamıdır kendisi, Kur'an-ı Kerim'i tefsir edecek kadar da önemli birisidir Mehmet Akif Ersoy. Mehmet Akif Ersoy'un rejimle problem yaşadığı dönemler olmuştur, biliyorsunuz. Maalesef, ülkemizde dönem dönem kahramanlarımız hain, hainlerimiz de kahraman olabiliyor. O nedenle, Mehmet Akif Ersoy problem yaşadıkdan sonra Mısır'a gitti. Mısır'da kaldıktan sonra hastalandı oralarda, Türkiye'ye dönmek istedi ve Mustafa Kemal'den izin istemişti. Mustafa Kemal izin vermişti kendisine ve geldiği zaman da Rauf Orbay ve arkadaşlarını göndermişti ve "Söyleyin ona, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, isteseydim Anadolu topraklarına sokmazdım -çünkü İstanbul'da ölmek, İstanbul'da defnedilmek istiyordu, mezarının orada olmasını istiyordu- ve İstiklal Marşı'nı da değiştirirdim." demişti. Rauf Orbay gitti ve söyledi, geçmiş olsun diledi, ardından da Akif dedi ki ona biraz doğrulup: "Evet, Anadolu topraklarına, Türkiye topraklarına beni sokmazdı ama İstiklal Marşı'nı değiştirmeye asla gücü yetmezdi." Döndüler ve Mustafa Kemal'e söylediler, Mustafa Kemal şöyle söyledi: "Bu sözü ancak Akif söyler bana." Akif böyle bir adamdı arkadaşlar, "Sözüm odun gibi olsun, dosdoğru olsun." diyen adamdı ve asla münafıklığa prim vermeyen bir şahsiyetti. Hep doğruyu söyledi, yalan söylemedi, emanete ihanet etmedi ve verdiği her sözü de yerine getiren bir kahramandı. O nedenle, ben Türkiye için şunu söylüyorum, hani şöyle söylüyordu ya: "Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;/Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal." Evet, Türkiye, elcüzilayetecezza bir keyfiyettir yani parçalanamayan parçadır ve Türkiye, eksigiyle gediğiyle sevdiğimiz, benimsediğimiz, bağlandığımız yerin adıdır. 1683 Kahlenberg Meydan Muharebesi'nden beri üst üste sersemletici darbeler alarak küçülen bir coğrafyanın artık daraltılamaz, konsantre ve kompakt biçimindedir; hattıyla da sathıyla da biraz daha küçülmesine asla razı olmadığımız bir yerdir. Bu hudutlar içinde kalan toprağın ve devletin bütünlüğü "Demokrat desinler, medeni tanısınlar." saplantısı uğruna tartışılmaz. Bu fikir, bizim fikrisabitimizdir ve tabumuzdur. Peki, bunu devam ettirmek için ne yapmamız gerekir? Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne ram olmamız gerekmektedir. O nedenle, biz parti devletinden ziyade, kişi devletinden ziyade bir milletin devletini inşa etmek mecburiyetindeyiz.

Peki, milletin devletini inşa etmiş miyiz? Bakın, edemedik. Bayramlarda bayram ikramiyeleri veriliyordu, önce bin lirayla başladık, geçen sene 4 bin liraydı; bu sene 5 bin lira yapmayı düşündü iktidar ve bununla ilgili olarak da sonra vazgeçtiler. Savaşı bahane ettiler, savunma sanayisini bahane ettiler. E, yirmi beş yıldır iktidardasınız, cumhuriyetin dörtte 1'ini siz yönetiyorsunuz, çok partili hayata geçtiğimizden beri üçte 2'lik kısmını da siz yönetiyorsunuz. Niye önceden tedbir almadınız? Neden gereğini yapmadınız da emeklilerin bin lirasına tasallut ettiniz buradan? Hani Mehmet Şimşek şöyle söylüyordu ya "Yüksek gelirli ülkeler grubuna dâhil olduk." diye ve aynı zamanda diyordu ki Cevdet Yılmaz: "Biz çok şükür borçlu bir ülke değiliz; ne vatandaşlarımız borçlu ne özel sektörümüz borçlu ne devletimiz borçlu." Ya, Cevdet Yılmaz, lütfen, burada eksiden bahsediyordun; kalkınmayla ilgili eksi 12'lerden bahsediyordunuz. Bakın, Türkiye'de vatandaşlar borçlu, kamu borçlu ve de özel sektör borçlu; 549 milyar dolar borcumuz var bizim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Peki, vatandaşlardan bir örnek vereyim sizlere: Türkiye’de 24 milyon insan borçlu, icralık durumda ama bir 4 milyon kişi var ki bunlar kredi kartlarını ödeyemedikleri için evlerine icra gelmiş vaziyette. Ne yapalım yani bunları söylüyoruz ama inanmıyorsunuz, siz kalkıyorsunuz, bizim vatandaşlarımızı balık hafızalı zannediyorsunuz; balık hafızalı falan değiliz. O nedenle “Eğer ‘Uzaya iki gidış, iki geliş yol yapacağız.’ deseydik inanırdı bu vatandaşlar.” diyorsunuz. Sonra da Sayın Cumhurbaşkanı kalkıyor “Müjde veriyorum, bu bayramdan önce emekliler hem bir yandan maaşlarını alacaklar hem de emekli ikramiyesini bayramdan önce vereceğiz.” diyor. Zaten bayramdan önce veriyordunuz. O nedenle, lütfen, herkesi ciddiyete davet ediyorum; Sayın Cumhurbaşkanını da ciddiyete davet ediyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanını da ciddiyete davet ediyorum. O nedenle, vatandaşlar da sandık geldiği zaman gereğini yapacaklardır; unutmayacaklar bunları.

Asgari ücretin bir ayda eriyen alım gücü var değerli arkadaşlar. 28 bin 75 lira asgari ücret veriyorsunuz. Vatandaşlara 1 Ocaktan itibaren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim.

TÜİK’e göre, bakın, “TÜİK’e göre” diyorum. “Bu, devlet kurumu.” diyordunuz, oldukça da şaibeli kararlar açıklıyor bu Kurum. 807 lira bu para erimiş, ENAG’a göre 1.081 lira erimiş, İTO’ya göre 1.041 lira erimiş yani milyonlarca emekçi daha yılın 2’nci ayında bin TL kaybetmişler ve de altı ay sonra kim bilir nelerini kaybedecekler.

Değerli arkadaşlar, bir de bedelli askerlik parası var. Bu bedelli askerlikle ilgili olarak zam yapıldı, 416.361 TL’ye çıkarıldı. Vatandaşlar bunları ödeyemezler, binbir sıkıntıyla bu paralar ödeniyor. Bir ay kadar askerlik yapıyorlar, yurt dışındakiler yapmıyorlar; bununla ilgili olarak da kolaylık sağlanmalı. Türkiye’de çok hızlı bir şekilde profesyonel askerliğe geçilmeli ve bunun yapılması gerekmektedir; vatandaşlar bu konuda oldukça da hassasiyet gösteriyorlar.

Önemli bir konuya temas edeceğim. Hani Adalet Bakanı, yeni atanan Adalet Bakanı “Alo Adalet” diyordu ya, ben burada Adalet Hanım’ı arasam acaba...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Toparlayayım.

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - “Alo Adalet Hanım” desem burada yok. Ben “Adalet Hanım” demiyorum, buradan Adalet Bakanına sesleniyorum: “Alo Adalet” diyorum.

TÜSİAD davası oldu, biliyorsunuz, “TÜSİAD Başkanı ve TÜSİAD Yüksek İştışare Kurulu Başkanı bir demeç verdiler.” denilerek... Önce hiçbir işlem yapılmadı, ardından Adalet Bakanı ile Sayın Cumhurbaşkanını burada konuştıktan sonra da resen soruştırma başlatıldı kendileri hakkında, gözaltına alındılar. Ya, ne kadar ayıplı bir işti be, ne kadar ayıplı bir işti! Neye dayandınız biliyor musunuz? İnternet Yasası’nın 29’uncu maddesine dayandınız. “Yanılıcı bilgi verenler bir ile üç yıl arasında hapis cezası alırlar.” denilerek bu şahıslara ceza verildi. Türkiye’nin kalkınmasının hemen hemen üçte 1’ini bu insanlara borçluyuz ve Türkiye’deki çalışanların yüzde 70’ini de bunlar çalıştırıyorlar yani TÜSİAD’ın üyeleri, iş adamları. Bunların içinde MÜSİAD da olabilir, yarın birileri geldiği zaman da MÜSİAD Başkanlarını mı tutuklayacaklar, onları mı gözaltına alacaklar ve ceza verecekler? Bunlardan

vazgeçin. Efendim, yargı bağımsızmış, yargı objektifmiş, yargı tarafsızmış! Hiç de öyle değil maalesef, bazı davalarda taraflı oluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok teşekkür ederim Başkanım.

O nedenle, TÜSİAD Başkanına verilen cezayı çok ayıplı bir iş olarak görüyorum.

Biraz önce Sayın İnan Alp gündeme getirdi; KHK'lerle ilgili beraat edenler ve burada takipsizlik kararı alanlar derhâl görevlerine döndürülmelidir. Asla "Türkiye bir hukuk devletidir." demeyin; o, Anayasa'da yazıyor. Türkiye, demokratik, sosyal, laik bir hukuk devletidir; hiç de öyle değil maalesef. Beraat eden niye dönmeyecek kardeşim ya? Bunlarla ilgili aidiyet duygusu sağlamayacak mıyız bu insanlara, kazanmayacak mıyız bu vatandaşlarımızı? Beraat etmiş, beraat; görevine döndürün. Eğer hassas, stratejik bir yerdelerse bu insanlarla ilgili gereğini yapın. Darbeye karşıyız, kripto olanlara da karşıyız, FETÖ'ye zaten karşıyız, tamamen karşıyız ama biz hukuktan yanayız.

Aynı zamanda, TCK 158'le ilgili mağduriyetler de devam ediyor. 40 bine yakın insan bu davadan yargılanıyor, bunlardan yargılanıyorlar "Kredi kartını kullandırdı." denilerek, "IBAN numarasını verdi." denilerek. Burada hakikaten dolandırıcıları bulun ve gereğini yapın, çağımız teknoloji çağı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok özür dilerim Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

O nedenle, bu TCK 158'le ilgili olarak da gereğini yapmanızı istirham ediyoruz.

Bu 4 bin lirayı veremediniz ama Zafer Havalimanı'nda israf var; makam araçları var, lojmanlar var. Bu lojmanları da ihtiyaç sahiplerine, evi olmayanlara verin. 2025'in 12'nci ayında yolcu sayısının 38.727 olduğu belirtildi. Peki, garanti ettiğiniz yolcu sayısı 1 milyon 317 bin kişi ve hata payınız ne kadar? Yüzde 97. İşte bu milletin parasını aldınız, bu emeklilerin parasını birkaç müteahhide verdiniz; garantili yollara, garantili köprülere, garantili hava limanlarına verdiniz. O nedenle, bunların hepsi ayıplı işler. Kalkıp bir de millî savunmadan bahsetmeyin veya savunma sanayisinden, uzay sanayisinden, gökyüzünden falan bahsetmeyin; İran'dan, Amerika'dan bahsetmeyin; önce siz bu işleri, bu ayıplı işleri ortadan kaldırın diyorum.

Şimdiden milletimizin bayramını kutluyorum, nice bayramlara diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 12 Mart 1921 tarihine ve İstiklal Marşı'na, Tarım Kredi marketlerine, TOGG'a ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eczacılık Fakültesine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

12 Mart 1921; bu tarih, sadece Gazi Meclisimizin İstiklal Marşı'mızı kabul ettiği bir gün değildir. Bu tarih, bir milletin "Biz buradayız ve sonsuza kadar da burada olacağız." diyerek dünyaya meydan okuyuşudur. İstiklal Marşı sadece bir marş da değildir; bir milletin imanı, kaniyeti, gözyaşıyla ve

özgürlük tutkusuyla yazmış olduğu bir destandır. İstiklal Marşı'mızdaki mısralar, evlatlarını cepheye gururla uğurlayan anaların duasıdır. O mısralar, yıkılmış bir imparatorluğun külleri üzerinde yeni bir cumhuriyet kurmak için direnen ve bunu başaran Anadolu insanının haykırışıdır. O mısralar; bir onurun, bir duruşun ve bir cesaretin eseridir ve sadece bir milletin geçmişini anlatmaz, aynı zamanda geleceğine de ışık tutar. "Allah bu millete bir daha istiklal marşı yazdırmasın." diyen Millî Mücadele'mizin büyük şairi Mehmet Akif Ersoy'u rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Aziz Türk milletimizin bu büyük gününü, bu tarihî gününü yürekten kutluyorum. Ne mutlu Türk'üm diyene!

Değerli arkadaşlar, Tarım Kredi marketleri, bunlarla ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum. Rakamlara baktık, bütçelerine baktık; 2024 yılında 2 milyar 254 milyon lira zarar etmiş Tarım Kredi marketleri, 2025 yılında da 4 milyar 700 milyon lira zarar etmiş. Bugünün rakamıyla 10 milyar liradan fazla bir zarar var Tarım Kredi marketlerinde.

Peki, bu marketler neden kuruldu? Bu marketleri kurarken iktidar dedi ki: "Hadi gözünüz aydın, çiftçinin ürünlerini alacağız, bunları paketleyeceğiz, çok ucuz fiyata markette satacağız. Bir taraftan fiyatı dengeleyeceğiz, bir taraftan Türk çiftçisini destekleyeceğiz." Amaç buydu ama gelinen noktada korkunç bir zarar söz konusu ve maalesef çiftçi desteklenmedi, çiftçi yerine araçlar ve ne yazık ki rantiyeciler desteklendi. Biraz sonra bunu anlatacağım.

Şimdi, bakın, bundan yaklaşık iki yıldan biraz daha fazla zaman geçti, Tarım Bakanına bir önerge verdim, dedim ki: "Tarım Kredi Kooperatifleri olarak on binlerce ton soğan almışsınız, 100 bin tonun üzerinde patates almışsınız. Fiyatları bende var; kaçta aldınız, kimden aldınız, ne kadarı çürüdü?" Hiçbirine cevap vermemiş çünkü nasıl yöneteceklerini bilmiyorlar, her yaptıkları işin arkasında rant arıyorlar, talan arıyorlar.

Bakın, çok önemli bir şey söyleyeceğim size şimdi, çok önemli bir gerçeği paylaşacağım: Tarım Kredi marketlerinin bilançoları ve onların güncel durumları. Bunları 2023 yılından itibaren paylaşmayı bıraktılar çünkü 2023 yılından itibaren çiftçiden ürün almayı bıraktılar. Peki, ürünleri nereden alıyorlar? Yandaşlardan alıyorlar. Yandaşlardan alırken de inanılmaz bir rant, talan ve yolsuzluğa imza attılar. Bakın, en son faaliyet raporu 2023 yılında yayımlanmış ve o günden bugüne artık faaliyet raporu falan yayımlanmıyor. Niye? Çünkü o faaliyet raporunda kimin, nereden, neyi, ne kadara aldığı yazılı; onları kaldırdılar. Bugün baktım gelirken, toplantıya gelirken baktım, 2023'ü de kaldırmışlar; aman gerçekler konuşulmasın istiyorlar. O dönemdeki rapora bakıyorsunuz, çiftçiden alınmış çeltik, ayçiçeği, arpa, mısır, buğday; hepsinde dramatik bir azalma var. Niye? Bu azalmanın sebebi şu: Artık çiftçiden ürün almıyorlar, araçlardan alıyorlar.

Şimdi, size tarihî bir soru önergesi göstereceğim. Biliyorsunuz, iktidar, verdiğimiz soru önergelerinin hiçbirine cevap vermiyor, ısrarla cevap vermiyor ama bunların hepsi tek tek tarihe not ediliyor, siz bu iktidardan gittiğiniz zaman arşivler açılacak ve tek tek bunların hesabını soracağız. Bakın, ne kadar zaman geçmiş: 10 Ocak 2025'te vermişim, tam on dört, on beş ay zaman geçmiş. Bir yolsuzluğu ihbar ediyorum, bir yolsuzluğu ihbar ediyorum Tarım Bakanına, diyorum ki: "Ankara'daki marketlerde, Tarım Kredi marketlerinin alışveriş yapılan yerlerinde büyük bir yolsuzluk var. Milyonlarca liralık mal alındı gibi gösterilmiş, teslimi yapılmamış, sahte faturalar düzenlenmiş; bununla ilgili bize hesap ver. Kimdir bunun arkasında olan, hangi marketten alınmış, bu adamları kim tayin etti buraya, kaç paralık yolsuzluk yapılmış?" Cevap yok. Peki, bununla ilgili bir denetleme mekanizması var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu ülkeyi, çiftçi, tüketiciyi koruyup kollayacağımız bir mekanizma var mı? Yine cevap yok. Tarım Kredi marketlerini kollamak için ne yapacaksınız? Bu marketlerin soyulmasını önlemek için, rantı ve talanı önlemek için ne yapacaksınız? Yine cevap yok. Tabii, o dönemdeki milyonlarca liralık sahte fatura, soygun, rant ve talan bugün karşımıza inanılmaz bir fatura olarak çıktı. Tarım Kredi marketlerinde korkunç bir kayıp var, korkunç bir zarar var; zararın sebebi de maalesef kötü yönetim ve hırsızlık. Ve ne yazık ki aynı zamanda çiftçi mağdur edildi. Çiftçiden ürün alınmadı, aracı yandaş toptancılardan mal alındı ve nihayetinde faturayı bütün millet ödüyor ama Tarım Kredi Kooperatifleri bunu sübvansane ettiği için, bu şirketi konkordato ilan etmekten kurtardığı için, oraya ilave paralar verdiği için nihayetinde bu para ne yazık ki Türk çiftçisinin cebinden çıktı. Kendinize gelin, çiftçinizi koruyun, bu milleti koruyun; şu rantiyecinin, hırsızın bileğinden tutun artık diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir başka konu, TOGG; çok ciddi bir zararlar karşı karşıya TOGG. Bakın, BYD'yle ilgili bu Meclisin çatısı altında karar verilirken, bu şirkete imtiyazlar tanımırken, bu şirkete vergi indirimleri verilirken, bu şirket korunup kollanırken dedik ki: Birçok yanlışına rağmen TOGG'u korumamız lazım, TOGG bu ülkenin yerli şirkettir. Kuruluş aşamasındaki hataları söyledik ama bugün kurulmuş bir fabrika vardır, korunup kollanması lazım. BYD'ye vereceğiniz bu imtiyazlarla maalesef TOGG'u bitireceksiniz dedik ve uyardık, hepsi Meclisin kayıtlarında var. Ve siz o gün verdiğiniz imtiyazla BYD'nin cebine milyarlarca lira para boca ettiniz ve beklediniz fabrika kurulsun diye, o fabrika kurulmadı. O fabrika Manisa'da kurulacaktı, bekledik, ara ara gittik, baktık fabrikanın yerinde ne oluyor diye, fabrikanın yerinde yellersiyor ve fabrika kurulmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - O fabrika gitti, Macaristan'a kuruldu ve maalesef, siz BYD'nin cebine milyarlarca lira parayı boca ettiniz. En son 2025 rakamlarına baktım, BYD Türkiye'ye 45.537 adet araç satmış 2025 yılında. Peki, TOGG ne kadar satmış? TOGG da 39.020 adet. Yani bizim yerli ve millî fabrikamız, hepimizin sahip çıkması gereken, bütün hatalarına ve yanlışlarına rağmen sahip çıkması gereken fabrika, kendi elinizle, kendi yanlış politikalarınızla ve uygulamalarınızla maalesef Çinlilere teslim edilmiş ya da Çinlilerin bu yapmış olduğu uygulama sebebiyle zarar etmiş. Baktım, ne kadar zarar etmiş diye, 2024 yılında 13 milyar 75 milyon, 2025 yılında 14 milyar 616 milyon zarar etmiş TOGG. Sebebi sizsiniz; kötü yönetiminiz, aymazlığınız ve beceriksizliğiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, son bir dakika istirham ediyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Götürdünüz, Çinlilere dünyanın imtiyazını sağladınız. Çinliler araçlarını buraya ithal ettiler veya ihraç ettiler ve korkunç bir para kazandılar; bu parayı da ceplerine koydular, gittiler, Macaristan'da şu anda fabrika açıyorlar. Bizim TOGG'umuz "yerli ve millî" diye övündüğünüz, bizim de yeri geldiğinde desteklediğimiz TOGG'umuz şu anda can çekişiyor, korkunç bir zarar ilan etmiş.

Son olarak, eczacılıkla ilgili bir not paylaşacağım sizinle. Geçtiğimiz günlerde Sayın Erdoğan'ın imzasıyla bir kararname çıktı ve bu kararnamede diyor ki: "Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eczacılık Fakültesi kapansın." Ve Eczacılık Fakültesi kapandı. Siz iktidara geldiğinizde bu ülkede 6

tane eczacılık fakültesi vardı, şu anda 64 tane eczacılık fakültesi var. 40 bine yakın eczacı işsiz ve şu anda maalesef, kurmuş olduğunuz bu eczacılık fakülteleri de bir anlamda rant ve talana dönmüş durumda. İşte, kurduğunuz bu eczacılık fakültesi, Tayyip Erdoğan'ın adına kurulmuş olan bu eczacılık fakültesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir dakika, bitireceğim Başkanım, çok özür diliyorum.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Atamalar yapmışsınız buraya, milyonlarca lira birilerinin cebine boca etmişsiniz, yandaşları buraya genel sekreter olarak atamışsınız, binalara inanılmaz paralar harcamışsınız; şimdi burayı kapattınız. Bakın, ben size bir rakam vereyim: Türkiye'nin geçen yıl tükettiği ilaç 325 milyar lira; tükettiği ilacın yüzde 40'ı ithal, yüzde 60'ı Türkiye'de üretiliyor; Türkiye'de üretilen bu yüzde 60'lık ilacın da yüzde 80-85'inin ham maddesi dışarıdan geliyor. Onun için dünyada eşi benzeri olmayan bir uygulamayla ilaç fiyatlarını euroya endekslediniz. İrlanda gibi küçük bir ülke, Konya'dan ufak bir coğrafyası var, 3 tane eczacılık fakültesi var, yıllık ihracatı 100 milyar dolardan fazla.

Bakın, size 3 tane örnek verdim: TOGG'u verdim, eczacılığı verdim ve Tarım Kredi Kooperatiflerini verdim. Nereye dokunsanız batırıyorsunuz çünkü baktığımız her yerde rant ve talan görüyorsunuz. Üretim, istihdam, yatırım, "know-how", ihracat; böyle bir anlayışınız yok, lütfen bunu terk edin ve kendinize gelin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 12 Mart İstiklal Marşı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Kadir Gecesi'ne ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti, 12 Mart İstiklal Marşı'mızın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulünün günü. Yüz beş yıl önce Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin müşahhas simgesi olan İstiklal Marşı'mız Türkiye Büyük Millet Meclisinde 1'nci Dönem mebuslarının hepsi ayaktayken coşkuyla, heyecanla, gururla, alkışlarla kabul edildi ve kıyamete kadar ay yıldızlı al bayrağımızın gölgesinde dimdik, coşkuyla okunmaya devam edilecek. "Korkma!" sedası alelade bir söz yahut sıradan bir hitap değildir; asırlardır hür yaşamış, esareti ve zilleti hiçbir devirde kabul etmemiş; tarihin her döneminde mazluma umut, zalime kılıç olmuş aziz Türk milletinin boynuna geçirilmek istenen prangaları söküp attığı o eşsiz şahlanışın ta kendisidir. İstiklal Marşı'mız "Yurduma alçakları uğratma..." diyerek gövdesini ateşe veren, imanyla yedi düvelin çelik zırhlı duvarlarına meydan okuyan o asil ruhun kanla yazdığı ebedî bağımsızlık senedimizdir. Toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duran şehitlerimizi, kahraman gazilerimizi ve milletimizin o sarsılmaz iradesini kelimelerle anıtlaraştıran İstiklal Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle, minnetle anıyorum. Bize emanet edilen bu hudutları ve devletimizin ebet müddet bekasını canımız pahasına müdafaa etmek, ecdadımıza ve yarına olan borcumuzdur diyorum.

Sayın milletvekilleri, iki gün sonra 14 Mart Tıp Bayramı. Bir devletin asıl kudreti, milletinin bedenen ve zihnen sıhhat içinde yarınları güvenle bakabilmesiyle ölçülür. Tıbbiyeli ruhu, bugün de

aynı şuurla devleti ve milleti için vatan nöbetindedir. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturunu ömrüne rehber edinen; yurdun en üca köşelerinde, en çetin şartlarda dahi kendi canını hiçe sayıp insanımıza nefes olan hekimlerimiz büyük bir teşekkürü hak ediyor. Bu necip millete şifa dağıtmak için gecesini gündüzüne katan, yorulmak nedir bilmeyen tüm sağlık ordumuzun 14 Mart Tıp Bayramı’nı yürekten tebrik ediyor, kendilerine üstün muvaffakiyetler diliyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; malum olduğu üzere önümüzdeki hafta bayram münasebetiyle Genel Kurulumuz toplantı yapamayacak. Bu sebeple Kadir Gecesi ve Ramazan Bayramı tebriklerimizi de bugünden Meclisimizle paylaşmak istedik. Maddi ve fikrî mücadelemizin manevi sükûnetle taçlandığı; rahmet, bereket ve mağfret kapılarının ardına kadar açıldığı mübarek günleri idrak etmenin derin şükrü içindeyiz. Bin aydan hayırlı olduğu müjdelenen, duaların doğrudan Hak katına ulaştığı, yaklaşan Kadir Gecesi’nin kalplerimize inşirah, hanelerimize bereket, Türk ve İslam âlemine mutlak bir dirlik ve uyanış getirmesini niyaz ediyorum. Akabinde kavuşacağımız Ramazan Bayramı’nın ise safalarımızı sıklaştırdığımız, millî birlik ve beraberliğimizin çelikleştiği, dargınlıkların son bulduğu bir kucaklaşma iklimine dönüşmesini canı gönülden temenni ediyorum.

Bu müstesna günlerin feyziyle içte ve dışta nifak tohumu ekenlere hiçbir geçit vermeden, omuz omuza, başımız dik ve alnımız ak bir şekilde lider ülke Türkiye hedefimize doğru kutlu yürüyüşümüzü sürdüreceğiz. Cenab-ı Allah yâr ve yardımcımız olsun diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 12 Mart 1971 muhtırasına, 12 Mart 1995 Gazi Mahallesi olaylarına, 12 Mart 2004 Kamışlı katliamına, Ronahi TV binasına, Gazeteci Nazım Babaoğlu'na, Merkez Bankasının faiz kararına, TÜİK'in açıklamalarına ve eneset meselesine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün 12 Mart, âdeta tarihimizin lanetli günlerinden biri. 12 Mart 1971 bir askerî muhtıra günü. Aslında bakmayın adına “muhtıra” dendiğine, açık açık bir darbe. Dönemin komutanlarından birisi verdiği bir demeçte diyordu ki: “Sosyal uyanış, ekonomik uyanışın önüne geçti. O zaman sosyal uyanışı bastırmak gerekiyor.” Ve 12 Mart darbesi sivil siyaseti hedef aldı, üniversiteleri hedef aldı; aydınları, gençleri, işçileri, köylüleri hedef aldı. Ve bunun sonucunda da bu darbe insanları gözaltına aldı, işkenceden geçirdi, tutukladı ve âdeta ülkeyi yeni bir darbeler mevsimine doğru sürükledi. 12 Eylül geldi, 28 Şubat geldi ve darbe mekanıği çalışmaya devam etti. 12 Mart muhtırası sonucunda tabii, birçok insan katledildi, idam edildi. İdama giden Deniz’i, Yusuf’u, Hüseyin’i; katledilen Mahirleri, İbrahimleri, Sinanları saygıyla anıyorum. Onları katledenleri, o darbecileri ve o darbecilerin gölgesinde siyaset yapanları da lanetliyorum.

Yine bir 12 Mart; 12 Mart 1995 Gazi katliamı. Bir gece öncesi Gazi Mahallesi’nde kahvehaneler tarandı, ertesi gün halk bunu protesto etmek için sokaklara çıktı, kolluk gücü ne yaptı? Halka saldırdı ve 22 kişiyi katletti, onlarca insan yaralandı. Fakat bu saldırının faileri ne yakalandı ne de yargılandı. Adalet yerini bulana kadar biz 12 Mart Gazi katliamını dile getirmeye devam edeceğiz.

Bir başka 12 Mart; Kamışlı katliamı. 12 Mart 2004’te bir futbol müsabakasında Baas rejimi halkın üzerine ateş açtı; büyük bir provokasyonla orada Rojava halkı, Kamışlı halkı katledildi. O katliamda yitirdiklerimizi de saygıyla anıyorum.

Rojava demişken, ben bir kez daha yitirdiğimiz Salih Müslim'in üzüntüsüyle kendisine bir kez daha rahmet; tüm sevenlerine, halkımıza başsağlığı diliyorum.

Tabii, Kamlı deyince, yine, dün akşam Ronahi TV binası yandı. Can kaybı olmaması tabii ki bizi sevindirdi ama orada televizyon binasının yanmasından dolayı da geçmiş olsun diyoruz, bir an önce Ronahi TV'nin yayın hayatına tekrar dönmesini bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, bir 12 Martta, faili meçhuller ülkesi olan bu ülkede 12 Mart 1994'te gazeteci Nazım Babaoğlu -Özgür Gündem muhabiriydi kendisi- kaçırıldı, otuz iki yıldır Nazım'dan haber alınmıyor. Nazım'ı kaçıranlar, onu gözaltında katledenler, yok edenler bilinmiyor; onlar da yakalanmadı, yargılanmadı. Bu ülkenin faili meçhuller ayıbı devam ediyor. Hakikatle yüzleşilmediği sürece bu ülkeye barışın gelmesinin ne kadar güç olduğunu çok iyi biliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bugün yine 12 Mart, tabii ki bir başka kâbus da ekonomide sürüyor. Merkez Bankası bir toplantı yaptı, faizlerde bir değişikliğe gidilmemesi kararı aldı. Oysa hatırlayacaksınız, geçen toplantıdan sonra düzenli olarak faiz indirimlerinin devam edeceği söyleniyordu ama deniz bitti. Dolayısıyla, bu programın ne denli başarısız olduğu bugün bir kez daha ortaya konulmuş oldu. Bu faizlerin inemeyeceği gibi önümüzdeki dönemde İran savaşı devam ederse yukarıya doğru hareket edeceğini de söyleyebiliriz. Nasıl ki enflasyonun düşmediği, TÜİK eliyle düşüyormuş gibi halka gösterildiği bir yalanın, illüzyonun içindeyse faiz meselesinin de kötü yönetiminden dolayı aslında ekonomide düzelen bir şey yok. Dezenflasyon programı başarısız bir programdır, otuz iki aydır ısrarla sürdürülmektedir. Bir illüzyonun içinde, bir aldatmacanın içinde halkı kandıran bu anlayış aslında hiçbir başarılı gelişmeye sebep olamamıştır.

Bakın, TÜİK yine açıklamalarda bulunuyor, diyor ki: "2025 yılında ülke ekonomisi yüzde 3,6 büyüdü ve kişi başına gelir -Sayın Cevdet Yılmaz da burada anlatmıştı- 18 bin dolar oldu."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Şimdi, bunun ne denli illüzyon olduğunu size şöyle söyleyelim: Eğer kişi başına gelir 18 bin dolarsa 4 kişilik bir ailenin demek ki ayda 264 bin lira bir gelire sahip olması gerekiyor. Herkes şimdi dönsün baksın, her aile dönsün baksın, her 4 kişilik aile dönsün baksın, evin içine 264 bin lira mı giriyor? Asgari ücretli bir karı koca ve 2 çocuğu olsun, evin içine 64 bin lira bile girmiyor ne 264 bin lirası! Dolayısıyla, gelir dağılımının bu kadar bozuk olduğu bir ülkede bu rakamlar bize bir şey ifade etmez.

Diğer taraftan, doları baskıladığımız için 18 bin dolar gibi bir rakam size sunuluyor; doları baskılamasınız, doların normal bir fiyata kavuşmasına izin verseniz yani Merkez Bankası rezervlerini her gün satmasanız bugün aslında 18 bin dolar değil kişi başına gelirin 13 bin dolar olduğunu hep beraber göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, aslında ülkemizi çürüten, sosyal yaşamımızı derinden etkileyen bir konu var; nedense bu konu dile gelmez, nedense konuşulmaz, yok sayılır oysa önemli bir konu, üzerine gitmemiz gereken bir konu; enstese meselesinden bahsediyorum. Bakın, bir vakayla anlatacağım. Bu ülkede bu vakalar yaşandığı sürece, bu konunun üzerine gitmediğimiz sürece bu çürümeye maruz kalacağız. Evet, Nilay Esmer, 7 yaşından 25 yaşına kadar kendisine "baba" denen o caninin şiddetine, tacizine, tecavüzlerine maruz kaldı, dava açtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu insan yakalandı, yargılandı, on üç yıl ceza istendi, cezaevinde dokuz ay kaldı, çıktı; sosyal medyada silahla şov yapıyor, gövde gösterisi yapıyor. Bu utançla yaşaması gerekirken bir de utanmazca sosyal medyada insanları tehdit ediyor. Nilay Esmer'in adalet mücadelesi devam ediyor. Nilay Esmer'in adalet mücadelesinin yanında olmalıyız çünkü bu ülkede kız çocuklarının maruz kaldığı bu ensest şiddetine karşı, başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere, herkes bu ensest olayına karşı duyarlı olmalı, gereğini yapmalı; bu utançtan, bu ayıptan bu ülkeyi kurtarmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 12 Mart Gazi Meclisin İstiklal Marşı'nı kabulünün 105'inci yıl dönümüne ve Mehmet Akif Ersoy'a; 12 Mart 1971 darbesine, 12 Mart Gazi Mahallesi olaylarına, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanının dün emekli maaşları konusunda verdiği müjdeye, imam-hatip lisesi mezunlarına ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri; evet, bugün 12 Mart 2026. 12 Mart gerçekten ülkemizin tarihinde bazen gururla yâd edeceğimiz ama çoğu zaman takvim yapraklarından kan damlayan günlere tanık olduğumuz bir geçmişi bize hatırlatıyor.

Önce söyleyelim, Gazi Meclisin İstiklal Marşı'mızı kabulünün 105'inci yıl dönümünü kutluyoruz. Bu, hepimiz için bir gurur ve onur vesilesidir. Mehmet Akif'i sadece bir cümleyle geçmek, rahmetle anmak yetmez; kişiliğine ilişkin birkaç şey söylemek lazım. Kendisi Fatih'te ikamet ederken Halkalı Ziraat Mektebine ekonomik zorluklar nedeniyle yürüyerek gelip giden bir aydındır; yürüyerek gelip giderek baytar olmuş, veteriner hekim olmuş ve ülkesine hizmet etmiştir. Devamında istiklal marşı için bir şiir ve beste yarışması açıldığında, her biri için 500'er TL ödül konulduğunda "Ben istiklal marşının şiirini ödül karşılığında yazmam." diyerek reddeden bir namuslu aydın tipolojisidir ve nihayetinde o 500 TL'lik ödül kaldırılınca o şiiri yazmış ve ülkesine armağan etmiştir. Aynı esnada, sadece oturacak bir evi olmamakla kalmamakta, kışın giyeceği bir paltosu dahi bulunmamaktadır. İşte böyle namuslu bir aydının yazdığı İstiklal Marşı'nı bu memleket taşıyor. Ben, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Kurtuluş Savaşı'nda kaybettiğimiz aziz şehitlerimizi, gazilerimizi ve Mehmet Akif Ersoy'u "Allah bir daha bu millete istiklal marşı yazdırmasın." diyen o büyük şairi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Evet, bir başka önemli tarih: 12 Mart 1971. Bundan elli beş yıl evvel adına her ne kadar "muhtıra" denilse de açıkça darbe olan bir girişimle karşı karşıya kaldık; devamında binlerce genç tutuklandı ve işkenceden geçirildi. 68 kuşağının önderlerinden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan idam edildi; Mahirler, İbrahimler, Sinanlar katledildiler; anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

"1961 Anayasası'nın özgürlükçü hükümleri" denilerek Türkiye bir derin yoksulluğa ve darbe dönemine mahkûm edildi. TİP ve DİSK kapatıldı. Muhtıraya ve devamına şiddetle karşı çıkan Bülent Ecevit, bir yıl sonra 1972'de Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı oldu. Nasıl dün asker-sivil tüm darbelerle karşysak bugün de Cumhuriyet Halk Partisi askerden ve sivilden, nereden gelirse gelsin tüm darbelerle onurla karşı çıkmaya devam edecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, 12 Mart "Takvim yapraklarından kan damlıyor." dedik. Bundan otuz bir yıl evvel 2 Martta, Alevi yurttaşlarımızın ağırlıklı yaşadığı Gazi Mahallesi'nde 3 tane kahve ve 1 pastanenin taranması

sonucunda 1 yurttaşımız yaşamını kaybetti, 5'i ağır olmak üzere 25 kişi yaralandı. Bu olayları protesto etmek için sokağa çıkan yurttaşlarımıza çok sert müdahalelerde bulunuldu. Üç gün süren olaylarda 23 kişi yaşamını kaybetti, 653 kişi yaralandı. Arkasından açılan soruşturma ve kovuşturmada, kamu düzeni gerekçesiyle dava İstanbul'dan Trabzon'a kaçırıldı. 20 polis, 20 kamu görevlisi orada yargılandı. Bunlardan 1'i, 1 polis, 4 kişiyi öldürmekten altı yıl sekiz ay, bir başka polis de 2 kişiyi öldürmekten üç yıl dokuz ay ceza aldı. Yani adam öldürmenin cezası bir buçuk yıl olarak belirlendi. Bu cezalar da ertelendi, 18 polis beraat etti. Bu memlekete adalet bunun için lazım. Bu memlekette insanların onuruyla yaşayabilmesi için güvenlik ve demokrasi bunun için lazım. Gazi Mahallesi'nde yaşamlarını yitiren yurttaşlarımızı saygıyla ve rahmetle anıyorum, anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Evet, arkadaşlar, Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı emeklilere, emekli ikramiyelerine bir kuruluş zam yapmadı, bir kuruluş ilave para ödemedi ve dün maaşların üç dört gün erkene alınmasını müjde olarak verebildi; bu kadar halktan koptunuz. Gerekçesi neydi? Çünkü gerekçesi, bütçede para olmaması.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben size bir tablo gösteriyorum; bütçede bir para var mı yok mu hep beraber karar verelim.

Bu, Türk Hava Yollarının İcra Komitesi Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının listesi, sırayla söyleyeyim: Ahmet Bolat, Yönetim Kurulu Başkanı olarak huzur hakkı alıyor, 404 bin lira ayda. Kimdir bu? Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın kardeşi. Peki, Ticaret Bakanı kimdi? O da eski MÜSİAD Başkanı ve Albayrak Grubunun CEO'suydu. Arkadaş ayda 404 bin lira huzur hakkı alıyor. Gelelim Bilal Ekşi'ye, Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyesi, maaş artı huzur hakkı ne kadar alıyor biliyor musunuz arkadaşlar? 2 milyon 416 bin TL alıyor, 2 milyon 416 bin TL ayda. 20 bin TL asgari ücret, 20 bin TL emekli aylığı alan vatandaşın bunun gibi maaş alabilmesi için on yıl yaşaması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başka bir deyişle, bir emeklinin on yılda alacağı maaşı Bilal Ekşi bir ayda alıyor. Bunu 1 milyon 720 bin lira maaş alırken yakalamıştık, o günden bu yana çıkıp, ağzımızı açıp bir tek laf söylemediniz. Arkadaş o günden bu yana kendini geliştirmiş, şimdi 2 milyon 416 bin TL alıyor. Bakın, Murat Şeker, Genel Müdür Yardımcısı, 2 milyon 194 bin TL alıyor. Bu kim? Erdoğan'ın kız kardeşinin damadı, bu kadar basit. Abdulkerim Çay -biraz da Abdulkerim Çay'dan bahsedelim- Genel Müdür Yardımcısı, Kartal İmam-Hatip Lisesinden Bilal Erdoğan'la aynı dönemde mezun olmuş. Ne kadar para alıyor? 1 milyon 994 bin TL maaş alıyor. Bunların tamamının memlekete bir ayda maliyeti ne kadar, biliyor musunuz? 21 milyon 115 bin TL.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Buradaki 15 kişi bu memlekete ayda 21 milyon 115 bin liraya mal oluyor. Bu ne demek, biliyor musunuz arkadaşlar? Bir emeklinin seksen yedi yıllık maaşını bu 15 kişi bir ayda götürüyor. Hani para yoktu ya, hani para yoktu! Para yandaşlarınıza var. Hani, dedik ya "Kartal İmam-Hatip Lisesi mezunu, Pendik İmam-Hatip Lisesi mezunu..." Şimdi diyeceksiniz ki: "İmam-hatiplilere laf ediyorsunuz, onlara düşmansınız."

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Aynen öyle diyoruz, doğru. Doğru, öylesiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben söyleyeyim size; imam-hatip lisesi mezunları bize başvuruyorlar ve diyorlar ki: “Diyamet İşleri Başkanlığının vekil imam-hatip ve müezzin-kayyim sınavlarında bize haksızlık ediyorlar, bu sınavları kazanamıyoruz.” Yani siz yandaş imam-hatiplileri koruyorsunuz, o imam-hatipleri hakıyla bitiren çocukları Diyanet İşleri Başkanlığı sınavlarında eliyorsunuz. Bari bunu savunamayacak kadar onurunuz olsun ya! Bari şu tabloyu savunamayın, bari şu tabloya “Yeter artık!” deyin be kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bugün, yasama döneminde bayramdan önceki son çalışma günümüzü geçiriyoruz. Ben de yaşananlara yaptığımız isyanın yanında yine de umudumuzu koruyarak bayramdan önceki son çalışma gününde milletimizin Ramazan Bayramı'nı tebrik ediyor, ağız tadıyla, hep beraber adalet ve demokrasi altında kutlayacağımız nice bayramların hepimiz için nasip olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Muhammet Emin Akbaşıoğlu.

Buyurun.

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yıl dönümüne, 14 Mart Tıp Bayramı'na, Kadir Gecesi'ne ve Ramazan Bayramı'na ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün milletimizin ortak değerlerinin, ortak geçmiş ve gelecek tasavvurunun en veciz nişanesi olan, millî mutabakat metnimiz olarak gördüğümüz İstiklal Marşı'mızın kabulünün 105'inci yıl dönümünü hep birlikte idrak ediyoruz. İstiklal Marşı'nın vatanımızın umumi manzarası açısından nasıl bir ahvalde yazıldığını devrin Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey bakınız nasıl anlatıyor: “O günlerde cepheleler arka arkaya çökmekteydi. Eskişehir'in sukutu, hatta Ankara'nın istilası dahi gün meselesiydi. Hükûmetin Sivas'a kadar çekilmek hesabı vardı, ordu her an Sakarya gerisine çekilmek üzereydi. Askerlerimizin maneviyatı son derece sarsılmıştı.”

Vatan topraklarını hızla karabulutların kapladığı bir dönemde merhum Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınan İstiklal Marşı'mız 12 Mart 1921 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde tekrar ve tekrar okunmuş, ayakta dinlendikten sonra alkışlar ve gözyaşları eşliğinde Genel Kurulun ekseriyetiazimesiyle millî marşımız olarak kabul edilmişti. Bu topraklarda ezelden ebede hür yaşamış milletimizi esir etmeyi amaçlayan emperyalist kuşatmaya karşı verilen Millî Mücadele, kahraman ordumuza ithaf edilen İstiklal Marşı'mızın kabulüyle kelimelerden mürekkep bir sancağa kavuşmuştur.

İstiklal Harbi'mizin Başkomutanı Gazi Mustafa Kemal Paşa Meclis Başkanı sıfatıyla gözyaşlarının sel olup aktığı o tarihî günlerde bu hakikati şöyle dile getirmiştir: “Bu marş bizim inkılabımızın ruhunu anlatır. İstiklal Marşı'nda davamızı anlatması bakımından büyük manası olan mısralar vardır. En beğendiğim yeri şu mısralardır: ‘Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;/ Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.’ Benim, bu milletten asla unutmamasını istediğim mısralar, işte bunlardır. Bu demektir ki efendiler, Türk'ün hürriyetine dokunulamaz.”

Sadece yazıldığı günler bakımından değil muhteviyatı itibarıyla İstiklal Marşı, son devletimizin kurucu belgesi ve yapı taşıdır. Aynı zamanda, milletimizin bağımsızlık beyannamesi ve hürriyet iradesinin manifestosudur. Bunun için İstiklal Marşı'mız, Peygamber Efendimiz (ASV)'in çetin ve

çileli hicret günlerinde yol arkadaşı olan Hazreti Ebubekir (RA) Efendimize seslenişlerinden ilhamla “Korkma! diye başlar. “Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak/Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.”

Evet, millet olarak hiçbir zaman korkmadık, korkmuyoruz ve korkmayacağız. Şehit kanlarıyla sulanmış vatan topraklarında nasıl bin yıldır alınımız ak, başımız dik bir şekildehür yaşadysak inşallah kıyamete kadar yine hür yaşayacağız.

Kendisi muazzam bir şair olmasının yanı sıra, hayatı daha muhteşem bir şiir olan Mehmet Akif, İstiklal Marşı’yla ilgili şunları ifade etmiştir: “O şiir bir daha yazılmaz, onu kimse yazamaz, onu ben de yazamam. Onu yazmak için o günleri yaşamak lazım. O şiir artık benim değildir; o, milletin malıdır. Benim millete karşı en kıymetli hediyem budur. Allah bir daha bu millete bir istiklal marşı yazdırmasın.” Biz de bugün Cenab-ı Allah, bu ülkeye ve bu aziz millete bir kere daha istiklal marşı yazmayı gerektirecek şartlar göstermesin diyoruz.

Bu vesileyle, devletimizin kurucu kodlarına ve milletin inanç değerlerine düşmanlık edenlerin İstiklal Marşı’mızı bir kez daha okumalarını, anlayana kadar tekrar ve tekrar okumalarını kendilerine özellikle tavsiye ediyorum.

Bilhassa şu mısralar, Türk milletinin asli kimliğinin ne olduğunu, Türkiye’yi hangi iradenin kurduğunu, bu devletin hangi esaslar üzerine bina edildiğini anlamalarına çok yardımcı olacaktır:

“Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.

Bu ezanlar, ki şهادetleri dinin temeli,

Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.”

Evet, Millî Mücadele’yi zafere ulaştıran, Türkiye Cumhuriyeti’nin temelini atan, Türk milletinin mayasını çalan asli değerler işte bunlardır; ezandır, Kur’an’dır, şهادettir, bayraktır, hürriyettir ve her gönülde yaşayan İlayikelimetullah davasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Merhum Nurettin Topçu’nun İstiklal Marşı’mızın müellifiyle ilgili yaptığı “Türk’ün Müslümanlıktan ayrılmayacağını bize Akif öğretti.” tespiti sadece malumun ilamı değil midir? Üstat Necip Fazıl’ın “İç i alev alev Müslüman, dış ı pırl pırl Türk ve iç i dışına hâkim, dış ı içine köle.” ifadesinde vücut bulan hakikat bu değil midir? Bugün Asya’dan Afrika’ya, Kafkaslardan Balkanlara kadar “Türkiye” denilince “Türk milleti” denilince akla ilk neyin geldiği belli değil midir? Allah aşkına, bu değişmez gerçeklere gözlerini kapamak, bu hakikatlere sırt çevirmek mümkün mü? Sırf birilerinin işine gelmiyor diye aslımızı, neslimizi, ruh kökümüzü bunlar yüzünden inkâr mı edelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Beyefendiler istemiyor diye “Allah Allah!” nidalarıyla üç kıta yedi iklimde at koş turan kahraman ecdadımızı ret mi edelim? Kimse kusura bakmasın, biz bunu yapmayız, yapamayız! Biz aslımıza da ceddimize de sırtımızı asla dönmeyiz, dönemeyiz! Selçuklu, Osmanlı ve cumhuriyeti bir bütün olarak hep birlikte görüp, hep birlikte yâd ederek İstiklal Marşı’mızın ruhuna hep birlikte sahip çıkmaya devam edeceğiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde aynı ruh ve manayla bugün de İstiklal Marşı’nın değerlerini canımız pahasına korumaya hep birlikte devam edeceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Cumhuriyetin değerlerini koruyun biraz, cumhuriyetin değerlerini! Cumhuriyetin değerlerini yok etmek için çalışıyorsunuz.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şunu ifade etmek isterim ki değerli arkadaşlar... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İstiklal Marşı'mızı, yüz beş sene önce kurucu Meclisimizdeki o ruh ve manaya ithafen ben de burada okumak istiyorum:

“Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
‘Medeniyet’ dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fişkırarak, toprağı sıksan şüheda.

Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,

Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.

Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,

Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,

Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,

Fıskırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,

O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!

Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.

Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.

Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;

Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin istiklal.” (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Son cümleyle bitireceğim.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İstiklal Marşı’mız aynı zamanda istikbal belgemizdir. İnşallah, istikbalimizi de İstiklal Marşı’mız temelinde 86 milyon insanımızla beraber; Türk’üyle, Kürt’üyle, Alevi’siyle, Sünni’siyle hep beraber inşa ve ihya etmeye devam edeceğiz.

Cumartesi günü 14 Mart Tıp Bayramı. Bu münasebetle bütün sağlık ordumuzun, bütün tıp mensuplarımızın bayramını şimdiden tebrik ediyorum.

Önümüzdeki pazartesi günü bin aydan daha hayırlı olan ve Kur’an-ı Azimüşşan’ın indiği gece olan Kadir Gecenizi tebrik ediyorum ve Ramazan Bayramı’nı da inşallah, hep beraber, milletçe önümüzdeki cuma günü idrak edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu münasebetle hem değerli milletvekillerimizin hem de 86 milyon aziz ve asil milletimizin, yurt dışındaki bütün soydaşlarımızın, İslam âleminin bayramını tebrik ediyorum. Bayramın bütün insanlığın kurtuluşuna, iki cihan mutluluğuna vesile olmasını Cenab-ı Hak’tan niyaz ediyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz.

Sayın Çömez tekrar sisteme girmişler.

Buyurunuz.

38.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Nilay Esmer davasına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri “Dicle'nin kıyısında bir kuzuyu kurt kapsa ondan Ömer sorumludur.” Sayın Erdoğan iktidara gelirken bu sözle, bu vaatle gelmişti ve maalesef, Dicle'nin kıyısında bir kuzuyu kurt kaptı Diyarbakır'da, az önce Meclis gündemine geldi; çok vahim bir olay, son derece ciddi bir olay. Bu Parlamento'nun, Gazi Meclisin böylesine vahim bir olaya kayıtsız kalmaması lazım.

Nilay Esmer 7 yaşından beri, yıllarca babası tarafından cinsel istismara maruz kalmış ve nihayet geçtiğimiz yıllarda bir araba içerisinde uygunsuz vaziyette Jandarma tarafından tespit edilmiş. Jandarma tutanak tutmuş, iş yargıya intikal etmiş ve yapılan yargılamanın sonucunda sosyal medyada elinde silahla poz veren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...tehditler savuran baba müsveddesi on üç yıl cezaya mahkûm olmuş ve ondan sonra konu istinaf mahkemesine taşınmış. Şimdi, olay burada başlıyor. İstinaf mahkemesine taşınıyor ve yine, bu babanın Diyarbakır'daki çok önemli, hatırlı çevreleri ve akrabaları devreye giriyor, kendi avukatlarını alıp Nilay'ı mahkemeye götürüp “Benim rızam vardı.” diye zorla ifade verdireyorlar ve istinaf mahkemesi bir karar veriyor, karar elimde. “Mağdurenin rızası varmış.” diyor ve on üç yıllık cezayı beraatle sonuçlandırıyor. Bakın, böyle bir atmosferde, böyle korkunç bir olayda Türkiye Cumhuriyeti devletinin kayıtsız kalmaması lazım.

Çok özel bir konuyu daha paylaşacağım sizinle. Şimdi, diyeceksiniz ki: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı neden devreye girmedi? Bu gibi davalarda devreye giriyor. Bakanlık müracaat etmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim efendim.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu davaya müdahil olmak üzere Bakanlık müracaat etmiş, mahkeme reddetmiş koskoca Bakanlık; böylesine korkunç bir olaya Bakanlık dahi dokundurtmamışlar. İnanılmaz bir olaydan bahsediyoruz. Sadece enstet değil, o zaten korkunç bir olay, inanılmaz bir olay; yanı sıra çocuk istismarı var, yanı sıra kokuşmuş bir yargı mekanizması var. Adalet istatistikleri elimde, 2014 yılında 15 bin civarında dava sonuçlanmış, 7 bin tanesi mahkûmiyetle sonuçlanmış; çocuk istismarı. Buradan açıkça Sayın Erdoğan'a çağrıda bulunuyorum, Adalet Bakanına çağrıda bulunuyorum, Meclis Başkanına çağrıda bulunuyorum, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Çocuklarına sahip çıkamayan bir devlet olmaz, adalet mekanizması çalışmayan bir devlet olmaz. Allah aşkına, böylesine korkunç bir olayda lütfen kayıtsız kalmayın, elinizi vicdanınıza koyun ve Sayın Erdoğan, yola çıktığınız gibi, Dicle'nin kenarında bir kuzuyu kurt kaptı, lütfen sahip çıkın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkürler, ağzına sağlık.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sistemdeki sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika söz vermeye devam edeceğim.

Sayın Olan...

39.- *Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun ihlal edildiğine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu çok açık bir hüküm içeriyor; stratejik plan ile yatırım ve çalışma programlarının il genel meclisinde görüşülmesi ve karara bağlanması gerekir. Ancak Bitlis'te yıllardır bu yasa açıkça ihlal edilmektedir. 2026 yılı için hazırlanan stratejik plan ile yatırım ve çalışma programları İl Genel Meclisine sunulmamakta. Meclis üyeleri bilinçli biçimde devre dışı bırakılmak isteniyor. Bu, denetimden kaçma ve kamu kaynaklarını kapalı kapılar ardından yönetme anlayışıdır. Bitlis'in köyleri yol, su, altyapı ve temel hizmet beklerken kamu kaynaklarının planlanması Meclisten gizlenemez.

Buradan açıkça söylüyoruz: Kamu hizmetleri üzerinden siyasi rant devşirme ve sandık sonucuna göre hizmet dağıtma anlayışına acilen son verilmelidir. Bütçenin nerede, nasıl kullanılacağını öğrenmek ve denetlemek Bitlis halkının iradesi olan İl Genel Meclisinin en doğal hakkıdır.

BAŞKAN - Sayın Yaz... Yok.

Sayın Dindar...

40.- *Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Türkiye'deki kayıp vakalarına ilişkin açıklaması*

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de her yıl 10 bini aşkın yurttaşımız kaybolmaktadır ve aileleri bir daha haber alamamaktadır. Kişi güvenliği ve toplum huzuru için bu kayıp vakaların ortadan kaldırılması ve birçok tedbir alınması gerekmektedir. Tedbir alınmadığı için hâlâ kayıplar devam etmekte ve aileler ağır bir tabloyla karşı karşıya kalmaktadır, aylarca yıllarca yakınlarına ulaşamayan aileler perişan olmaktadır. Hatay Serinyol mevkinde kaybolan Uğur Çalışkan'dan 19 Şubattan bu yana ailesi haber alamıyor. Uğur Çalışkan'ı tanıyanlar varsa aileyle iletişime geçebilirler. Uğur Çalışkan da dâhil kayıp ilan verilen kişiler hakkında ilgili birimler daha etkili çalışmalıdır. İçişleri Bakanlığını, AFAD'ı, ilgili Jandarma ve Emniyet birimlerini bu konuda daha etkili çalışmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul...

41.- *Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, amatör telsiz camiasına ilişkin açıklaması*

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, son dönemde araç modifikasyonlarına yönelik denetimlerin ve yaptırımların artırılmasıyla birlikte sahada önemli bir belirsizlik ortaya çıkmıştır. Trafik güvenliğini gerçekten tehdit eden değişikliklerin denetlenmesi elbette gereklidir ancak teknik olarak güvenli, standartlara uygun ve görsel niteliği taşıyan bazı uygulamaların da aynı kapsamda değerlendirilip değerlendirilmediği konusunda ciddi bir karmaşa yaşanmaktadır. Modifiye araç tutkunları ve modifiyeden ekmeğini kazanan esnaflar belirsizlik içerisinde kalmıştır. Özellikle amatör telsiz camiası da bu konuda büyük bir tereddüt içerisinde kalan gruplardandır. Türkiye'de yaklaşık 70 bine yaklaşan lisanslı amatör telsizci bulunmaktadır. Afet ve acil durumlarda da kamu yararına önemli görevler üstlenen bu kişiler, araçlarında kullandıkları telsiz ve antenlerin cezai yaptırıma konu olup olmayacağını net olarak bilmemektedir. Belirsizlik hem esnaflarımızı hem vatandaşlarımızı çok zorda bırakmaktadır.

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

42.- *Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Cezaevine ilişkin açıklaması*

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sincan Kadın Cezaevinde mahpusların bu çektiği nedir? Geçtiğimiz hafta Sincan Cezaevini ziyaret ettim ve mahpuslardan birçok şikâyet aldım. Öncelikle, 12 kişilik koşullarda 36 kadın, 2 çocuk yaşıyor -düşünebiliyor musunuz ne kadar zor bir

ortam- yeni bir koşuş açılmıyor ısrarla. Yine, denetimli serbestlikler ve şartlı tahliyeler 2022 yılından beri verilmiyor, inatla yokuşa sürülerek verilmiyor. Nedime Yaklav'a 7 kez bu hak verilmedi. Sağlıkla ilgili ringler çok kötü; pis, kanlı ve kötü ortamda hastaneye gidiyorlar. Çocuklar için koğuşlarda yeterli oyuncak yok. Görüşler bir buçuk saatken kırk beş dakika uygulanıyor. Çocuklarıyla ilgili annelere sorduğum sorular cezaevi yönetimi tarafından engellenmeye çalışıldı. Bu cezaevinde Adalet Bakanlığı egemen değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOğLU (Kocaeli) - Yoksa cezaevi idaresinin keyfi uygulamaları mı var? Bu konuda acilen açıklama bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

43.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, bedelli askerlik ücretine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bedelli askerlik ücreti 2025 yılında 280 bin liraydı, bu yıl yapılan zamlarla 333 bin liraya çıkarıldı amma velakin aradan geçen iki ayın sonunda yeni bir güncelleme yapılarak 416 bin liraya yükseltildi. Gençlerimize yapılan bu zulmün sebebi nedir, merak ediyorum ve soruyorum. Bu vesileyle 76 milyar liralık bir kaynak hazırlanıyor Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılmak üzere. Bedelli askerlik yapan ve askerden muaf olan gençlerimizden toplanan kaynağın vatani görevini yapan Mehmetçiklerimize aktarılması gerekmektedir. Erbaş olarak yapan erlerimiz ayda 1.263 lira maaş alıyorlar. Bu rakamın asgari ücrete çıkarılması ve primlerinin de bu kaynaktan yatırılması gerekmektedir. Ayrıca, muhtaç er ve erbaş ailelerinin desteklenmesinde, şehit yakınları ve gazilere yönelik sosyal hizmetlerin güçlendirilmesinde, vazife malullerine yönelik yardım faaliyetlerinde de bu kaynak kullanılabilir. 2019 yılında yapılan düzenlemeyle bu uygulama iptal edilmişti. Gazilerimize, şehitlerimize, muhtaç erbaş ve aile yakınlarına destek bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kasap... Yok.

Sayın Aslan... Yok.

Sayın Güneş...

44.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ilişkin açıklaması

İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

“Baştığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı,

Düşün altındaki binlerce kefensiz vatani.

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatani.”

Bir milletin yüreği bazen kelimelere sığmaz, bazen tek bir ses bir milletin kaderini, inancını ve umudunu bütün dünyaya haykırır. İstiklal Marşı'mız milletimizin, imanımızın, cesaretimizin ve bağımsızlık iradesinin en güçlü ifadesidir. İstiklal Marşı yokluk içinde verilen bir mücadeleden, vatan uğruna canını ortaya koyan bir milletin duası ve yeminidir. Her mısrasında şehitlerimizin hatırası ve bu aziz milletimizin bağımsız yaşama kararlılığı vardır. Bugün bizlere düşen görev bu kutlu mirası yalnızca anmak değil onun ruhunu ve istiklal şuurunu gelecek nesillerin gönlüne nakşetmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu duygu ve düşüncelerle İstiklal Marşı'mızın kabulünün 105'inci yılını kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Arı...

45.- *Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, villa turizmine ilişkin açıklaması*

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Yeni bir turizm sezonu başlıyor, başta Kaş ve Fethiye olmak üzere Antalya'mız ve ülkemizde geçen yıl faaliyetleri durdurulan "villa turizmi" adıyla faaliyette bulunan çok sayıda tesisimiz mağdur oldu. Geçen yıl sadece Antalya'da 10 bin, Fethiye'de 7 bin civarında villa sahibi işletmelerini kapatmak zorunda kaldı. Bu durumdan villa sahipleri mağdur oldu, bölgedeki esnaf mağdur oldu, müşteriler mağdur oldu. Kapatma yerine daha önce Turizm Bakanlığı tarafından söz verildiği üzere bu tesislere önümüzdeki turizm sezonunda yeniden iş yerlerini açmak üzere yeni bir süre verilmesini ve mağduriyetlerinin önlenmesini esnafımız bekliyor.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

46.- *Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, İstiklal Marşı'na ilişkin açıklaması*

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, bugün bağımsızlığımızın sembolü İstiklal Marşı'nın yıl dönümünü kutluyoruz. Tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Mikrofonlardan nutukların atıldığı bugünde İstiklal Marşı'mızın ruhunun ne kadar yansıdığı ne yazık ki şüphelidir. Mehmet Akif Ersoy'un dizelerinde yankılanan inanç, cesaret ve haysiyet duygusu bugün ne yazık ki yerini törensel bir ezbere bırakmış durumdadır, marşın anlamını genç kuşakların zihnine yerleştirmek yerine yüzeysel bir durum hâline geçmiştir. Bugün devlet adamlarımız törenlerle avunuyor, oysa kültürel olarak kuşatıldığımız, değerlerimizden uzaklaştığımız, aileyi, şehirlerimizi kaybettiğimiz bu dönemde her zamankinden daha fazla o günkü ruha ihtiyaç vardır. İstiklal Marşı iş birlikçiliğin değil emperyalizme ve siyonizme karşı direnişin, dik duruşun ifadesidir.

BAŞKAN - Sayın Ün...

47.- *Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, doğum izinlerine dair düzenlemeleri kapsayan kanun teklifine ilişkin açıklaması*

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Özellikle doğum izinlerine dair düzenlemeleri kapsadığı için kamuoyunun, bilhassa, çalışan annelerin umutla beklediği kanun teklifi görüşmeleri bugün Komisyonunda sağlıklı bir tartışma zemini bulunmadığı için bayram sonuna ertelendi. Bir yıldan fazladır bu kanunu bekliyor aileler. Bu ve önceki ertelemelerden kaynaklı süreçleri fırsat bilerek doğum izni biten ya da bitmek üzere olan anneler için ciddi bir mağduriyet oluştu, her geçen dakika kadınların aleyhine işliyor. Özellikle iktidar milletvekillerine sesleniyorum: Bugünkü erteleme yaşanan mağduriyeti giderici bir imkân olarak değerlendirilsin ve teklife altı aya kadar bebeği olan çalışan kadınların da bu izin hakkından faydalanmaları eklensin diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kara...

48.- *Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, emeklilere ilişkin açıklaması*

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Emekliler bayram tatiline memleketlerine dahi gidemiyor çünkü otobüs biletine gücü yetmiyor. Tek kişi İstanbul'dan Hatay'a otobüs bileti 2 bin lira. Örneğin, Ahmet amca eşiyile birlikte gidiş-dönüş yapacak olsa 9 bin lira zamlar sonrasında yani ikramiyesinin 2 katından dahi fazla. Avrupa'da

ise emekliler maaşlarıyla yurt dışında tatil yapıyor. Enflasyon maalesef, emeklilerin ikramiyesini pul yapmış durumda.

Sürekli bizi kısıkanan bir de Almanya var, ortalama 1.400 euro kazanıyor orada emekliler, biz ise 400 euro kazanıyoruz. Millet ta, Norveç'ten Antalya'ya tatile geliyor, bizim emeklilerimiz maalesef, kendi memleketlerine otobüs bileti bile bulamıyor ama iktidara sandıkta en güzel cevabı emekliler verir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şahin...

49.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, İstiklal Marşı'na ve 12 Mart 1971 darbesinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

İstiklal Marşı milletimizin bağımsızlık ateşiyle yoğrulmuş, hürriyet ve istiklal aşkının en yüksek perdeden haykırışıdır. Bu eşsiz destanı bize armağan eden, vatan sevgisini mısralara nakşeden Millî Şair'imiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmet, minnet ve saygıyla yâd ediyorum.

Bugün, ayrıca, 12 Mart 1971'deki sivil siyasete çekilen o karanlık operasyonun da yıl dönümü. Vesayet sadece siyaseti dizayn etmez, milletin sofrasındaki ekmeği gasbeder, ülkenin geleceğini çalar. Türkiye'nin güven iklimini yerle bir etmiş, ekonomik kalkınma hamlemizi sırtından hançerlemiş olan 12 Mart 1971 darbesini...

Şunu herkes çok iyi bilsin ki dün apoletli, bugün sivil, kılık değiştiren hiçbir vesayete boyun eğmeyeceğiz.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın ve beraberindeki heyetin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ziya Öztürkler'in davetine icabet etmeleri hususuna ilişkin tezkeresi (3/1346)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hulusi Akar ve beraberindeki heyet Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Ziya Öztürkler tarafından resmî bir ziyaret yapmak üzere davet edilmektedir. Davete icabet hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER**A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- *Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17 Mart 2026 Salı ve 18 Mart 2026 Çarşamba günleri toplanmamasına ilişkin önerisi*

No:83

12/3/2026

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 12/3/2026 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 17 Mart 2026 Salı ve 18 Mart 2026 Çarşamba günleri toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Adalet ve Kalkınma Partisi
Partisi Grubu Başkan Vekili

Gökhan Günaydın
Cumhuriyet Halk Partisi
Partisi Grubu Başkan Vekili

Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi
Partisi Grubu Başkan Vekili

Filiz Kılıç
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu
Başkan Vekili

Turhan Çömez
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

Selçuk Özdağ
YENİ YOL Partisi Grubu
Başkan Vekili

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, YENİ YOL PARTİSİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- *YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, İsrail'in ABD'nin doğrudan desteğiyle İran'a saldırısı sonucu Hürmüz Boğazı eksenli gelişen küresel enerji krizi nedeniyle başta gübre fiyatları olmak üzere tarım sektörünün ve Türk çiftçisinin karşı karşıya kaldığı sorunların görüşülmesi amacıyla 12/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

12/3/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/3/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, İsrail'in ABD'nin doğrudan desteğiyle İran'a saldırısı sonucu Hürmüz Boğazı eksenli gelişen küresel enerji krizi nedeniyle başta gübre fiyatları olmak üzere tarım sektörünün ve Türk çiftçisinin karşı karşıya kaldığı sorunların görüşülmesi amacıyla 12/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/3/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL PARTİSİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde tarım sektörünün, çiftçilerin içinde bulunduğu darboğazı katbekat artıracak büyük ve ciddi bir tehdidin hemen eşliğindeyiz, hatta tam ortasındayız. Ancak bu tehditle ilgili olarak Tarım Bakanlığının şu ana kadar almış olduğu tedbirlere baktığımızda çiftçileri koruyacak ve aynı şekilde gıda enflasyonuna karşı tüketiciyi koruyacak bir tedbir paketi görmemekteyiz. Bugün bir araştırma önergesi değil, bir genel görüşme talebiyle huzurunuzdayız çünkü bu konuların bir araştırma komisyonu eliyle konuşulacak ve ertelenecek bir zaman hassasiyeti dahi bulunmamaktadır. Her geçen gün çiftçimizin ve tüketicimizin aleyhine çalışmaktadır. Malumunuz olduğu üzere TÜİK'in ve uluslararası örgütlerin birçok tespitine göre Türkiye enflasyonunda dünya sıralamasında ilk 5 içerisinde yer alıyor. Pandemi denildi, savaş denildi ancak bugün savaş içerisinde bulunan ülkeler ya da pandeminin ortaya çıktığı ülkelerde dahi gıda enflasyonu Türkiye'nin oldukça gerisindedir. Çiftçilik yaşı 58'i bulmuş durumda, hayvancılık gibi çiftçilik de artık bir yaşlılık mesleğine döndü. Hayvancıların, davarcıların ya da çiftçilerin çocukları bu mesleği sürdürüyor. Tam böyle bir ortamda soykırımcı, korsan devlet, haydut devlet İsrail'in Amerika'nın desteği ile İran'a yapmış olduğu saldırıların bir etkisi olarak Hürmüz Boğazı kriziyle karşı karşıya kaldık. Bu kriz içerisinde petrol fiyatları 80 dolardan 136 dolara kadar çıktı, şu anda tekrar 100 dolar eşliğine dayanmış durumda. Sadece petrol fiyatları artmadı, doğal gaz fiyatları da arttı ve LNG arzında da yüzde 20'lik çok ciddi bir düşüşle karşı karşıyayız. Bütün bunlar birçok noktada, en önemlisi de gübre arzının daralması veyahut da gübre fiyatlarının ciddi şekilde artması gibi çok kuvvetli bir sinyal veriyor.

Peki, iktidar ne yaptı? Birçok uluslararası krizde olduğu gibi, hemen o gece Hazine ve Maliye Bakanlığı, ilgili Cumhurbaşkanlığı kurumları birtakım tedbirler açıkladı. Bu tedbirlere baktığımızda, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasıyla ilgili tedbirler var, Merkez Bankasıyla ilgili kuru karşılamak üzere, kur satışlarını karşılamak üzere, alışlarını karşılamak üzere alınan tedbirler var ve yine faiz artışıyla ilgili tedbirler var. Her zaman söylüyoruz, ekonomi borsa, kur ve faiz üçgeninden ibaret değildir. Niçin Tarım ve Orman Bakanlığı bu konuda acil bir tedbir paketi açıklamıyor? Bugün açıklanan bir tedbir var, gübrenin ihracatı yasaklanmış. Peki, ihracatın yasaklanması tek başına ne anlam ifade ediyor? Bizim çiftçimiz bu gübreye erişebilecek mi? Eriştiği zaman gücü bu gübreyi satın almaya izin verecek mi? Biliyorsunuz, 2020'den bu yana üre gübresinde tam yüzde 920, DAP gübresinde ise yüzde 720 artış oldu. Şimdi, çiftçi gübreyi ya bulamayacak ya da bulduğunda satın alamayacak. Uluslararası araştırma kuruluşları...

(Uğultular)

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, sohbet ediyorsunuz ama bu bütün seçmenlerinize ilgili bir mevzudur.

Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde konuşunca kendi aranızda lütfen sohbet etmeyiniz. Varsa önemli konularınız gidip dışarıda, kuliste bu muhabbeti yapabilirsiniz. Rica ediyoruz...

Buyurun, devam edin Sayın Ekmen.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Kıymetli milletvekilleri, tamamının seçmenini, bütün vatandaşlarımızı ilgilendiren bir konudur. Önümüzdeki üç ay içerisinde çiftçi ya gübre bulamayacak ya da bulduğu gübreyi satın alamayacak. Uluslararası kuruluşlar böyle bir krizin yaklaşık yüzde 40 rekolte kaybı doğuracağını söylüyor. Zaten geçen yıl don ve kuraklık nedeniyle büyük bir rekolte kaybı yaşadık. Peki, donda ne yaptı iktidar? 2025 Şubat ayında yaşanan don krizine ilişkin tedbir paketi 2025 Eylül ayında açıklandı bizzat Sayın Cumhurbaşkanı tarafından. Peki, bu dokuz ay içerisinde çiftçinin durumu ne oldu acaba? Borcunu nasıl tefeci girdabına girerek karşıladı? Birden fazla ürün ekebilenler ikinci veya üçüncü ürün ekebildi mi? Arkadaşlar, don krizindeki hatayı gübre krizinde yapmayın. Bakınız, dün Tarım Bakanlığı limonda ithalat izni veren bir kararname yayınladı. İlk etapta bakınca, her zaman eleştirdiğimiz gibi ithalat politikaları yönüyle eleştirmemiz beklenebilir ama fiyatın dengelenmesi için bu karar doğru olabildi. Peki, bu kararın evveliyatında ne oldu? 2020 yılında limona önce ihracat yasağı getirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - 2025'te de getirdiler.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - 2025'teki kısa sürdü Vekilim.

Ihracat yasağı getirildiği için pazar kaybı yaşandı, pazar kaybı yaşanınca limon bahçede kaldı, bahçede kalınca Akdeniz sineği baş gösterdi ve binlerce limon ağacı kesildi. Bugün yeteri kadar limon üretimi olmadığı için limonda ithalatının önü açılıyor. Birçok tarım kaleminde zamanında alınması gereken tedbirlerin, maalesef, don krizinde olduğu gibi, kuraklık krizinde olduğu gibi alınmadığını görüyoruz. Gelin, burada bir genel görüşme yapalım, AK PARTİ'li arkadaşlarımız ve hepimiz Türk çiftçisinin karşı karşıya kaldığı bu büyük krizin yönetimi için... Kur için 20 milyar dolar satıldı değil mi, kuru karşılamak için? Bu 20 milyar doların onda 1'ini çiftçiye aktarsak çiftçi ihya olur. İMKB'de birtakım tedbirler alındı. Çiftçinin değeri borsadaki manipülatörler kadar, borsadaki sermaye sahipleri kadar yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Verdim ama...

Tamamlayın lütfen.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Tamamlayayım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Çiftçiyi yok sayıyorlar, çiftçiyi yok sayıyorlar.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Çiftçinin değeri borsadaki yatırımcı kadar yok mu? Çiftçinin değeri kurdan para kazananlar kadar yok mu? Çiftçinin değeri bankacılık sektörü kadar yok mu? Çiftçinin değeri faiz gelirleriyle hayatını idame ettirenler kadar yok mu? Çiftçi deyip geçmeyin, çiftçiden ihmal ettiğimiz her bir kuruş gıda enflasyonu olarak her birimizi ve en önemlisi asgari ücretli, emekli gibi dar gelirliyi vuruyor diyorum.

Genel görüşme önerimizin kabulünü rica ediyor, saygılar sunuyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisi Grubunun önerisi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son açıklanan verilere göre ülke ekonomisi -TÜİK'in rakamlarıyla- geçen yıl yüzde 3,6 oranında büyürken tarım sektörü bu büyümeden nasibini alamamış ve ne yazık ki izlenen yanlış tarım politikaları sonucunda yüzde 8,8 oranında küçülmüştür. Tarımda yaşanan bu küçülme vatandaşlarımıza ve üreticilerimize son yirmi dört yılın en kötü dönemlerinden birini yaşattırıştır. Yıllardan sonra, 2025 yılında da ülkemiz tarım sektöründe yeni bir krizle ve önemli bir daralmayla karşı karşıya kalmıştır. Tarlada ve bahçede girdi fiyatları artmış, meyve, sebze ve gıda fiyatları almış başını gitmiştir. Artmayan tek şey üreticilerimizin kazançları olmuştur. Yüksek girdi maliyetleri karşısında verilen destekler yetersiz kalmış, gerekli üretim planlamaları yapılamamıştır. ABD ve İsrail'in İran'a saldırmasıyla birlikte Orta Doğu'da başlayan savaş, tarım sektöründe geçen yıl olduğu gibi yine bütün hesapları altüst etmiş; çiftçilerimiz Orta Doğu'da yaşanan savaşla birlikte mazot, gübre, yem, enerji, sulama, işçilik, nakliye ve lojistik gibi girdi maliyetlerinde ortaya çıkan artışlar ve beklentiler karşısında endişeye düşmüştür. Bütün bunlara ilaveten İran'ın da Hürmüz Boğazı'nı kapatması dünya ticaretine son darbeyi vurmuştur. Brent petrolün varil başına fiyatı 72,6 dolardan bir anda 120 dolara kadar yükselmiş, daha sonra 96,69 seviyesine gerilemiştir. Orta Doğu'da savaşın uzun sürmesi hâlinde Brent petrolün varil fiyatınının 200 dolara kadar yükseleceği konuşulmaktadır. Yüksek fiyatlar nedeniyle ülkemizde her ne kadar eşel mobil sistemine geçilmiş olsa da benzinin litre fiyatı 61,35 TL'ye, motorinin litre fiyatı 65,27 TL'ye kadar yükselmiştir. Ülkemiz petrol, doğal gaz, gübre, yem gibi ürünlerde tam olarak olmasa da kısmen dışa bağımlı durumdadır. Petrol ve enerji maliyetlerinde dünyada ortaya çıkan artış ülkemizde direkt olarak girdi maliyetlerine ve dolayısıyla da tüketicilerimize yansımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Ülkemiz petrol, doğal gaz, gübre ve yem gibi ürünlerin tedarik zincirinde önemli sorunlar yaşamaktadır. Enerji piyasaları, ticaret yolları etkilenmeye başlamış, bölgede istikrar bozulmuştur. Ülkemizin gübre tedarikinin büyük bir bölümü bugüne kadar başta İran olmak üzere bu rota üzerinden sağlanıyordu, yaşanan savaşla birlikte o rota kapanmış, sıkıntılar ortaya çıkmış, dolayısıyla gübre fiyatları yüzde 30 civarında artmıştır. Bu nedenle, iktidar çiftçilerimize yönelik olağanüstü destek programını derhâl açıklamalı; gübre, tohum, mazot destekleri artırılmalı, özellikle tarım sektöründe ÖTV ve KDV kaldırılmalıdır. Aksi takdirde gıda güvenliği sağlanamayacak ve market raflarının ateşi söndürülemeyecektir.

Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Burcuğül Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkları saygıyla selamlıyorum.

Bugün 12 Mart katliamının yıl dönümü ve elbette, 12 Mart katliamında katledilen halkı saygıyla selamlıyorum. Bu katliamların sorumluları elbet halk tarafından yargılanacaktır, bunu herkes hatırlamalı, tıpkı Berkin'in koruduğunuz katillerinin de halk tarafından yargılanacağını unutturmayaacağımız gibi.

Salih Müslim'i kaybettik; bu coğrafyada halkların barış mücadelesinin bir neferi ve bir öncüsüydü, bu kaybın yeri dolmayacaktır fakat bugüne kadar ortaya çıkardığı miras sonsuza kadar da korunacaktır.

İlginç bir şey öğrendik, İBB davasında mahkeme heyeti salonu yönetemediği için duruşmayı bitirmiş bugün. Neden yönetememiş? Çünkü basın mensupları, basın emekçileri sorun çıkarıyormuş. Çıkardıkları sorun, mahkeme heyetinin uygulamak istediği sansürü reddetmeleri, İBB davasının aslında bir dava olmayışı, siyasi bir operasyon, bir komploları oluştu. Biz bu komploları Kobani kumpas davasından biliyoruz. Varsa bir derdiniz, gelin, burada hesaplaşın, halkın seçtiği belediyelere saldırmaktan vazgeçin. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

YENİ YOL Grubunun önergesi önemli. Neden önemli? Biz bu savaşın ekonomisini konuşmak zorundayız. Bu savaşın ekonomisi emperyalist kapitalizmin içine girdiği krizi bu coğrafyada çözmek istemesidir, kendi evine ateş düşmesin ama bizim evlerimiz de ferah bir an yaşamaması istemesidir, burada üleşeceği doğal kaynak ve ticarettir; bunu kabul etmiyoruz, bunu tanımıyoruz. Burada şunu belirtmek isterim: "Antiemperyalistim." diye konuşan çok var fakat antikapitalist olmadan antiemperyalist olmanız sizi ulusalcı, şoven, milliyetçi yapar ama aslında temel derdiniz şudur, onu gösterir: Emperyal hedeflerinizi gerçekleştirmek için anti Amerikancı, anti İsrailci olmuştunuzdur, başka da bir şey değildir. Tutarlı bir antiemperyalizm antikapitalist olmayı gerektirir; halkların, işçi sınıfının, kadınların kaderini kendilerinin belirleme hakkını tanımayı gerektirir.

Bugün İran'dan, orada direnenlerden aldığımız haber, ABD bu saldırganlığı ortaya çıkarmadan önce İran devletinin oradaki muhalefeti bastırmasına alan da açmıştır yani bu coğrafyada diktatörler ile emperyalistler arasında seçim yapmak zorunda kalmayı reddedenlerin alternatifleri yok edilmek istenmiştir. Tekrar ediyoruz: Biz, sizin bize dayattığınız seçimleri yapmayacağız; kendi alternatiflerimizi üreteceğiz, kendi geleceğimizi ortaya çıkaracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - İran'da, Rojhilat'ta halklar da kendi geleceklerini ortaya çıkaracaklar. Gazze'de, Tahran'da, Şengal'de, Kobani'de katliamları yapanlar nasıl ortaksa, biz de bu coğrafyanın halkları olarak, işçi sınıfının mensupları olarak, kadınlar ve gençler olarak mücadelemizi ortaklaştıracağız. (AK PARTİ sıralarından "Hadi oradan!" sesi)

Hadi oradan değil, buradayız; buradan da hoşunuza gitmeyen her sözü söylemeye devam edeceğiz! Bizi buraya gönderenler o savaşla katledilen halktır. "Hadi oradan!" diyen iktidar milletvekillerine, size hadi oradan! Bu halk sizi gönderecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

ALİ TEMÜR (Giresun) - Allah Allah!

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Halk, halk. Biz her ulusun sözcüsüyüz.

ALİ TEMÜR (Giresun) - Sizi mi getirecek?

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Sizi gönderecek, sizi!

ALİ TEMÜR (Giresun) - Sizi mi getirecek?

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Kimi getireceğine kendi karar verecek ama sizi gönderecek!

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun Hürmüz Boğazı ekseninde enerji krizi nedeniyle Türk çiftçisinin girdisi hakkında verdiği destekleme önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Aslına bakacak olursanız öneri gayet yerinde fakat ortada AKP eliyle ne Türk çiftçisi kalmış ne de üretim. Geçen yıl Türk çiftçisi bir taraftan doğal felaketlerle uğraştı, başına gelmeyen kalmadı, bir taraftan da ekonomik krizlerle uğraştı ve şu anda da Türk çiftçisi, ülke çiftçisi maalesef çok zor günler geçiriyor. Buradan "Türk çiftçisinin durumu iyi." diyenlere şunu söylemek istiyorum: 2025 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 3,6 büyürken tek küçülen sektör tarım sektörüdür, yüzde 8,8 küçülmüştür. Geçen yıl doğal felaketlerle uğraşırken bu yıl da ülkemiz çiftçisi savaşın ağır faturasını ödüyor. Dünyanın neresinde olursa olsun, özellikle de bölgemizde bir gerilim olsa atılan her bir füze, yapılan her bir askerî harekât başta Türkiye ekonomisini ve bizim ülkemizin çiftçisini, tarımsal üretimin maliyetini olumsuz etkiliyor. Bunun sonucunda da yurttaşımızın mutfağı olumsuz etkileniyor ve pahalıya tüketmek durumunda kalıyor. Aslında tüm dünyayı sarsan pandemide görüldü, aynı zamanda Gazze'ye yönelik vahşi saldırılarda da görüldü, Ukrayna savaşında da gördük ve defalarca da tecrübe edildi ancak ders çıkaran bir iktidar maalesef yoktu. Şu anda da Amerika ve İsrail'le birlikte İran'a yönelik saldırılar bu acı tabloyu ortaya koyuyor. Hürmüz Boğazı'nda yaşanan bu kriz sadece askerî bir kriz değildir. Mesele, dünya petrolü, enerjisi, gübresi ve ham maddelerin büyük bir bölümü bu dar geçitten taşınmaktadır; bu hatta yaşanan bir kriz enerji fiyatlarını, gübre fiyatlarını ve petrol fiyatlarını fırlatmaktadır.

Biz petrolde, doğal gazda ve gübrede dışa bağımlı bir ülkeyiz. Bu dışa bağımlılıktan dolayı da artan gübre ve mazot fiyatları çiftçimizi çok zor durumda bırakmıştır ve işin içinden çıkılmaz bir duruma sokmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYHAN BARUT (Devamla) - Çok değil daha beş yıl önce gübre fiyatları, özellikle üre gübresinin tonu 3 bin lirayken, değerli arkadaşlar, şu anda tonu 30 bin liraya gelmiştir. Çok yakın, on gün savaş bandında, zaman içerisinde dahi yüzde 20 civarında gübrede fiyatlar artmıştır. Şu anda çiftçi bu fiyatlara rağmen gübreyi arasa da bulamıyor, eline de geçiremiyor; tam da ekim dönemi.

Yine mazot beş yıl önce 6,5 lirayken bugün 1 litre mazotun fiyatı 65 liranın üzerine çıkmıştır. Soruyorum size: Bu şartlarda çiftçi nasıl üretsin? Üretse bile bu fiyatlara gübreyi nasıl alsın, nasıl eksin? Dolayısıyla, gübre kullanamayacağı için, en önemli girdi, verimi doğrudan etkileyen gübre eğer olmazsa hem ürün kalitesinde hem de rekoltede büyük kayıplar olacak. Çiftçimizi sahipsiz sanmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BARUT (Devamla) - Çiftçinin kullandığı mazottan tüm vergi yüklerini kaldırın diyorum, hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtik, çiftçiyi batırdılar.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, takvimler 2026 yılını gösterirken dünya son elli yılın en büyük enerji ve gıda şoklarından birini yaşıyor ve yaşamaktadır. Hürmüz Boğazı eksensli gelişen jeopolitik kriz küresel tedarik zincirlerini sarsarken Türkiye olarak biz, muhalefetin çizdiği felaket senaryolarının aksine, krizin ilk anından itibaren “Önce üretim, önce üretici.” diyerek teyakkuza geçtik.

Kıymetli milletvekilleri, şunu çok iyi bilmeliyiz ki finansal istikrar tarladaki üretimin en büyük teminatıdır. Eleştirilerin aksine, borsa, döviz ve faiz oranları üzerine aldığımız hızlı önlemler sermayeyi değil, doğrudan çiftçilerimizin cebini ve ekonomik öngörülebilirliği korumak içindir. Döviz kurundaki aşırı oynaklığı durdurmadan çiftçimizin gübre ve mazot maliyetini sabitleyemeyeceğimizi bilmemiz lazım. Biz, finansal dengeyi koruyarak aslında tarladaki emeği de korumaya çalıştık.

“Somut eylem planı yok.” diyenlere buradan sesleniyorum: Hükümetimiz enerjideki yüzde 36’lık artışın tarıma etkisini sübvans etmek için devrimsel adımlar almıştır. Gübre stoklarımızda ve arzında bir sıkıntının yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmıştır. Gerek üst gerekse taban gübresi stoklarımız çiftçilerimizin ihtiyacını karşılayacak düzeydedir.

AYHAN BARUT (Adana) - Kimse satmıyor ki gübreyi; kimse satmıyor, herkes fırsat kolluyor.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Gübrede doğrudan destek, 2026 bahar dönemi için nakdî destekler maliyet artış oranında revize edilmiştir.

Ayrıca, motorinde eşel mobil sistemine geçilerek petroldeki fiyat artış etkileri minimize edilmiştir. Mazot iadesi, TarımKart üzerinden yapılan iadeler yüzde 50 oranında artırılarak pompa fiyatlarındaki yük çiftçilerimizin omuzlarından alınmıştır. Arz güvenliği için TMO, stratejik stoklarını en üst seviyeye çıkarmıştır. Temel gıda ürünlerinde arz sürekliliği kırmızı çizgimizdir ve bu konuda en küçük bir taviz verilmeyecektir.

Değerli milletvekilleri, Hürmüz Boğazı’ndaki tıkanıklık, bölgemizdeki ateş çemberinin bir sonucudur. Biz bu yangının ortasında hem diploması masasında hem de tarlada milletimizin hakkını savunuyoruz. Türkiye, bu küresel fırtınayı bir gıda kriziyle değil, üretim direnciyle aşacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

FARUK KILIÇ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, Türkiye millî dayanışma, kardeşlik ve demokrasi vizyonuyla bugün sadece kendi sınırlarını korumakla kalmamış, bölgesel barışın ve ortak geleceğimizin de teminatı hâline gelmiştir. Kadim coğrafyamızın her köşesinde adaletin tecelli etmesi, huzur ve sükûnetin hâkim kılınması bizim için sadece bir dış politika tercihi değil, tarihsel bir sorumluluk ve en temel önceliğimizdir. Bu vesileyle, zor günlerden geçen komşumuz İran halkına en derin taziyelerimi sunuyor, acılarını paylaştığımızı ifade etmek istiyorum. Orta Doğu’yu âdeta bir ateş çemberine sürükleyen, bölgemizdeki istikrarsızlığı körükleyen İsrail ve ABD’nin saldırgan tutumlarını şiddetle kınıyorum. Masum canların ve uluslararası hukukun hiçe sayıldığı bu pervasızlık, küresel vicdanı yaralamaktadır. Milletin tecelligâhı olan bu kutsal çatı altında tüm dünyaya sesleniyorum; zulümle abat olunmaz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 milletvekili tarafından, enerji arz güvenliği, Türkiye'nin doğal gaz bağımlılığı ve küresel riskler karşısında stratejik rezervler, kaynak çeşitlendirmesi ve bölgesel iş birlikleriyle güçlendirilmesi gereken kritik bir ulusal öncelik olduğundan, mevcut planlanan doğal gaz ve diğer enerji tedarik anlaşmaları başta olmak üzere enerji arz güvenliği konusunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/3/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12 Mart 2026 Perşembe günü (bugün) toplanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Erhan Usta ve 19 milletvekili tarafından, enerji arz güvenliği, Türkiye'nin doğal gaz bağımlılığı ve küresel riskler karşısında stratejik rezervler, kaynak çeşitlendirmesi ve bölgesel iş birlikleriyle güçlendirilmesi gereken kritik bir ulusal öncelik olduğundan, mevcut planlanan doğal gaz ve diğer enerji tedarik anlaşmaları başta olmak üzere enerji arz güvenliği konusunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 12/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/3/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bizim bugünkü araştırma önergemiz enerji arz güvenliğiyle ilgili. Aslında, ben bu araştırma önergesini bu İran savaşından önce, İran'a yapılan müdahaleden önce vermiştim. Yani, şu anlamda söylüyorum: Bu konu, bu savaştan önce de zaten kritik bir konuydu, savaşla birlikte çok daha kritik hâle geldi. Malum, Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail, İran'a saldırdı, İran da kendisini korudu ve bu iki devletin bölgedeki mütteliklerine misilleme yaptı, yapıyor ve bu konular da enerji konusunda ciddi bir sıkıntıya yol açıyor.

Şimdi, Hürmüz Boğazı, az önce de konuşuldu. Ham petrolün yüzde 20'si yani ticarete konu olan ham petrolün yüzde 20'si Hürmüz Boğazı'ndan geçiyor. İşte, İran'a müdahaleden önce, İran savaşından önce 65 dolardı, bugün itibarıyla şu anda 96 dolar civarında Brent petrolü görüyoruz. Türkiye maalesef ham petrolde aşırı bir şekilde dışa bağımlı, yüzde 90'ın üzerinde dışa bağımlılığımız var. Bu konuda yirmi dört yıllık AK PARTİ hükümetleri de maalesef hiç mesafe katedemedi. Aslında, bulunduğumuz coğrafi konum Türkiye'yi bölgedeki ticaret merkezi, ham petrolde enerji ve ticaret merkezi hâline getirebilirdi. Bu konu çok konuşuldu Türkiye'de, bizim bürokratlığımız döneminde de çok konuşuldu fakat bu konuda maalesef bir mesafe alınmadı. Yapılması gereken şey, Hükümetin vakit geçirmeden, bir an evvel stratejik ham petrol stokları oluşturmak üzere bir çalışma yapmasıdır ama zaten Hükümetin

bu çalışmayı yapabilecek durumda olduğunu da pek zannetmiyoruz, o yüzden biz Meclis araştırması önergesiyle bu konuyu Meclis gündemine getirdik.

Şimdi, ham petrolde böyle stoklarla ilgili problemimiz var. Doğal gazda Tuz Gölü şu anda çalışmıyor, teknik olarak çalışmıyor, orada bir depolama yapılıyor; bunun konuşulması lazım, bunun yatırılması lazım. Tabii, Hürmüz Boğazı'nın kapatılması sadece ham petrolde değil, yine doğal gazda da, gazda da, LNG'de de ciddi sıkıntılara yol açacak. Son iki haftada da LNG fiyatlarının bin metreküp doğal gaz fiyatı 380 dolardan 620 dolar seviyesine yükseldi.

Şimdi, aslında bu vesileyle Türkiye'nin bu doğal gaz konusunda öteden beri yaptığı ciddi hatalar var, onları da bir miktar burada söylemek istiyorum. Tabii, çok geriye gitmeyeceğim ancak özellikle 2021 yılı son çeyreğinde Türkiye'nin yaklaşık kullandığı, tükettiği doğal gazın 4'te 1'i kadar 15 milyar metreküplük kısmı ülkeler arası anlaşmalar o dönemde sona erdi fakat Türkiye bu anlaşmaları zamanında yenilemedi. Ne yaptı? Uzun vadeli ülkelerden almak yerine kısa vadeli spot piyasadan almayı tercih etti. Sonra yaşananları biliyoruz, pandemi sonrası doğal gaz fiyatlarının, enerji fiyatlarının yüksek oranda artması nedeniyle 300 dolardan almadığımız doğal gazı sonradan spot piyasadan 2 bin dolarlardan almaya başladık. Bugün, işte, aslında baktığınız zaman çok ciddi bir şekilde Türkiye'de artış yapıldı. Bakın, o dönemden sonra ben yapılan zamlar nedir diye baktım, eylül 2021'den bu İran savaşı öncesine kadar doğal gaz fiyatları dünyada yüzde 41 gerilemiş arkadaşlar, yüzde 41 gerilemiş 2021 eylülünden bugüne kadar fakat Türkiye'de yüzde 479 artmış. Hele hele OSB'lerde falan bu artış yüzde 700'ün üzerinde. Yani şimdi ne yapıldı? Yapılan şey şu, az önceki söylemeye çalıştığım şey: Siz zamanında anlaşmaları yapmazsanız doğal gaz fiyatları arttığı zaman bu yüksek fiyatlardan doğal gaz tedarik etmek durumunda kalırsınız, bunu da milletinize yansıtırsınız. Hatta bir kısmını yansıtmayıp bunu da sanki çok iyi bir şey yapıyormuş gibi, ondan sonra faturalarımızda yazıyor ya işte "Şu kadarını devlet karşıladı." falan diye, ya senin hatan nedeniyle kaynaklandı bu. Yüzde 479 doğal gaz zam yapılmış o dönemden bugüne kadar, daha ne kadar zam yapacaktın da bir de milletin sana minnet etmesini bekliyorsun?

Şimdi, işin esas kritik yanı şu tabii ki arkadaşlar... Hadi, bu oldu, şimdi, önümüzdeki dönemde -bakın, önümde liste var- Rusya Mavi Akım'dan 16 milyar metreküp doğal gaz alıyoruz. Değerli arkadaşlar, değerli AK PARTİ'liler; 2025 sonu itibarıyla bu anlaşma da bitti. Bir yıllığına uzatıldı, 2026 sonunda Türkiye'nin Rusya'yla Mavi Akım anlaşması sona eriyor. Bununla ilgili bir çalışma var mı? Yine bir çalışma yok; bu uzatılacak mı, uzatılmayacak mı, ne olacak belli değil. Bakın, İran... Temmuz 2026'da İran'la anlaşmanız bitiyor. Şimdi, savaş öncesinden de düşünün, bunlar öyle hemen bir günde, iki günde yapılacak işler değil ki, bunlarla ilgili masaya oturulması lazımdı, müzakereler yapılması lazımdı. Yani Türkiye şu anda sadece 2 anlaşmadan dolayı yaklaşık doğal gazının 1/2'sinin anlaşması bitiyor, bununla ilgili ne yapılacağı belli değil. Ne olacak? Olacak olan belli, bakın, bu anlaşmalar zamanında yapılmış olsaydı şu andaki fiyat artışlarından yine hiç etkilenmeyecektik ama yapılmadığı için şu andaki fiyat artışları da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) - ...bu İran savaşından sonra oluşacak fiyat artışları da gelecek ülkemizin üzerine bir yük olarak binecek.

Dolayısıyla öngörüsüzlük had safhada, beceriksizlik had safhada, tedbir almamak had safhada. İşe vaziyet etmeyi bilmeyen bir iktidar tarafından Türkiye yönetildiği için bu sıkıntılarla karşı karşıyayız. Dediğim gibi, bu savaştan kaynaklanacak petrol fiyat artışları, doğal gaz fiyat artışlarının faturası da maalesef bu anlaşmalar zamanında yapılamadığı için, tekrar bu anlaşmalarla ilgili hiçbir mesafe

katedilemediği için gelecek yine milletin sırtına, gelecek yine ekonomimizin sırtına, sanayimizin sırtına binecektir. Dolayısıyla bizim Meclis olarak, madem bu işte ihmal gösteriyorsa Hükümet, o zaman durumu vaziyet etmemiz lazım. O yüzden bu araştırma önergesi önemlidir, araştırma önergesine bütün siyasi partilerden destek istiyoruz.

Bu, siyasi bir mesele değildir arkadaşlar; bu, bir ülke meselesidir, enerji arz güvenliği meselesidir, bir ülke meselesidir, Meclis bu konuya vaziyet etmek durumundadır, Meclis bu konuda üzerine düşeni yapmak durumundadır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin özgürlüğünün sembolü İstiklal Marşı'nın yıl dönümünde enerji konusunu görüşüyor olmamız anlamlı. Ülkenin stratejik açıdan önemli olan bir millî güvenlik meselesi olarak enerji meselesi sanayinin, üretimin ana ham maddesidir. Bu noktada yaşanacak herhangi bir kırılma ülkemizin geleceği açısından bir tehdittir. Bir ülkenin siyasette esareti ne ise enerjide dışa bağımlılığı da odur. Ne yazık ki komşularımızda alternatif tedarik imkânı olduğu hâlde sırf Amerika'dan çekinerek Rusya'yla, İran'la anlaşma yapmıyoruz. Mevcut sözleşmelerimizi de minimum hâlde kullanabilmek için elimizden geleni yapıyoruz.

Burada şu soruyu sormak isterim: Son birkaç aydır çıkarılan bütün kanunlar; İklim Yasası, enerji yasası, Maden Yasası, yabancıların denetim dışına çıkacağı, Sayıştay denetiminin hiçbir şekilde olmadığı, yabancı şirketlerin rahatça arama ve üretim yapacağına dair maddeler çıkıyor. Acaba ihalelerin keyfî olması, şeffaflığın ortadan kalkması bir şekilde esaretin bir versiyonu mudur? Bugün, ülkemizin önemli sorunu olarak enerji tedariki hususunda Meclisin mutlak surette inisiyatif kullanması gerekir. Burada, kaçak avcılarının ruhsatıyla ilgili konuyu görüşen bir Meclisin enerji gibi bir konuyu görüşmekten daha doğal bir sorunu asla olamaz. Ülkemizin ve bölgemizin savaşın eşiğinde olduğu, ciddi anlamda enerji krizi yaşanan bir dönemde kitleleri goygoylarla idare etmeye çalışmak gününbirlik siyasettir, ülkenin geleceği açısından tehdittir. Bakın, şu günlerdeki enerjide petrol fiyatlarında artışla sanayi ciddi bir krizin eşiğindedir. Üreticinin önümüzdeki birkaç hafta sonraya yönelik hiçbir tedbiri yok, belki sadece araçların mazotu ya da ısınma gideri olarak düşünülüyor. Oysa ülkemizde çok ciddi anlamda sanayi birçok alanda üretimi durdurma kriziyle karşı karşıya kalacak. Onun için de işte bu sorunu çözmek bu milletin Meclisinin görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Ne yazık ki biz gaz meselelerini seçim dönemlerinde ortaya çıkarılan gazlarla, Gabar'la, petrol fişkırmalarıyla, bu tür hadiselerle duyuyoruz; oysa ülkemizin dışa bağımlılığının en yüksek olduğu alanların başında enerji konusu geliyor. Ne yazık ki bunun çözümü için de bir hazırlık olmadığı gibi sadece zamlarla da bu işin üstesinden gelinemeyeceği gayet açık. Onun için, İstiklal Marşı nasıl bu ülkenin bağımsızlığının sembolü ise enerjideki bağımsızlığı da ülkenin geleceği açısından bir bağımsızlık nişanesidir, sembolüdür. Amerika'dan 500 milyar dolar otuz yılımızı tehdit altına alacak doğal gaz anlaşması imzalanırken, Kuzey Irak'tan 1,5 milyar euro ceza yerken bunların hiçbiri Meclis gündemine gelmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bayram ağzı aziz milletimize hayırlı bayramlar. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye’de DEAŞ vahşetine karşı verilen direnişte büyük emekleri bulunan Salih Müslim’i kaybettik. Rojava devriminde önemli rol almış ve yaşamını barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesine adanmış Salih Müslim’e Allah’tan rahmet, halkımıza başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 12 Mart darbenin, katliamların ve halklara yönelen zulmün hafızamızdaki ağır günlerinden biridir. Bugün 1971 askerî darbesi, Gazi katliamı ve Kamışlı katliamının yıl dönümüdür. Bu vesileyle Kamışlı katliamı başta olmak üzere Gazi’de ve tüm katliamlarda yitirdiğimiz canları saygı ve minnetle anıyoruz.

Sayın vekiller, Orta Doğu coğrafyası barış, adalet, demokrasi, eşit yurttaşlık, özgürlük gibi her insanın yaşamında var olması gereken en temel değerlerden dahi yoksun bir coğrafya durumundadır. Bu coğrafyada birlikte eşit bir yaşam ve özgürce nefes alabilmek için yoğun bir mücadele vermek zorunda kalıyoruz. Yaşadığımız topraklar üzerinde insanca yaşamın temellerini oluşturan değerleri paylaşmazsak emperyalistlerin kaynakları sömürü planları karşısında mücadele etmekle karşı karşıya kalırız. Dolayısıyla enerji arz güvenliği özünde enerji ihtiyacının garanti altına alınmasıdır. Bulduğumuz coğrafya sömürgeciliğin enerji politikalarının üzerinden çeperini genişletmesi, evrensel hukuk normlarını görmezden gelerek ve en önemlisi insan hayatını hiçleştirerek yayılmaya devam etmesi enerji arz güvenliğinin sağlanması açısından mümkün değildir. Dolayısıyla enerji arz güvenliği konusu, enerji bağımlılığı konusuyla da beraber tartışılmalıdır. Enerji talebinin sürekli olarak artmasının temel nedenleri AVM’ler, devasa otoyollar, tüneller, havaalanları, bitmeyen inşaat projeleri ve aşırı kâr etme hırsındandır. Sermayenin açgözlülüğü ile enerji talebinin yarattığı tüm yıkıcılık coğrafyayı, Orta Doğu’yu savaşların merkezi hâline getirmiştir. Orta Doğu’nun içinde bulunduğu bu savaş gerçekliğinin içinden çıkış yolu barıştır ve barış da yine demokratik toplumun inşasıyla var olacaktır. Bu gerçekliği iskalayarak enerji arz güvenliği hususunu incelemek de kendi içinde de derin bir çelişki yaratmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Tamam Başkanım.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, önümüzdeki hafta hem Ramazan Bayramı’nı hem de Nevruz’u birlikte kutlayacağız. Bu vesileyle, tüm Türkiye halklarının Ramazan Bayramı’nı ve Orta Doğu halklarının yeniden doğuşun ve özgürlüğün habercisi olan Nevruz’unu kutluyorum.

Yine, bugün, Kürt dilinde önemli yazımlar, önemli çalışmalar yapan Feki Hüseyin Sağnıç’ın ölüm yıl dönümüdür. Kendisini saygıyla minnetle anıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. İYİ Parti Grup önerisi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu önergeyi desteklediğimizi özellikle ifade etmek isterim.

Türkiye’nin enerji arz güvenliği artık sadece ekonomik bir konu değil, doğrudan doğruya bir millî güvenlik meselesi hâline geldi. Etrafımızda yaşanan çatışmalar, savaşlar ve jeopolitik krizler meydana

ve enerjiyle ilgili olarak dışa bağımlı olduğumuz için de çok maliyet artışlarından dolayı bütçemiz üzerine bir yük binmektedir. Bütçeye binen her yük de vatandaşın üzerine binmektedir.

Şimdi, doğal gazdan sorumlu kurum BOTAŞ. Şimdi, BOTAŞ'ın da görev zararları malum. Bütçede 1 trilyon 389 milyarlık bir görev zararı tahmin edilmiş. Son beş yılda BOTAŞ'ın 3 kez 388 milyarlık doğal gaz ithalatından kaynaklanan vergi borçlarıyla ilgili, fon ve borçlarıyla ilgili görevlendirme giderlerinden kaynaklanan alacaklarıyla, mahsubuyla borç silinme işlemi yapılıyor. 388 milyardan bahsediyorum.

Şimdi, en son torba yasa geldi, 259 sıra sayılı Kanun Teklifi Genel Kurulda bayram sonrası görüşülecek. Orada da 500 milyarlık bir tutar silinecek, 500 milyardan bahsediyorum. Şimdi, demek ki bu kontratların yenilenme zamanlarıyla ilgili olarak tespitlerin yapılması, bir öngörü hâlinde... Son beş yılda 5 kat, 7 kat artan doğal gaz fiyatlarıyla ilgili sorumlu olan siyasetler var mı bunu zamanında yenilemeyip uzun vadeli kontrat imzalamadığı için, spot alımlarla ilgili yüksek fiyatlarla karşı karşıya bu ülkeyi bıraktığı için? Bunların mutlaka araştırılması ve tespit edilmesi gerekiyor. Buradaki tutarlarla ilgili olarak çok ciddi miktarlarda kamu zararı oluşmuş oluyor; doğru kararlar alınması lazım.

Şimdi, yine torba yasada bakın, 230 tane gayrimenkul satıyor bu devlet, bu ülke -kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesinde bulunan bina, arsa, arazi ve gayrimenkuller- bundan da 35-45 milyar arası bir gelir bekleniyor. Ama bir taraftan da bu geliri elde etmek için biz çaba sarf ederken faize 637 milyar lira para ödemişiz; iki ayda ödediğimiz para yani günde 10,6 milyar TL, dakikada 7,3 milyon TL bir faiz ödememiz var. Bizim bunlarla ilgili önlemleri almadan, kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili gerekli tasarruf ve tedbirleri sağlamadan bu enerji kriziyle ilgili de mücadele etmemiz mümkün görünmüyor.

Şimdi, Türkmenistan'dan gaz gelecekti "Türkmen gazı" diye, 2024 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı açıkladı, izah etti; ben günümüze kadar böyle bir tedarikle ilgili uygulamada bir şey görmedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEVDET AKAY (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bu konuyla ilgili de bize açıklamaların yapılması ve ifade edilmesi, Meclisteki bütün milletvekillerinin bu konuya hâkim olması gerekiyor.

Son olarak şunları söyleyebilirim: Türkiye'nin ihtiyacı, günü kurtaran politikalar değil, kaynak çeşitliliğini artıran, yerli üretimi güçlendiren, şeffaf ve uzun vadeli bir enerji stratejisi olmalı. Enerji güvenliği ihmal edilecek bir başlık değildir çünkü enerji güvenliği zayıfladığında yalnızca ekonomi değil, ülkenin geleceği de risk altına girer.

Ayrıca ÖTV'de de düşüş olacak eşel mobil sistemiyle ilgili, bunu da vurgulamak istiyorum. 2026 yılı bütçesinde 15,6 trilyonluk verginin 2,5 trilyonu ÖTV. Şimdi ÖTV'den de kaybımız olacak, bütçe açığı daha da artacak. Bütün bunların önlemlerinin alınması için doğru bir enerji politikası belirlenmeli, stratejisi belirlenmeli ve Mecliste ayrıntılı bir şekilde görüşülmesi gerekir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞAHİN TİN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Enerji bir ülkenin damarlarındaki kan gibidir, akmazsa ekonomi durur, toplumun refahı sekteye uğrar. Bu bilinçle AK PARTİ Hükümeti olarak enerji arz güvenliğini her zaman hayati öncelik olarak gördük ve somut adımlar atarak güçlendirdik. Türkiye doğal gaz tedarikinde boru hatları ve LNG terminalleriyle 2025 yılında 58,2 milyar metreküplük kapasiteye ulaştı; bunun 40,8 milyar metreküpü boru gazıyla, 17,4 milyar metreküpü LNG yoluyla sağlandı. Aynı yıl 17 farklı ülkeden doğal gaz tedariki gerçekleştirildi. Doğal gazda günlük giriş kapasitemiz 495 milyon metreküp; bunun 179 milyon metreküpü boru hatlarıyla, 161 milyon metreküpü LNG terminalleri ve deniz yoluyla, 155 milyon metreküpü de depolama tesislerinden oluşmaktadır. Hâlihazırda sistemde doğal gaz arzında hiçbir aksaklık oluşmayacak şekilde bir hazırlık vardır. Depolarımız tam kapasiteyle geri üretim sağlayabilecek doğal gaz envanterine sahip durumdadır. Kriz anında bile güvenli bir nefes alabileceğimiz güçlü ve hazır bir enerji rezervine sahibiz. Son yıllarda atılan adımlar hem arz çeşitliliğini artırmış hem de ülkemizi dış şoklara karşı daha dirençli hâle getirmiştir. Enerjideki bu güç, milletimizin refahının teminatı, ülkemizin bağımsızlık gücünün bir göstergesidir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızın da ifade ettiği gibi, yirmi yıllık LNG anlaşmalarıyla önümüzdeki dönemde yıllık 4 milyar metreküp ek tedarik sağlanacaktır. Türkiye, boru hatları ve LNG terminalleriyle sağlanan altyapı kapasitesiyle spot piyasadan ve LNG ithalatından sağlanan esnekliği birleştirerek arz güvenliğini güçlendirmiştir. Hükümetimizin aldığı önlemlerle bu altyapı ülkemizi ani fiyat dalgalanmalarına ve arz kesintilerine karşı güçlü bir şekilde korumaktadır. Yerli üretimde ise tarihimizin en yüksek seviyelerine ulaşmaktayız. Yenilenebilir enerji yatırımlarımızla elektrik üretiminde dışa bağımlılığımızı azaltıyor, geleceğe temiz ve sürdürülebilir bir enerji altyapısı bırakmanın gayretini taşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ŞAHİN TİN (Devamla) - Teşekkürler.

Bu gerçekler ışığında, önergeyle dile getirilen riskler, mevcut enerji politikalarımız ve yatırımlarımızla kontrol altındadır. Arz güvenliği konusunda herhangi bir boşluk yoktur. Aksine kritik dönemler için alınan önlemler sayesinde de arz güvenliğimiz daha da güçlendirilmiştir. Enerji arz güvenliğimizi sağlam temeller üzerinde yönettiğimizde ülkemizin enerjide istikrar ve bağımsızlık yolunda emin adımlarla ilerlediğini özellikle vurgulamak isterim. Enerjide gücümüz, milletimizin geleceğe güvenle bakmasının teminatıdır.

Bu vesileyle, hemşehrilerimizin ve aziz milletimizin yaklaşan Ramazan Bayramı'nı en içten dileklerle tebrik ediyorum; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Ünver, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, *İstiklal Marşı'nın kabulünün 105'inci yılına ve Karaman'da İstiklal Marşı'nın Arapçaya çevrilerek okunmasına ilişkin açıklaması*

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstiklal Marşı'mızın kabulünün 105'inci yılını kutluyor, Millî Şair'imiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle anıyorum. Bu önemli günde ne yazık ki ilim Karaman'da düzenlenen resmî programda İstiklal

Marşı'mızın Arapçaya çevrilerek okunduğunu öğrenmiş bulunmaktayım. Milletimizin kurtuluşunun ve bağımsızlığının en önemli simgelerinden olan İstiklal Marşı'mızın Türkçeden başka bir dile çevrilerek bir resmî programda okunması tam bir millî şuurdan yoksunluk örneğidir. İstiklal Marşı Türk milletinin dildir. Türk milletinin dili Türkçedir. Türk milletinin olduğu gibi, İstiklal Marşı'mızın dili de Türkçedir. Bu şuarsuzluğun Türk dilinin başkenti Karaman'ımızda vuku bulması ise ibretlik bir durum olmuştur. İstiklal Marşı'mıza yapılan bu saygısızlığın sorumlularını kınıyorum. Sorumlular hakkında derhâl gerekli soruşturma yapılarak hak ettikleri yaptırım uygulanmalıdır. Bu hususta Karaman Valiliğine ve Millî Eğitim Bakanlığına çağrıda bulunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Uysal...

51.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Van 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen bir davadaki bilirkişi raporuna ilişkin açıklaması

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Van 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen bir dosyaya sunulan bilirkişi raporunda YJA-STAR üyesi Dilan Öklü hakkındaki CD üzerine yazılan ifadeleri açıkça kınıyor, reddediyoruz. Bir mahkeme dosyasında ölünün hatrasına saygıyı, bir insanın haysiyetini hedef alan bu ifadeler insan onuruna yöneltmiş ağır bir saldırdır. Devletin Dersim'den Nevala Kasaba'ya, Garzan'dan kimsesizler mezarlığına sürdürdüğü yüz yıllık inkâr politikasını bugün ölümlere karşı nefret diliyle sürdürdüğünü göstermektedir. Oysa ölüye saygı en temel insani ve ahlaki ilkedir. Aynı zamanda barışın ve toplumsal mücadelenin, yüzleşmenin de ilk adımıdır. Hukuk adına bu utanç verici durum normalleştirilmemeli, gözden kaçırılmamalı, görmezden gelinmemeli ve derhâl bunu yazanlar ve kabul edenler hakkında soruşturma başlatılmalıdır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak ve arkadaşları tarafından, İran savaşından dolayı sınır kapılarında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 9/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/3/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/3/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

9 Mart 2026 tarihinde Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak ve arkadaşları tarafından (16932 grup numaralı) İran savaşından dolayı sınır kapılarında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun zamandır dünya gündemini meşgul eden İran Savaşı iki hafta önce İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından başlatıldı. Bölge olarak ne yazık ki bir kez daha sonu belirsiz bir sürece girdik. Partimizin en temel ilkesini en baştan ifade etmek isterim: Biz sadece Orta Doğu'da değil, dünyanın hiçbir ülkesinde özgürlük ve demokrasinin dış müdahalelerle geleceğine inanmıyoruz. Bir halk gerçek anlamda özgürlüğünü ancak kendi mücadelesiyle kazanabilir. Dolayısıyla, İran'a yönelik bu son saldırı da bölgemizde yeni bir kaosun fitilini ateşlemekten başka bir işe yaramayacak. Geçtiğimiz yüzyılın yarısını otoriter şahlık rejimi, yarısını da teokratik diktatörlük rejimi altında yaşayan İran halkları şimdi yeni bir kısıpaca alınmış durumdadır. Başta Kürtler olmak üzere, İran'daki tüm halklar bir taraftan baskıcı rejimin saldırılarına uğruyor, diğer taraftan hegemonik bir mücadelenin parçası yapılmak isteniliyor. Oysa İran'da Kürtler, Beluçlar, Türkler, Farslar, Şiiler, Sünniler yani tüm halklar ve inançlar özgür ve onurlu bir yaşam istiyor.

Değerli milletvekilleri, İran'daki savaş şimdiye kadar Türkiye topraklarına ciddi düzeyde yansımada. Temennimiz bunun hiçbir zaman olmamasıdır fakat savaş fiziksel olarak Türkiye'ye sıçramamış olsa da toplumsal ve ekonomik etkilerini yaşamaya başladı. Türkiye ve İran yaklaşık 560 kilometrelik bir sınırı, 3 sınır kapısını, bunların da ötesinde binlerce yıllık tarihsel ve kültürel bir mirası paylaşan iki ülkedir. Sınırın iki tarafındaki Kürtler, Azeriler, Farslar ve diğer halklar birbiriyle akraba topluluklardır. Bugünkü sınırı çizen Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın üzerinden yaklaşık dört yüzyıl geçmiş olsa da bu sınırlar halkları toplumsal, kültürel ve ekonomik olarak birbirinden ayıramamıştır. Türkiye ile İran arasında 3 sınır kapısı bulunmaktadır; Hakkâri, Van ve Ağrı'da bulunan bu kapılar yoğun bir insan geçişine sahip olduğu gibi yüksek bir ticaret kapasitesine de sahiptir. Bu 3 sınır kapısından sadece bu yılın ilk ayında 350 bin yolcu geçmiştir. Bu geçişler bütün kara sınır kapılarından geçişlerin yaklaşık yüzde 15'ine tekabül etmektedir. Bu istatistiklere bakıldığında, İran'a açılan 3 sınır kapısının ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir. Savaşın başlamasından sonra bu sınır kapılarında ciddi sıkıntılar yaşanmaya başlandı. Bazı sınır kapılarına giderek yerinde gözlemler yaptık, diğer kapılardaki durumu da yakından takip ediyoruz. Sınır kapılarındaki ticari faaliyetlerde aksaklıklar yaşanıyor, kilometrelerce uzanan tırların görüntüleri basına yansımaya devam ediyor. Sınır ticareti bu bölge için hayati derecede önemlidir, binlerce aile, on binlerce insan bu faaliyetlerle geçimini sağlamaktadır. Savaştan dolayı meydana gelebilecek aksamaların bölge insanına yansımaları ekonomik olarak çok ağır olacaktır. Tırlarla ticaret faaliyeti yürüten şoförlerin büyük bir kısmı tırlarını krediyle almış ve kredi taksitlerinin ödemelerini bu ticarettten elde ettikleri gelirle yapmaktadırlar. Bu gelirlerden mahrum kalan şoförler büyük bir ekonomik çıkmazın içine girecektir. Bu ekonomik riskleri önceden tespit etmek ve gerekli önlemleri şimdiden almak Ticaret Bakanlığının olduğu kadar bu Parlamentonun da en temel görevlerinden biridir.

Değerli milletvekilleri, sınırlarla ilgili Türkiye'yi bekleyen ikinci bir risk daha var, o da yakın bir gelecekte başlayabilecek bir göç dalgasıdır. Böyle bir durumda başta Hakkâri, Van, Ağrı ve Iğdır olmak üzere bölge kentlerinde altyapı ve barınma yetersizlikleri, güvenlik sorunları, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetlere erişim zorluklarının yaşanması kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir göç dalgası sırasında Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası göç anlaşmaları ve insani sorumluluk gereği göç eden insanların yaşam, sağlık, barınma ve güvenlik hakları için gerekli hazırlıkların yapılması gerekmektedir. İran'daki savaş genelde bütün sınır bölgesinde ama özelden de sınır kapılarında ciddi sorunlar yaratma potansiyeli taşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - Olası krizlerin önüne geçmek için şimdiden önlem almalıyız. Riskleri görmek ve gerekli tedbirleri almak Hükümetin asli görevidir. Bu nedenle, savaşın sınır bölgelerindeki çok boyutlu etkilerini ortaya çıkarmayı amaçlayan araştırma önergemizin kabul edilmesi gerekir. Bu yüzden siz değerli milletvekillerini önergemize olumlu oy vermeye davet ediyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgemiz, geçmişten bugüne yüzlerce kez olduğu gibi yine emperyalist arzuların netice verdiği bir savaşla karşı karşıyadır. Bu savaş, ABD Başkanı Trump'ın, yasama organına, bürokrasiye ve ABD kamuoyuna rağmen Epstein dosyası başta olmak üzere çeşitli sebeplerle İsrail'le kurduğu göbek bağının bir tezahürüdür. ABD, müzakerelerin devam ettiği bir esnada uluslararası hukuku hiçe sayarak İran'a saldırmıştır. Ülkenin dinî liderini savaşın ilk gününde öldürmüş, masum kız çocuklarının bulunduğu bir okulu bombalayarak Netanyahu'yla âdeta bir katliam yarışına girmiştir. Her ikisinin de işlediği savaş suçlarından dolayı bir gün yargılanacağına ve ülkemizin bu konunun takipçisi olacağına inanıyorum.

Diğer taraftan, İran'ın savaşın seyrini değiştirme ve savunma amacıyla yaptığı birtakım stratejik hamleler olduğunu görüyoruz. Öncelikle, Hürmüz Boğazı'nın kapatılması, uluslararası ticaretin yavaşlatılması hem doğrudan hem de dolaylı olarak ABD üzerindeki baskıyı artırmıştır. Zaten savaşa karşı olan ABD kamuoyu hem savaş için harcanan yüksek bedellere hem de giderek artacak olan fiyat hareketlerine karşı tepki göstermeye devam ediyor. Avrupa ülkelerinin de enerji arzında yaşanan bu duraksamanın sonucunda ateşkes için çaba harcaması kaçınılmaz olacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, savaşın İsrail boyutuna baktığımızda Gazze'de el yapımı füzeleri etkisiz hâle getirerek ünlenen Demir Kubbe'nin İran'ın güçlü füzeleri karşısında nasıl etkisiz kaldığını hepimiz seyrediyoruz. Savaşların iyi yönleri yoktur ancak bu savaşın iyi yönü olarak İsrail'in "dokunulmaz" mitini çökerttiğini söylemeden geçemeyeceğim.

Küresel ekonomiye ciddi bir darbe vuran bu savaşın İsrail'in kişisel ajandasının bir ürünü olduğu tüm dünya tarafından biliniyor, bu da şüphesiz Gazze'de kör ve sağır olanların İsrail'e karşı tutumlarında bir değişikliğe yol açacaktır. Körfez ülkeleri bu savaş vesilesiyle topraklarında bulunan ABD üslerinin kendilerini veya bölgeyi değil yalnızca İsrail'in çıkarlarını korumak için kurulduğunu anlamıştır umarım.

Savaşın derhâl sona erdirilmesi bölge için oldukça önemlidir. Türkiye olarak her iki tarafla diyalog kurabilecek bir konumda olmamız sebebiyle arka kapı diplomasisinin gerektiğini daha önce ifade etmiştim. Aksi takdirde savaş bölgede birçok dinamiği olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Savaşın ilk günleri ABD ve İsrail'in Kürtler üzerinden bir manipülasyona niyetlendiğini hepimiz gördük ancak Kürtlerin bu teklifler karşısında takındıkları tutum, her fırsatta Kürtlere samimiyet testi uygulamak isteyen çevrelere iyi bir cevap olmuştur. Tam

da bu aşamada ülkemizde başlattığımız sürecin ve inşa etmeye çalıştığımız barışın ne kadar kıymetli olduğunu, bölgemizdeki tüm halklarla kalıcı birlikler kurmanın ne kadar hayati olduğunu bir kez daha anlamış olduğumuzu umuyorum.

Türkiye bu bölgede kalıcı barışı sağlamak için AB benzeri bir Orta Doğu birliği kurulması konusunda öncülük etmelidir.

Bölgemizin kalıcı barışa ulaşması dileğiyle heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; İran yanıyor, Suriye, Afganistan, Pakistan, Körfez, Lübnan yanıyor ama siz bu yangını ekrana yansıtılmış 4K şömine görüntüsü varsayabilirsiniz, hatta bir de müzik koyun; Feyruz'u tavsiye ederim "Beyrut'a Ağıt" zira, Kabinemiz için savaş ne gam! Akaryakıt ve doğal gazda zinhar sıkıntı öngörmedikleri gibi, yıllık 7 milyar dolarlık ithalat, ihracat yaptığımız, Çin ve Brezilya'dan sonra en yakın ticari ilişkisi Türkiye'yle olan İran'a açılan 3 gümrük kapımızda da olağan dışında bir durum yokmuş. Yok, enerji ithalatçısıyız; yok, enflasyon zaten yüksek; yok, zaten açlık sınırının altında yaşıyoruz; bütün bunları biz boş yere evham yapıyormuşuz. Alt tarafı etrafımız bir ateş çemberiymiş ama Türkiye -böyle diyor Sayın Bolat- o ateş çemberinin ortasında bir huzur ve istikrar adasıymış. Keşke böyle olabilse ama ben ancak geçmiş olsun dileyebiliyorum, bu gamsızlığa acil şifalar! Umarım yakalandıkları deve kuşu sendromundan tez zamanda kurtulurlar.

Değerli milletvekilleri, Suriye 26 milyonda, iç savaş itibarıyla 5 milyon giriş yapıldı Türkiye'ye ve yüzde 400'lere varan kira artışlarına yol açtı bu; Fatih'te, Esenyurt'ta Türk vatandaşları ev bulamadı. Gıda enflasyonu fırladı, arz-talep makası açıldı, gettolaşma, asayişsizlik, artan suç oranı, tacizler, tecavüzler, cinayetler, politikasızlığa kurban olan, sokaklarda katledilen evlatlarımız. Önceki İçişleri Bakanı ne demişti: "150.327 Suriyelinin yerini bilmiyoruz." Kayıtlı olanların dahi denetlenmediği, kayıtsız olanların hırlı mı hırsız mı, ajan mı, terörist mi, ne idiğinin zaten bilinmediği bir derin güvensizlik yaşadık, yaşıyoruz.

Şimdi, İran 95 milyon arkadaşlar; artı, İran'ın sayısı tartışmalı, Afgan kaçakları, Pakistanlı kaçakları... Aynı oranda bir göç dalgasını kaldırma kapasitemiz var mı? Hadi aynı oran olmasın, onda 1'i olsun, mesela beşte 1'di Suriye'den, onda 1 olsun; 10 milyon yeni sığınmacı, göçmen, kaçak demek. Beslenmesi, barındırması, koruması, korunması; tek insan da değil tonlarca sentetik uyuşturucu, terör, bölgenin potansiyeli hepimizin malumu. İran'dan yönecek göç dalgasına karşı çalışılmış bir kriz senaryomuz var mı? İran'a saldırı hazırlığı yapan PJAK terör örgütünün süpürmeye hazırlandığı kitlelere dair önleyici bir politikamız var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞÇI (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELCAN TAŞÇI (Devamla) - Tabii, bunu sormak lazım: Hani PKK silah bırakmıştı? Silah bırakmış bir terör örgütü Kandil'den havalanacak barış güvercinleriyle mi vuracak İran'ı? Ezbere bir kaygı değil bu; ABD-İsrail ittifakının işgal bölgelerinde iki şey oluyor: Bir, PKK yükseliyor; iki, Selefilere yükseliyor. Sonra, sonra etnik arındırma oluyor; bu, hiç değişmiyor, Uluslararası Af Örgütü eliyle de belgeli. Emperyalizme vekâleten terör örgütlerinin uyguladığı stratejik göç mühendisliğine karşı bir millî göç doktrinimiz var mı? İYİ Parti olarak bizim var ama Hükümetin var mı? Yoksa geçmiş olsun.

En kısa ve net uyarıyı şöyle yapayım: Hendektik mezar oluruz, kendi mezarımız oluruz. Umarım olmaz, umarım vardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İran savaşının sınır hattımıza ve sınır kapılarına olası etkilerinin araştırılmasını isteyen DEM PARTİ'nin grup önerisi hakkında ben de konuşacağım. Biraz önce konuşma yapan Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun bu konuda güzel bir konuşma yaptı, ben tekrara düşmemek için İran savaşının bizim gıda fiyatlarına etkisini ve bunun sebeplerini anlatmaya çalışacağım.

Sayın milletvekilleri, muhtemelen sonbaharda bir somun ekmek 30 lira olur, siz bunu halkımıza şöyle anlatırsınız, dersiniz ki: “Savaş oldu, İran’da savaş çıktı; o yüzden gıda fiyatları arttı.” Efendime söyleyeyim “Gübre krizi savaştan kaynaklandı.” dersiniz. “Yaparsa AK PARTİ yapar.” diyen vatandaşlarımız da sizin bu hikâyelerinize bir süre daha belki inanmaya devam ederler ama ben şimdiden uyarıyorum: “Yaparsa AK PARTİ yapar.” diyen vatandaşlarımız niye ekmeği 30 liraya yiyecekler? 2 kişi yüzünden, isim de veriyorum; biri Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü Hüseyin Aydın’dır, bu ismi hiçbir zaman unutmayın, diğeri de GÜBRETAS’ın Genel Müdürü Aytaç Onkun’dur. Bu 2 bürokrat yüzünden ülke gübre krizine sürüklenecektir, ekmeğin tanesi de 30 lira olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Niye bunu söylüyorum? Efendim, GÜBRETAS’da grev vardı, Kocaeli milletvekillerimizin öncülüğünde Kocaeli’ye gittik GÜBRETAS fabrikasına. Yüz kırk gün grev sürdü. O Genel Müdür o grevi sona erdirmek için yüz kırk gün boyunca işçilerle dahi görüşmedi, toplu iş sözleşmesini imzalamadı. Yüz kırk gün boyunca üretime ara verdiler. Bugün yaşanan gübre krizinin başlangıcı işte o günden başladı. Biz o fabrikanın önüne kadar gittik, burada bak, fotoğraflarını da size göstereyim. “Bu grevi bitirin; İran’da savaş riski var, yarın bir gün gübre krizine sürükleniriz.” dedik tam Ağustos 2025’te. Genel Müdürünüz inkâr etti, siz de onu korudunuz ve bugün işte o gübre krizini yaşıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu gübre krizi olurken Genel Müdür ne yaptı, biliyor musunuz? Sizin çok sevdiğiniz bir müteahhit var; Mehmet Cengiz’in gübre fabrikasından 10 bin ton gübre aldı. Bir yandan da yandaşları zengin etti, gübre krizine seyirci kaldı. Bugün yaşadığımız krizin birinci faturası bu Genel Müdürdür, siz onu korumaya devam ediyorsunuz.

Bu faturanın ikincisi ve daha büyüğü Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü Hüseyin Aydın’dır. Sokağa dahi çıkmaması lazım. Sayın Cumhurbaşkanına buradan açıkça sesleniyorum: GÜBRETAS’a iyi baksın, GÜBRETAS’taki yolsuzluklara, Tarım Kredideki yolsuzluklara iyi baksın.

Bu Hüseyin Aydın o zaman ne yapıyordu, biliyor musunuz? Tarım Kredi Kooperatiflerinin, GÜBRETAS’ın deniz manzaralı plazalarını satmaya çalışıyordu, rant peşinde koşuyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Bir dakika müsaade ederseniz...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Bu krizi sona erdirmeye çalışmadı. Nidapark’ta 5 bin metrekaRELİK plazayı peşkeş çekmeye çalışıyordu, herkes bunu biliyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yazıklar olsun!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Şimdi GÜBRETAS'ın, Tarım Kredi Kooperatiflerinin Genel Müdürüne 3 soru soruyorum:

Bu kriz gelmeden niye tedbir almadın?

İkincisi: Orta Doğu'da savaş ihtimali aylarca konuşulurken gübre tedariki için neden stratejik bir rezerv planı yapmadın?

Üç: Neden uzun vadeli ithalat programı açıklamadın ve çiftçinin gübreye erişimi için önlem almadın?

Bunları almayan Genel Müdürün de GÜBRETAS'ın Genel Müdürünün de görevden alınmasını talep ediyor, halkımıza saygılarımı arz ediyorum efendim. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, son yirmi yılda çevresinde peş peşe patlak veren savaşlar, iç çatışmalar, uluslararası krizlerle kuşatılmış bir coğrafyanın ortasında yer alıyor; bölgemiz âdeta bir ateş çemberine dönmüş durumda. Ama bu kadar ateş çemberinin içerisinde Türkiye, bir istikrar adası olarak güçlü ve güvenli bir şekilde duruşunu devam ettiriyor. Bugün Türkiye, hem devletimizin kudretinden hem caydırıcı gücümüzden hem Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinden, iradesinden, vizyonundan kaynaklanan dosta güven, düşmana korku veren bir duruşa sahip.

Biz Türkiye olarak savaşın değil barışın yanındayız, çatışmanın değil diplomasinin yanındayız, kaosun değil huzurun, istikrarın yanındayız. Maalesef bölgemizde sarsıntılar ve şiddet 28 Şubattan itibaren farklı bir boyuta geçti, İran'a yönelik meşru olmayan saldırılar oluştu. İran krizindeki tavrımız net; ellerin tetikten çekilmesini istiyoruz, ateşkesin sağlanmasını istiyoruz, müzakere masasına dönülmesini, diplomasinin aktif edilmesini istiyoruz ki Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan bu konuda ciddi bir gayret sarf ediyor.

Gelelim öneriye. Türkiye'nin İran'la arasında 3 tane kapı var: Biri Hakkâri Esendere, diğeri Van Kapıköy, diğeri de Ağrı Gürbulak. Bu öneri verildikten sonra 3 mülki amirle de valimizle de görüştüm, İçişleri Bakanlığımız ve Ticaret Bakanlığımızla görüştüm. Öneride 3 tane iddia var; bir tanesi, geçişlerin, özellikle tır geçişlerinin ciddi aksaklıklar içinde olduğuyla ilgilidir ancak ticari akışta herhangi bir kesinti yok arkadaşlar. Bir engelleme, bir yasaklama, bir yavaşlatma söz konusu değil ama tabii, savaştan dolayı, 2025'e göre geçişlerde yüzde 50 oranında bir azalma var.

Bölgemiz milletvekilleri de bölgedeydi, hatta Ağrı Valisi'yle bu konuyu görüşürken DEM Milletvekili Sırrı Bey de Vali Beyle berabermiş, onlar da orada istişare ettiler ki sınır geçişlerinde, tır geçişlerinde herhangi bir yığılma ve problem yok. Yani, tabii, bu öneriler ciddi işler, bu önerilerde böyle doğru olmayan bilgilerin olmaması gerektiğini düşünüyorum. Bu işler ciddiyet istiyor, önce teyit etmek lazım. Sahada bir yığılma yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ürünün fiyatı neden artıyor o zaman?

ATAY USLU (Devamla) - Şimdi, yolcu geçişleri konusu var. Günübirlik geçişler konusu da kontrollü şekilde devam ediyor arkadaşlar. İran vatandaşları Türkiye üzerinden kendi ülkelerine

dönabiliyorlar, İran'da bulunan Türk vatandaşları Türkiye'ye gelebiliyor veya üçüncü ülke vatandaşları Türkiye üzerinden kendi ülkelerine geçebiliyorlar. Hem ticaret akışının hızlı olması ve güvenli olması için hem yolcu geçişlerindeki sürecin aksamaması için devletimiz teyakkuz hâlinde.

Diğer bir konu, göç dalgası ve insani kriz konusu. Burada iki siyasal parti farklı bir bakış açısı sergiledi. Bizim bu konudaki sergilediğimiz bakış açımız belli. Biz, çatışmalardan kaçan insanların sığınma hakkı olduğuna inanırız ve bu konuda da her türlü hassasiyeti gösteririz; Hükümetimiz de gösterir, Cumhurbaşkanımız da gösterir ki nitekim Suriye krizinde biz bunu net olarak gösterdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Atay, Avrupa'nın kapılarını da açarsınız değil mi? Sayın Atay, Avrupa'nın kapılarını açarsınız değil mi? Onları da açın!

ATAY USLU (Devamla) - Bakın, çok önemli "Türkiye'nin Suriye'de ne işi var?" vizyonsuzluğu "Suriyelilerin de Türkiye'de ne işi var?" vicdansızlığı arasına karışmış, sıkışmış o politikasızlıkların dışında bizim insani, tarihî, hukuki bir duruşumuz var ve bunun gereğini yerine getirdik.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, 10 milyon mülteciyi memlekete doldurdun, hâlâ konuşuyorsun be kardeşim! 10 milyon mülteciyi memlekete doldurdun, hâlâ vizyondan bahsediyorsun!

ATAY USLU (Devamla) - Değerli arkadaşlar, yoksa orada on binlerce, milyonlarca insan ölecekti.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Millet yiyecek ekmek bulamıyor, hâlâ vizyondan bahsediyorsun! Hâlâ vizyondan bahsediyorsun ya! Vizyon kim siz kimsiniz ya! Sen kimsin vizyon kim ya!

ATAY USLU (Devamla) - Devam edelim; siyasi istismar aracı yapmak isteyenler çıkacaktır, bunları kullanacaklardır ama biz insani olanı yaptık, yapmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen kimsin, vizyon kim! Ulan, gıda enflasyonunda dünyanın 1'inci ülkesi yaptın memleketi be! Hala savunuyorsun burada!

ATAY USLU (Devamla) - Ama şuna dikkat edin, bak, şu çok önemli: İran'daki durum ile Suriye'deki durum farklı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vizyonmuş! On yılda memleketin 13 milyar dolarını... Vizyondan bahsediyorsun bana!

ATAY USLU (Devamla) - Suriye'de bir iç çatışma vardı, iç savaş vardı, kendi insanının üzerine bomba atılıyordu, İran'da ülkeler arası bir savaş var. Dolayısıyla, bu savaş böyle devam ettiği sürece tek başına göç hareketlerini tetiklemeyecektir. Biz her türlü olağanüstü duruma göre de hazırlıklıyız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Suriye'de elinde mülteciden başka ne kaldı?

ATAY USLU (Devamla) - Ramazanınız mübarek olsun. Cenab-ı Hak birliğimizi, dirliğimizi daim kılsın, devletimizi kuvvetli ve kudretli kılsın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Suriye'de elinde mülteciden başka ne kaldı ha? Ne kaldı elinde?

ATAY USLU (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Ağzına sağlık vicdanlı kardeşim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vizyonmuş, vizyonun da bu kadar işte! İnsanda artık utanma olur ya!

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediyesi davasının bundan sonraki tüm duruşmalarının TRT tarafından canlı olarak yayınlanmasının kamu yararı açısından değerlendirilmesi amacıyla 11/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/3/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12 Mart 2026 Perşembe günü (bugün) toplanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediyesi davasının bundan sonraki tüm duruşmalarının TRT tarafından canlı olarak yayınlanmasının kamu yararı açısından değerlendirilmesi amacıyla 11 Mart 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (32 sıra no.lu) genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12 Mart 2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerimizin konusu, 9 Martta başlayan, partimizin ve milyonlarca vatandaşın cumhurbaşkanı adayı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu ve çalışma arkadaşlarına yönelik kumpas davasının duruşmalarının TRT tarafından canlı yayınlanmasının kamu yararı açısından değerlendirilmesi amacıyla genel görüşme açılması talebidir.

Milletin 3 defa İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı seçtiği ve 15 milyonluk bir katılımı cumhurbaşkanı adayı olmasına karar verdiği ve kurtuluş için umut bağladığı kişi olan Ekrem İmamoğlu hakkında yürütülen davanın toplumu ve devleti ilgilendirdiği şüphesizdir. Bu itibarla, aylardır söylediğimiz gibi, duruşmalar TRT'den canlı yayınlansın; millet ileri sürülen iddiaları da bu iddialara verilen cevapları da aracısız ve doğrudan kendi gözüyle görsün, kulaklarıyla duysun. Bundan kaçmanın, hatta korkmanın sebebi nedir? (CHP sıralarından alkışlar)

Bu çağrının ilk sahibi Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel 25 Mart 2025'te AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'a cesaret ve duruşmaların canlı yayınlanması çağrısı yaptı. Bu çağrıdan sonra, 8 Temmuz 2025'te MHP Genel Başkanı Sayın Bahçeli bu talebin makul ve meşru olduğunu ifade ederek pozisyonunu ortaya koydu. Hemen ertesi gün AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan, Sayın Bahçeli'nin

pozisyonuyla ilgili olarak ‘‘Sayın Bahçeli böyle bir Şey kullandıysa bana göre gayet güzel bir takdirdir, hayırlı olur inşallah diyelim.’’ dedi. ağrımızın Cumhuriyet İttifakı liderleri nezdinde müspet karŐılıklı bulunduğunu görünce, seçilmiş kamu görevlileri hakkında yürütülen davaların açık duruşmalarının TRT tarafından yayınlanmasına imkân veren kanun teklifimizin Genel Kurul gündemine alınmasına ilişkin olarak 2 Aralık 2025 tarihinde önerge verdik. nergemiz, klasik söyleyiŐle, AKP ve MHP oylarıyla reddedildi. Sözde, herkes Şeffaflıktan yana ama samimiyetsizlik diz boyu; ağızlar başka söylese de iş oylamaya gelince kalkan eller ‘‘hayır’’ diyor.

Duruşmaların baŐlamasıyla birlikte yaşanan gerginliklerden sonra Sayın Bahçeli'nin önceki görüşünü bir kez daha tekrarlayarak ‘‘Biz ‘Duruşmalar televizyonlardan canlı yayınlansın.’ derken haksız mıydık? Milletimizin gözü önünde ak koyun kara koyun tefrik edilsin.’’ dediğı hepimizin malumu.

Hkimi olduğı davalarda ve İBB soruŐturmasının savcısuyken yaptığı adaletsizlikler yetmezmiŐ gibi, iddianameyi hazırladıktan sonra ülkedeki tüm adaletsizliklerden sorumlu bir makama getirilen Akın Gürlek'in de duruşmaların canlı yayınlanması konusunda karar mercisi olarak Meclisimizi gösterdiğini biliyoruz. Aslında Meclisin görüŐtüđü tüm kanunların bakanlıklarca hazırlandığını bilmesine rağmen, üstelik göreve gelir gelmez mdafı avukatların müvekkilleriyle görüşmelerini kısıtlamak yönünde ve on ikinci yargı paketinin ieriğıyle ilgili olarak TBMM'yi adres göstermeden yaptığı açıklamalar da aklımızdayken Gürlek'in bu konudaki ikircikli ve kaçamak tutumunun gözümüzden kaçmadığı herkes tarafından bilinsin. Bu da ortaya koyuyor ki anlaşılan sağlam denilen iddianame ve deliller pek de o kadar sağlam değil; iddianameyi yazanın bile iddianameye güveni yok.

Duruşmaların yayınlanmaması aslında sanıkları korumak amacına yöneliktir, ne var ki buğun geldiğimiz noktada duruşmaların yayınlanması değil, yayınlanmaması sanıkların kişilik haklarını zedeler hâle gelmiştir. Geçtiğimiz gün, TRT'nin yaptığı Şekilde, aylardır süre gelen savunmayı görmezden gelip iddiayı yaymaya çalışan taraflı yaklaŐımlarda olduğı gibi haksız tutumlar maddi gereğı gölgeler boyuta ulaŐmıŐtır. TRT Haber, sosyal medya hesabından ‘‘İmamoğlu Suç rgtt Davasında İddialar ve Gerçekler’’ baŐlığıyla bu paylaŐımı yapmıŐtır. Bu zerindeki çarpı iŐaretini ben koydum, vergisini ödeyen ve bu yolla TRT üzerinde söz ve hak sahibi olduğunu düŐünen bir vatandaş olarak bir daha yapmasınlar diye uyararak için koydum. (CHP sıralarından alkışlar) TRT'nin işi bu mudur? 85 milyonun vergisini yiyen, har vurup harman savuran TRT anlaşılan bu davaya çok meraklı ama tek kale oynamaya meraklı; iddia var, savunma yok. Biz zaten TRT'den objektif yayıncılık beklemeyeli çok oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - TRT, objektif kamu yayıncılığı yapamaz ama duruŐmaları canlı yayınlayabilir. Meclis olarak bu imkânı sağlırsak TRT de merakını böylece gidermiŐ olur.

Biz Cumhurbaşkanı adayımızı Ekrem İmamoğlu'na sonuna kadar güveniyoruz, kendisiyle ilgili hiçbir Őüphemiz de yoktur. İddianamesine güvenen varsa buyursun gelsin. Bu lkede ‘‘Adalet var.’’ diyorsanız, ‘‘Yargı bağımsız ve tarafsızdır.’’ diyorsanız, dosyadaki delillere gerçekten güveniyorsanız, bu dosyanın siyasi bir dosya olmadığı iddiasındaysanız milletin gereğı çıplak gözleriyle görmesinden korkmamalısınız. Gelin, bu duruŐmaları TRT canlı yayımlasın, millet de izlesin. Sayın Bahçeli'nin dediğı gibi, gelin, ak koyun kara koyun milletin gözünün önünde tefrik edilsin. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, eğer varsa adalet, milletin gözünün önünde tecelli etsin. Korkmayın, sözünüzün arkasında durun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukuk tarihimize usul ve işleyişi açısından ender rastlanan bir dosyayla ilgili bir genel görüşme talebini burada konuşuyoruz. 3.741 sayfalık bir iddianame, 402 sanık ve bu sanıkları savunmak için görev alan bini aşkın avukat, 142 ayrı eylem ve iki bin üç yüz elli iki yıla kadar hapis istemli bir iddianame ve tensip tutanağına göre yargılama için on iki buçuk yıl hedef süresi konulan bir davadan bahsediyoruz ve salt hukuki motivasyonla başlatılmayan bir süreç olduğu belli olan bir davanın elbette hukuki bir dava olmaktan öte siyasi bir davaya doğru evrilme ihtimali söz konusu.

Ben bir hukukçu olarak Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 183'üncü maddesinde duruşmalardan görüntü ve canlı yayınıla ilgili yasağın olması gerektiğini düşünüyorum ama bu davayla ilgili gerek Cumhuriyet Halk Partisinin "Bunlar TRT'de yayınlansın." şeklindeki talepleri gerekse hem AK PARTİ'nin hem de Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanlarının "Bunlar TRT'den yayınlansın." şeklindeki talepleri bir siyasi meydan okumadır. O hâlde Cumhuriyet Halk Partisi bu siyasi meydan okumasının arkasında duruyorsa bu siyasi meydan okumayı yapan diğer siyasi partilerin de -eğer bu bir blöf değilse- sonuna kadar arkasında durması lazım. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

Cumhuriyet Halk Partisi bunu bir siyasi blöf olarak da tek başına yapmadı, bir kanun teklifi de getirdi buraya. O zaman eğer blöf yapmıyorsak bu kanuna destek vermemiz lazım. Ben bir hukukçu olarak, dediğim gibi, bundan yana olmadığını söylüyorum ama madem bu kadar siyasi bir meydan okuma varsa ve Cumhurbaşkanlığı'nın 2 partisi de buna destek veriyorsa sadece buna has bir düzenlemeye "evet" diyebileceğimi de buradan ifade etmek istiyorum.

Bir diğer önemli husus şu: Sayın Bahçeli "TRT'den yayınlansın." dedi, Sayın Erdoğan da "Hayırlı olur." dedi, bir önceki Adalet Bakanı Yılmaz Tunç da "Olabilir." dedi; Sayın Akın Gürlek ilginç bir şey söyledi, "Meclisin takdirindedir." dedi. E, bu konu elbet Meclisin takdirinde ama Sayın Akın Gürlek, cezaevinde avukatların kendi müvekkilleriyle görüşmelerini kısıtlama konusu da Meclisin takdirinde; siz niye onunla ilgili bir çalışma yaptığınızı söylüyorsunuz? (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Akın Gürlek, on ikinci yargı paketi de Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirinde olan bir şey; niye onu çekip tekrar "Eksik görüyoruz, bununla ilgili düzenlemelerimiz var." diyorsunuz? İşinize gelen düzenlemelerle ilgili hususları Bakanlık olarak siz yapacaksınız ama topu taca atmak için, siyasi meydan okumalara cevap veremediğiniz için de "O konu Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirinde." deyip topu taca atacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Devam ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Dolayısıyla "Bu dava TRT'den yayınlansın." demek bir siyasi meydan okuma ve cesarettir. Bu iddiasının arkasında duran herkesin de sonuna kadar gitmesi siyasi cesaretin bir gereğidir diye söylüyorum. Cumhuriyet Halk Partisi kendi iddiasıyla tutarlı bir şekilde bunu buraya getiriyorsa Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisine düşen bu teklife ya destek vermek ya da "Biz Cumhuriyet Halk Partisinin peşine takılmak istemiyoruz." diyorlarsa buyursunlar, kendileri bir kanun teklifini getirsin, biz de YENİ YOL Grubu olarak buna bu oluşan konsensüs gereği destek vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Herkes yargılanabilir ama bu yargılama adil olmalıdır, savunma hakkı olmalıdır ve lekelenmeme hakkı tesis edilmelidir.

(Uğultular)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Arkadaşlar, önemli bir konudan bahsediyoruz, istirham etsem biraz sessiz olur musunuz lütfen, rica ediyorum.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Siz konuşmanıza devam edin.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Ben konuşmama devam edeceğim de burası kahvehane değil.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Biraz önce bağırдың.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bir dönüp bakar mısınız arkanıza ya, bunu gönlünüze sindiriyor musunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Biraz önce konuşmacıyı konuşturmadın ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Gönlünüze sindiriyor musunuz bunu?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen konuşmana devam et ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - “Sen konuşmana devam et.” diyemezsiniz bana!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ben derim!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Buranın bir Başkanı var, o Başkanı dinleyeceksiniz. Yakıştırıyor musunuz bu manzarayı buraya? Mecbur muyum bu kahvehanede, ben bu kahvehane görüntüsünde konuşmaya?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen mi karar vereceksin ya? Konuşmana devam et!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sayın Başkan, lütfen müdahale eder misiniz, istirham ediyorum.

BAŞKAN - Bir saniye sayın milletvekilleri...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Başkan sadece buraya müdahale etmeyecek, her yere müdahale edecek.

BAŞKAN - Sayın Çömez, sizin sürenizi yeniden başlatacağım.

Ama, sayın milletvekilleri, bakın, buradan, kürsüden iki seferdir ikaz etmemize rağmen kendi arasında konuşan bir grup var.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Başkanım, o müdahaleyi her zaman yapmanız lazım, her zaman yapmanız lazım o müdahaleyi.

BAŞKAN - Hayır, lütfen müdahale etmeyin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - İşinize geldiği zaman değil, her zaman yapmanız lazım.

BAŞKAN - Lütfen müdahale etmeyin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Bak, biraz önce Atay Bey konuşurken konuşturmadılar onu, hiç de müdahale etmediniz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Müdahale etmeyin! Başkana müdahale etme!

BAŞKAN - Kendi aranızda konuşmak istiyorsanız dışarıya çıkın, kulislerde konuşun, kulislerde konuşun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Böyle bir şey olabilir mi yani?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Laf atmak başka bir şey, orada sohbet etmek başka bir şey be!

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bir susmuyorsun be!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hâlâ konuşuyorsunuz be!

BAŞKAN - Var mı böyle bir şey ya? Burada kürsüde milletvekili konuşuyor, oradan kahkahalar çıkıyor, kendi aralarında gülüyorlar, konuşuyorlar.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ya, orada da çıkıyor, burada da çıkıyor, herkes kendi arasında konuşuyor. Ne yapalım?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İşinize geldiği gibi davranan sizsiniz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gel kahve yap burada, gel kahve yap!

BAŞKAN - Böyle bir şey olamaz ya! Bunu her grup için söylüyoruz, her grup için söylüyoruz ama en çok da sizin grup yapıyor -çok üzgünüm- maalesef.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yo, biz size yakın olduğumuz için öyle. Burası yakın, orayı duymuyorsunuz, görmüyorsunuz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Hâlâ konuşuyor ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, neyse, meşgul etmesin, meşgul etmesin Meclisi.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hâlâ ya, bir dur!

BAŞKAN - En fazla burası yapıyor maalesef.

Sayın Çömez, buyurun; ben sizin sürenizi yeniden başlatıyorum, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; herkes yargılanabilir ama bu yargılama adil olmalıdır, savunma hakkı tesis edilmelidir ve lekelememe hakkı korunmalıdır. Sayın Ekrem İmamoğlu da yargılanabilir fakat biz İYİ Parti olarak ilk günden beri altını çiziyoruz; bu yargılama tutuksuz olmalıdır ve hukuk kuralları çiğnenmemelidir ve hakkaniyetli olmalıdır.

Sizi yirmi yıl öncesine götüreceğim, Ergenekon dönemine, o kumpas yıllarına. O dönemin iftirabaşı olan hahamı bugün Kanada'da, o dönemin ihtişamlı savcısı bugün Almanya'da kaçak, o dönemde Adalet Bakanlığı yapanlardan bir kısmı da sizin aranızda, bugün yok ama aranızda. Geçtiğimiz günlerde dedi ki: "Evet, Ergenekon davası kumpas davasıydı." Hâlbuki o dönemde Adalet Bakanlığı yaptığını maalesef unutmamıştı. Tabii, o kayıp yılların, o çekilen acıların, ölümlerin, ızdırapların ve demir parmaklıkların arkasında geçen o acı dolu yılların hesabını kimse vermedi. Ucu dışarıda bir çete bir kumpas yapmıştı ve o kumpas önce muhatap aldıkları, hedef aldıkları kişinin kimliğini hedef almıştı ve o kişiyle ilgili maalesef bir kamuoyu oluşturulmuştu. Ardından evler basıldı, ardından tutuklamalar oldu, çok sayıda insan hayatını kaybetti ve onun ardından o dönemde gizli tanıklar, kurgulanmış tanıklar yalan yanlış ifadelerle insanların itibarlarını infaz ettiler ve o itibar infazı, aynı zamanda medyadaki infaz mangaları tarafından maalesef insanların üzerinde kullanıldı ve yıllar sonra, Allah da affetsin, milletim de affetsin "Biz görememişiz, ne istedilerse de verdik ama bakın, bu hâle geldik." denildi ama o kayıp yıllar, o ızdırap maalesef milletin yüreğine kazındı.

On iki yıllık sürgün yıllarının ardından tek dileğim vardı; inşallah bu dönemden ders çıkarılır, bu dönemin acıları bu ülkede gerçek bir hukuk düzeni kurulabilmesi için vesile olur. Bunu düşünmüştüm ama maalesef geçtiğimiz yıllar gösterdi ki bir hukuk düzeni kurulmadı, iktidarın hukukun üzerine koymuş olduğu o karabasan gibi gölge giderek baskısını artırdı. Bu ülkenin temel ihtiyacı adalettir, temel ihtiyacı hukuktur.

Bakın, zannetmiyorum içinizden herhangi birisi Sayın Erdoğan Pınarhisar'dayken benim kadar yanında olsun, hatta Türkiye'de benden daha fazla Pınarhisar'da bulunan bir başka kişinin olduğunu da düşünmüyorum. Ama o gün Sayın Erdoğan'ın yanında hangi gerekçeyle duruyorsam bugün de aynı gerekçeyle itiraz ediyorum, "Yanıştı!" diyorum, hukuksuzlara karşı, hukuksuzluklara karşı itiraz ediyorum.

Gelelim Cumhuriyet Halk Partisinin önergesine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, önemli bir önerge. Cumhuriyet Halk Partisi görüşmelerin canlı yayında yayınlanmasını arzu etti. Açıkçası bizim şöyle bir kaygımız var: Şu anda Türkiye genelinde bütün medya kuruluşlarının yüzde 95'i iktidarın kontrolünde maalesef. TRT de bir Pravda medyası hâline dönüşmüş. Bu itibarla bu canlı yayınlanmayla ilgili kaygı taşıyoruz, yoksa desteklemediğimiz anlamına gelmiyor, endişe duyuyoruz, ondan dolayı rezervimiz var. Eğer bu ülkede gerçek bir demokrasi olsa zaten böyle bir talebe de ihtiyaç olmayacak.

Bugün CHP'nin vermiş olduğu önergeyle ilgili İYİ Parti Grubu olarak destek vereceğimizi açıklıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü bu önerge aynı zamanda onların tutumunu ve duruşunu göstermektedir. Madem sizler, MHP "Biz bunu destekliyoruz." dedi, gelin, bunun arkasında durun. Ancak biz kaygılarımızı kayda geçmek için, burada bu rezervimizi kayda geçmek için medya üzerindeki iktidarın baskısını bir kere daha vurguluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Böyle bir olayın olması hâlindeki çekincelerimizi de kayda geçiriyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Başkan, sevgili milletvekilleri; İBB davasında tüm duruşmaların TRT'de canlı yayın olarak verilmesi talebi şu an Türkiye'deki yargının nasıl işlediğine, siyasi düzenin nasıl dizayn edildiğine, halkın iradesine dönük müdahalelerin tam merkezinde duran bir taleptir.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisinin bu talebini destekliyor ama birilerinin söylediği gibi bir medya gösterisi olsun diye değil, yargının halktan kaçırılmasına itiraz ettiğimiz için savunuyoruz. Madem iktidar cephesinden canlı yayın sözleri kuruldu, o zaman kamuoyuna gerçeği göstermek adına canlı yayın talebinden neden kaçılıyor? Bırakın halk, millet kendi adına karar veren mekanizmaların, mahkemelerin nasıl işlediğine ekranlardan kendileri tanıklık etsin. Çünkü daha en başından beri bu dosya hukuk düzeninden çıkmış, istisna düşman ceza hukukuyla işler hâle, usuli uygulamalarıyla bir yargılamaya rejimine dönüştürülmüştür. İddianamenin binlerce sayfalık hacmi, davanın kapsamı, sanıklar

arasında kurulmak istenen bağ, hukuka aykırı deliller, gizli tanıklar, basın ve izleyicilere getirilen kısıtlamalar, olağanüstü güvenlik önlemleri içerisinde bir istisna rejimi mantığıyla örüldüğünü açıkça gösteriyor. Yargılamanın yapıldığı yerin cezaevi kampüsü olması bile tek başına çok şey anlatıyor. Normal koşullarda Çağlayan Adliyesi'nde, kamunun, halkın erişebileceği açık mahkeme salonlarında görülmesi gerekirken Silivri Cezaevlerinde kapasitesi yetersiz bir salona alınması doğrudan aleniyet ilkesini zedelemekte, yargıyı kamuoyundan, halkın denetiminden kaçırmaya dönük bir tercihin göstergesidir. Adliyeden koparılıp cezaevi sistemi içerisine sürüklenen yargılamada daha en başından Sayın İmamoğlu ve sanıkları suçlu gösteren, masumiyet karinesini yok sayan, felsefik ve yapısal olarak aslında simgesel fiilî bir müdahalenin, yargılamada tutuksuz yargılamanın asıl ilke olmasının daha en başından aksi yönünde bir tutumun göstergesi hâlini almıştır.

Biz, bu taktikleri, bu usulleri, bu siyasete yargının bir araç olması yöntemini maalesef en iyi bilenlerdeniz. Türkiye'deki Kürt sorununun tarihiyle paralel bir biçimde yürütülen kronolojik davalara baktığımızda; 49'lardan DEP davasına, KCK yargılamalarından Kobani kumpas davasına, HDK yargılamalarına kadar bir yerde askerî cezaevleri, askerî mahkemeler, bir yerde devlet güvenlik mahkemeleri ve şu an cezaevi kampüsüne sığdırılmaya çalışılan yargılamalar. Kamusal alan daraltıldıkça, yargı halktan uzaklaştıkça istisna rejimi derinleştirilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) - Biz Kürt meselesi üzerinden kurulan hukuk yargısını, istisna rejimini, çözümsüzlük mantığını, bu düzeni eleştirirken, bu düzene yıllardır itiraz ederken er ya da geç bu düzenin yayılacağı, genişleyeceği, tüm kişilere, siyasi topluma evriltilebileceğinin uyarılarını yapmıştık. Tam olarak maalesef ki bugün bunları yaşamaktayız.

Değerli vekiller, bizler açısından siyasi iradeye dönük, milletvekillerine, belediye başkanlarına, siyasi tüm temsilcilere dönük her bir müdahale sadece bir kişiye, bir partiye değil toplumun kendisinin siyaset yapma hakkına yönelmiş bir müdahaledir. O nedenle, TRT'de canlı yayın yapılması talebini destekliyor, kapalı kapılar ardında kurulan yargılama düzenine karşı kamusal şeffaflığı, denetlemeyi savunuyoruz. Adalet halktan gizlendikçe iktidarın gölgesi, karanlığı altında gizlenecektir diyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimiz; Cumhuriyet Halk Partisinin genel görüşme açılmasına dair önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

CHP İstanbul'daki yargılamalarla ilgili diyor ki: "On üç günde iddianame kabul edildi. Silivri'de yargılama yapılıyor. Niye TRT'de bu yargılamalar açık bir şekilde yayınlanmıyor?" On üç günde yapılmasının sebebi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174'üncü maddesinde iddianamenin kabul ve ret süresi on beş gündür. Dolayısıyla kanuna uygun bir süreçte yapılır. Duruşma salonu niye Silivri'de? Ben geçmişte büyük davalarda avukatlık yaptım; Hava Kuvvetlerindeki bir davada Hava Kuvvetleri Askerî Mahkemesini Etimesgut Spor Salonu'nda yaptık. Silivri'de de yapılır, diğer mahkemelerde de. Duruşma salonları Ceza Muhakemesi Kanunu'nda tanımlanmamış. Mahkeme, duruşmanın düzene

uygun, disipline uygun; avukatlar, sanıklar, taraflar, basın vesaire hepsinin gelebileceği bir ortama uygun yeri başsavcılıktan ister, başsavcılık da buna uygun bir yeri tahsis eder. 500 tane sanığın olduğu, binlerce tutukluyla beraber jandarmanın, avukatın, tarafın olduğu bir yerde, Çağlayan’da böyle bir yerin bulunması imkân dâhilinde değil. Tüm tutuklu sanıkların oraya getirilmesi teknik olarak doğru da değil, onlara da bir sürü sıkıntı. Burada yapılan husus, sırf bu iş için cezaevi kampüslerinin önünde özel duruşma salonları oluşturulmuş ve bu duruşma salonlarında herkese aleni bir şekilde, Anayasa’ya ve CMK 182’ye uygun bir şekilde yargılama yapılıyor. Aleni bir yargılama yapılıyor, aleni yargılamada bir sorun yok.

Ceza muhakemelerinde soruşturma sürecinde suç isnat edilen kişiye “şüpheli” denir. İddianamenin kabulüyle birlikte kovuşturma başlar, şüphelinin adı “sanık” olur. Şüpheli ifade verir, sanık sorguya çekilir. Yani mahkeme başkanı ve hâkim “Sanık, ayağa kalk...” Doğru söylemesi gereken husus, nüfus kayıt bilgileridir. Bunun dışında sanığa yemin teklif edilmez yalan söyleyebileceği de kabul edildiği için. O ne söylemek isterse söyler ama sanık ve salondaki herkes duruşma salonunun inzibatına uymak zorundadır, uymazsa mahkeme başkanı uyarır, uyardıktan sonra hâlâ direniyorsa, huzuru bozuyorsa sanık dâhil herkesi çıkarır; avukatlar hariç herkese dört gün disiplin hapsi verme yetkisi de vardır.

Mesele şu: Yargılama yapmak. “Efendim niye TRT’de yayınlanmıyor?” Arkadaşlar, binlerce belediye başkanı, seçilmiş milletvekili, il genel meclis üyesi, belediye meclis üyesi, muhtar vesaire var. Herkesin duruşmasını TRT’de nasıl yayınlayacağız? “Ahmet’inkini yayınla, Mehmet’inkini yayımla.” Nasıl bunu... Bizim jüri sistemimiz yok, biz tribünlere konuşup tribünleri ikna etmeyeceğiz, biz soruşturmadaki iddianameye cevap vereceğiz. “Sanık kalk, Muş’tan şerbetli tatlı getirtmişsin; şerbetli tatlıyı niye aldın, söyle?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ya, bırak Allah aşkına ya!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - İddianame yazılmadan suçlamaya başladınız.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Hikâye anlatıyorsun, hikâye!

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Tabii.

Diyecek ki: “Bu para kuleleri nedir? Sen buna cevap ver? MASAK’taki rapor...”

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - TRT’de yayınlayın, neden korkuyorsun!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yayınlayın o zaman, yayınlayın!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Ankara Çukurambar’da iflas etmiş bir şirketin İstanbul’daki 3 tane milyarlarca liralık villasını niye aldın? Buna cevap ver.”

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - TRT yayınlasın, herkes görsün gerçekleri! Niye korkuyorsunuz?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - AKP’li belediye başkanlarının ihaleleri temiz mi?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Bunlara cevap vermesi gerekiyor. Bunlara cevap verdiği müddetçe adil yargılama devam eder.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - 17-25’i unutmadık!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Yargılama hepimize en tabii haktır. Bir kamu görevlisi için yargılanmak ve masumiyetini ispat etmek en temel hakkıdır.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Bir sene geçti, bir sene!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Şov yapmak yerine yargıya cevap verecek, sanık iddianameye cevap verecek ve suçları yoksa da beraat edecek. Hepimizin arzusu, hepimizin arzusu. Seçilmiş olmak yargılanmaya engel değil, herkes yargılanabilir, herkes yargılanabilir.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Evet.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Evet.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Şirin Ünal yargılanmadı, Şirin Ünal!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Binlerce suçlamaya cevap verdiği müddetçe mahkeme düzgünce işler ve bunun sonucunda herkes mutlu olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Yoksa Ahmet'e göre bir yargılama, Mehmet'e göre bir yargılama olmaz.

Bu önerenin reddini talep ediyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyoruz.

Şimdiden Ramazan Bayramı'nızı kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akçay sisteme girmiş.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir hususu açıklığa kavuşturmak istiyorum. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu görüşümüzün arkasındayız, öncelikle onu ifade edeyim. Bunu Sayın Genel Başkanımız da defaatle ifade ettiler, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak görüşümüz budur ancak kamuoyunu doğru bilgilendirme açısından ifade ediyorum: Cumhuriyet Halk Partisinin bu grup önerisi, bu konunun bir araştırma komisyonu kurularak veya genel görüşme şeklinde görüşülmesi talebidir. Bunun kabul edilmesi dahi TRT'den yayınlanmasını sağlayacak bir husus da değildir. O bakımdan yani bu, bir yasa teklifi görüşmesi de değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Yani bu görüşmeyle şöyle bir izlenim doğmaz: "Eğer bu kabul edilseydi TRT'den yayınlanacaktı." anlayışı yanlış bir anlayıştır.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

Sayın Günaydın, buyurun.

53.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, üzüldüğümüz ama sürpriz olmayan bir konuşma demetini dinledik. Önce MHP Grup Başkan Vekili arkadaşımızın sözlerini değerlendirelim: Biz bu yasa teklifini 9 Mayıs 2025 tarihinde verdik, sonra Sayın Devlet Bahçeli "TRT'den yayınlanmalıdır." deyince 2 Aralık 2025 tarihinde İç Tüzük 37'nci madde uyarınca buraya getirdik. Milliyetçi Hareket Partisi "ret" oyu verdi. Eğer orada "evet" oyu verseydiniz bu bir kanun teklifine dönüşecekti ve zaten TRT'den yayınlanacaktı. Bugün İç Tüzük 37'den yeniden onu buraya getirme imkânı yok, Meclisin

maalesef mevzuatı buna uygun değil. Biz şimdi MHP milletvekillerinin birkaç gün önce Sayın Devlet Bahçeli'nin "Biz söyledüğümüzde haksız mıydık?" sözünü yerde bırakıp bırakmayacağını test edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Eğer sözlerinin arkasındalarsa buradan "evet" oyu versinler, yoksa burada "Evet" oyu versek de zaten yayınlanmayacak." demelerinin bir anlamı yok. Biz burada bir samimiyet testi yapıyoruz.

Ha, şuraya gelince, sanki sureti haktan bir konuşmamış gibi "Seçilmişler de yargılanabilir..." O seçilmiş seni daha evvel 3 kere yendi, 4'üncü kere yeneceği için onu 23 Martta tutukladın; bir kere bunu ortaya koyalım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - 15 kere biz sizi yendik, 15 kere. Ne ilgisi var ya?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İkincisi, hiç utanmıyorsunuz, "İmamoğlu'nun jeti." dediniz "İmamoğlu'nun jeti." dediğiniz AKP'li bir işadammın çıktı. Hiç utanmadınız, "İmamoğlu'nun lüks araçları." dediniz, İmamoğlu'nun lüks araçları bir MHP'li milletvekilinin çıktı. "Parkelerin altından milyonlarca dolar çıkıyor." dediniz, o iddianamede bile çıkmadı, hiç utanmadınız. "Kasalardan paralar çıkıyor." dediniz, o kasalardan mermiler çıktı, hiç utanmadınız. Bugüne kadar bütün yalanları söylediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Jetgillerden ne haber, jetgillerden?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi, biz diyoruz ki: Kendine güvenen, iddianamesine güvenen TRT'den yayınlasın. Tıpkı Sayın Bahçeli'nin söylediği gibi, ak koyun kara koyun belli olsun ama siz hayatınızı iftira etmekle, siyaseti de o iftira üzerinden kurgulamakla geçirirseniz işte böyle korkarsınız. Ben AKP'nin tavrını garipsemiyorum. Bir kere daha söylüyorum, biz MHP'nin nasıl oy kullanacağına bakacağız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Akbaçoğlu, buyurun.

54.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Biraz evvel çok değerli milletvekilimiz Ali Özkaya Bey grubumuz adına yaklaşımımızı ortaya koydu ve hem Ceza Usul Kanunu çerçevesinde hem de ceza hukuku çerçevesinde CHP tarafından verilen araştırma komisyonu kurulmasına dair önergeyle ilgili kanaatlerini sarahaten açıkladı. Şunu ifade edeyim, burada, tabii, değerlendirmeler yapıldı, yorumlamalar yapıldı, onun üzerine söylüyorum: Herkesin, bir kere, lekelenmeme hakkı var, adil yargılanma hakkı var, tabii, her suç işleyeninde suçunun cezasını görmesi gerektiği de hem mevzuatın hem de kamuoyunun talebi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tıpkı 17-25 Aralıkta olduğu gibi, değil mi, tıpkı? "Sıfırla oğlum, sıfırla!"

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla bu konuda biz hiç kimseye bir iftirada bulunmuş değiliz. AK PARTİ olarak, Cumhuriyet İttifakı olarak biz bu davanın hiçbir yerinde değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Ekrem İmamoğlu'nun beraber yol yürüdüğü, "sağkolu" diye nitelendirilen kişilerin çeşitli itirafları...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - O itirafların nasıl olduğunu biliyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...çeşitli iddiaları, çeşitli şikâyetleri üzerine ortaya çıkan bir dava var yani şikâyet eden CHP'li, şikâyet edilen CHP'li.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Var mı tanık, tanık var mı tanık?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bütün kendi aralarındaki para kavgaları, iktidar kavgalarıyla ilgili bu yargılama zaten bunu açığa kavuşturacak. Dolayısıyla bu bir siyasi dava değil bu bir hukuki dava.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Tamamen siyasi bir dava.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Siyasi dava, kumpas davası kumpas!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla yolsuzluk, rüşvet, hırsızlıkla ilgili Sayın Ekrem İmamoğlu'nun bizzat yanındaki kimselerin şikâyeti üzerine, delilleri ortaya koymaları üzerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Yayınlayın...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Tamam, yayınlayın o zaman bunları, yayınlayın madem bu kadar eminsiniz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Yayınlayın Başkanım ya!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Biz kendimize güveniyoruz.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...itirafları üzerine zaten bunlar iddianameye girmiş.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - İftiraları! İtiraf değil, iftira!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunların hepsi iddianamenin içerisinde ve yargılama safahatı da başladı. Ekrem İmamoğlu da dinlenecek, "Ekrem İmamoğlu'nun suç ortağı" olarak ifade edilen kişiler de dinlenecek, bu konuyla ilgili şikâyette bulunanlar da dinlenecek, delil ortaya koyan, "Rüşvet aldı." diyenler de dinlenecek; nasıl bütün Türk vatandaşları yargılanıyorsa Ekrem İmamoğlu da Türk ceza sistemi içerisinde, yargı sistemi içerisinde yargılanacak. Niçin ayrıcalıklar istiyorsunuz? (CHP sıralarından gürültüler)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Halk bilsin, vatandaş bilsin; vatandaş gerçekleri öğrensin, hak ortaya çıksın.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Vatandaş da görsün, itirafçıları vatandaşlar görsün, gizli tanıkları vatandaşlar görsün.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Niçin ayrıcalıklar istiyorsunuz?

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Siyasi dava, savcısı Bakan oldu!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hakikati ortaya çıkaracak olan yargısal süreçtir, mahkemedir; iddia makamı da savunma makamı da hukuka uygun bir şekilde, usule uygun bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, bütün Türk vatandaşlarının tabi olduğu yargısal süreçler bu davada da geçerli, hiç kimsenin ayrıcalığı yok. Dolayısıyla, bu konuda bütün Türk vatandaşlarına uygulanan yargı düzeni, yargı usulü bu davada da geçerli, bunun dışına çıkmayı gerektirecek özel bir durum söz konusu değil. O konuda bizim de AK PARTİ Grubu olarak bu önergeyle ilgili yaklaşımımız...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Ya, halkın, vatandaşın bilgilenebilmesini niye istemiyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...CHP'nin bu konuya ilişkin araştırma komisyonu kurularak dört ayı bulan böyle bir komisyonun çalışmasını gerektirecek bir yasama ekonomisine de gerek yok diyor, bu konuda Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Genel görüşme istiyoruz biz, genel görüşme, komisyon kurulmasını değil.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Genel görüşme istiyoruz, genel görüşme.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen...

Sayın Akçay...

55.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Milliyetçi Hareket Partisinin görüşünü samimiyet testine tabi tutmanıza hakkınız yok ama bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak Cumhuriyet Halk Partisine bir tavsiyede bulunma hakkımız var, o da şu: Cumhuriyet Halk Partisi, bu İmamoğlu davası ekseninde bu davayla ilgili iddialar, yolsuzluk, rüşvet, irtikap, iltibas, her ne ise bu iddialarla arasına kurumsal olarak bir set çekmemiştir, bu davaların -âdeta balıklama atlayıp- bir tarafı hâline gelmiştir. Bizim de tavsiyemiz, bu davalarla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi kurumsal seddini çeksin ve meseleyi yargıya havale etsin. Binlerce avukatı var. Türkiye'de bir yargı olduğuna da inanıyoruz. Kendilerine güveniyorlarsa kurumsal olarak bunu yapsınlar. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Ortada suç yok ya!

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Günaydın...

56.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz her siyasal partinin kuşkusuz kurumsal kimliğine ve aldığı kararlara saygılıyız. Sadece burada Devlet Bahçeli'nin, MHP'nin Sayın Genel Başkanının kürsüden altını çize çize defalarca vurguladığı konuya burada MHP milletvekillerinin aynı doğrultuda oy kullanıp kullanmayacaklarına bakacağız; bu bizim açımızdan bir samimiyet testidir. Siz de aynı samimiyet testini Cumhuriyet Halk Partisi için yapabilirsiniz.

Ayrıca, Cumhuriyet Halk Partisi hiçbir yoldaşını siyasi davada betona teslim etmez. Cumhuriyet Halk Partisinin antiemperyalist kimliği çok açıktır, burada devam edecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu iddiaların da muhatabı olursunuz, tarafı hâline getirirsiniz kendinizi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi, şöyle söyleyelim: Sayın Akbaşıoğlu'nu dinledik. Sadece hukuki bir davaymış. Ya, sen Adalet Bakan Yardımcısını 5 Ekimde İstanbul'a gönderdin, 30 Ekimde Esenyurt Belediyemize çöktünüz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...19 Martta Cumhurbaşkanı adayımızı gözaltına aldınız, 23 Martta tutukladınız.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Hangi adayınız? Cumhurbaşkanı adayı mı, Belediye Başkanı mı, önce karar verin ya! Beş yıl önceden adaylık mı olur?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yargı kolları başkanınız yaptı bunu, ne anlatıyorsun sen, ne anlatıyorsun? (CHP sıralarından alkışlar) Davaymış!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aranızda hukukçu olan, aranızda okuduğu fakülteye sadık olan varsa "doğal hâkim" ilkesinin ne anlama geldiğini bilir.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Kameraları niye bantladınız ya, kameraları niye bantladınız?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Niye siz diploma davasında asliye ceza mahkemesi hâkimini Kahramanmaraş'a sürdürünüz? İdare hâkimini niye görevden aldınız? Akın Gürlek'e hakaret davasında "Beraat etmeli." şerhini koyanı niye iş mahkemesine aldınız? Ahmak davasında HSK'ye hâkimini niye beğendiremediniz? Aşağı yukarı 11 hâkimi Ekrem İmamoğlu davaları nedeniyle görevden aldınız, sürdürünüz ve utanmadan burada bunu savunmaya çalışıyorsunuz ya, utanmadan! İnsan hiç olmazsa hicap duyar, insan hiç olmazsa hicap duyar!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Siz kameraları bantlayın, hadi, gidin de kamera bantlayın!

HALUK İPEK (Amasya) - Kifayetimizakere...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, lütfen oylamaya geçelim.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Evet, Başkanım, yeter, iftar öncesi yeter yoksa kameralara bant çekeceğiz yani!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ha, son olarak da şunu söyleyeyim: Bir yargılama yapılmışmış, suçlular yargılanacakmış(!) Ya, vallahi, o gün Mevlâna törenlerine gidiyorduk, biliyor musunuz? Aramızda belki 50 kilometre vardı. Birisi böyle yavaştan "Sıfırla oğlum, sıfırla!" diyordu. Neyi sıfırladınız? O sıfırlamanın hangisini yaptınız? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen kameraları bantla, hadi! Sen kameraları bantla, yürü, git hadi, o kameraları bantla!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, lütfen, son bir kez söz vereceğim, sonra Sayın Akbaşıoğlu'nun da talebi var.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bitiriyorum, bitiriyorum.

Burada rüşvet saatlerle konuşma yapan bakanlar vardı, ne yaptınız? Baklava kutularında, ayakkabı kutularında rüşvet alan; her cuma -kendi deyimiyle- bir ayet sallayan, sonra da büyükelçi yaptığınız insanlara ne yaptınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yeter yeter, haydi! Ya Başkanım, yeter...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Cumhuriyet Halk Partisi her iddianın peşine düşer. Azıcık onur; azıcık haysiyet; azıcık o kübbelerinin arkasına saklanmadan, mertçe sahaya çıkmak...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Mertçe çıksın, yargılansın işte.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bizim sizden beklediğimiz mertlik nedir, biliyor musunuz? Yapamayacağınızı biliyoruz ama mertlik şudur...

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Kendi ağzınızla itiraf ediyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir, TRT'den yayınlanmasına el kaldırın eğer yetiyorsa gücünüz, yetiyorsa yüreğiniz.

İki, erken seçim sandığını getirin, boyunuzun ölçüsünü metre metre verelim size, hadi bakalım! (CHP sıralarından alkışlar)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Kameraları bantlayabilirsin, hadi!

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederiz.

Önce Sayın Akbaşıoğlu, sonra da Sayın Kılıç'a söz veriyorum ve oylamayı yapıyorum.

Buyurun.

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, bir kere şunu söyleyeyim: Yani Ekrem İmamoğlu'nun da içinde bulunduğu bütün o yapıyı...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Kumpas davası...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...2023 yılında yerle yeksan eden Recep Tayyip Erdoğan değil miydi arkadaşlar ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen 2024'ü unuttun galiba! 2024'ü unuttun mu sen? Sen 2024'ü unuttun mu zayıf hafızalı ha, zayıf hafızalı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 9 cumhurbaşkanı yardımcınızla beraber sizin 6'lı masayı hep beraber 15'inci defa yenen yiğidin adı Recep Tayyip Erdoğan değil mi? Siz her şeyi karıştırıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bütün belediyeleri kaybeden sen değil misin? Bütün belediyeleri çatır çatır almadık mı senin elinden ha! Çatır çatır almadık mı ha! Ne anlatıyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Baklava kutularından rüşvet parası çıkan CHP'li belediye, CHP'li belediye!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O savcılarla beraber hepinizi yargılayacağız, o savcılarla beraber.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz bu hırsızlığı, yolsuzluğu yapanları savunmaktan dolayı utanmıyor musunuz be kardeşim, utanmıyor musunuz!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Baklava kutusuna inanıyorsun da ayakkabı kutusuna niye inanmıyorsun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O savcılarla beraber sıçan gibi kaçacaksınız, sıçan gibi! Eski ortaklarınız gibi sıçan gibi kaçacaksınız!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkanım, oylamaya geçelim lütfen.

BAŞKAN - Sayın Kılıç, buyurun.

Son...

58.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri olarak buldukları ricaya ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sayın Başkan, dün ve evvelsi gün, bundan önceki gün bütün Grup Başkan Vekilleri bir araya geldik ve biz Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri olarak bir ricada bulduk, “Bugün akşam bir iftarımız var, lütfen beş buçuk altı gibi bitirelim.” dedik ve herkes de “Tamam.” dedi. Buna rağmen, bu kadar üst üste artık hakaretimiz cümleler kurularak bu saatlerin geçirilmesini kabul etmiyoruz, lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) - AK PARTİ Grup Başkan Vekiline söyleyin, Akbaşoğlu'na.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bir ricamız oldu, lütfen oylamaya geçelim artık. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok haklısınız Sayın Kılıç.

CAVİT ARI (Antalya) - Akbaşoğlu'na söyleyin Sayın Başkanım, Akbaşoğlu'na!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ben cevap veriyorum.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Oylamaya geçelim artık.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Temelli, Sayın Temelli, Filiz Hanım'ın bir ricası var, feragat ederseniz eğer hemen oylamaya geçelim istiyoruz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Evet.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, İstanbul Büyükşehir Belediyesi davasının bundan sonraki tüm duruşmalarının TRT tarafından canlı olarak yayınlanmasının kamu yararı açısından değerlendirilmesi amacıyla 11/3/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Mart 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, 237 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhturasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'sırada yer alan, 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 24 Mart 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.16

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli Makine İhtisas OSB Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/40306)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı olarak yer alan “**Denizli Makine İhtisas OSB Projesi**” ile ilgili sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. **Mehmet Fatih KACIR** tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim. **04.02.2026**

Şeref ARPACI

Denizli Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı 2026 Yılı Yatırım Programında, 1986C33-130 no'lu “**Denizli Makine İhtisas OSB Projesi**”, 2021-2029 yılları arasında yapılması planlanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı 2026 Yılı Yatırım Programına göre, Bakanlığınızca 2021-2029 yılları arasında tamamlanması planlanan “**Denizli Makine İhtisas OSB Projesi**” yatırımlarının bitirilmesi ile ilgili, aşağıda yer alan sorularımın yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

1. Denizli Makine İhtisas OSB Projesi başlangıç tarihi 2021 yılı olmasına rağmen bugüne kadar 300.000.000 TL harcadığı programda yazmaktadır. Ödenek hangi kalemlere harcanmıştır? Bu yıl ayrılan 30.000.000 TL ise hangi kalemlere harcanacaktır?
2. Proje için bugüne kadar bir ihale düzenlenmiş midir? Bu ihalelere kaç kişi/kurum teklif vermiş ve ihaleleri kazanan yüklenici firma(lar) kimdir ve ihale sözleşme bedelleri ne kadardır?
3. Sanayi sitelerinde en sık yaşanan problemlerin başında lojistik altyapısı ve ulaşımının tamamlanmaması gelmektedir. Denizli Makine İhtisas OSB Projesi için ulaşım planlaması yapılmış mıdır?
4. Projenin Denizli ilinde istihdama, ihracata ve ekonomiye toplam katkısının ne olması beklenmektedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7818129
Konu :Soru Önergeleri

11/03/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 18.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1801339 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Denizli Milletvekili Sayın Şeref ARPACI tarafından tevcih edilen 7/40306 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞEREF ARPACI'NIN**7/40306 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Cumhurbaşkanlığı 2026 Yılı Yatırım Programında, 1986C33-130 no'lu “Denizli Makine İhtisas OSB Projesi”, 2021-2029 yılları arasında yapılması planlanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı 2026 Yılı Yatırım Programına göre, Bakanlığınızca 2021-2029 yılları arasında tamamlanması planlanan “Denizli Makine İhtisas OSB Projesi” yatırımlarının bitirilmesi ile ilgili, aşağıda yer alan sorularımın yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Bu bağlamda;

Soru 1- Denizli Makine İhtisas OSB Projesi başlangıç tarihi 2021 yılı olmasına rağmen bugüne kadar 300.000.000 TL harcadığı programda yazmaktadır. Ödenek hangi kalemlere harcanmıştır? Bu yıl ayrılan 30.000.000 TL ise hangi kalemlere harcanacaktır?

Soru 2- Proje için bugüne kadar bir ihale düzenlenmiş midir? Bu ihalelere kaç kişi/kurum teklif vermiş ve ihaleleri kazanan yüklenici firma(lar) kimdir ve ihale sözleşme bedelleri ne kadardır?

Soru 3- Sanayi sitelerinde en sık yaşanan problemlerin başında lojistik altyapısı ve ulaşımının tamamlanmaması gelmektedir. Denizli Makine İhtisas OSB Projesi için ulaşım planlaması yapılmış mıdır?

Soru 4- Projenin Denizli ilinde istihdama, ihracata ve ekonomiye toplam katkısının ne olması beklenmektedir?

CEVAPLAR:

Denizli Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) projesinin tamamlanmasıyla Denizli ilimizde yaklaşık 10 bine yakın vatandaşımıza daha istihdam sağlanması hedeflenirken, bölgenin üretim kapasitesinin artması ve makine sektörü kümelenmesinin güçlenmesi öngörülmektedir. Bu vesileyle ihracat potansiyeli de artacak ve OSB, sanayi altyapısının kuvvetlenmesine öncülük edecektir.

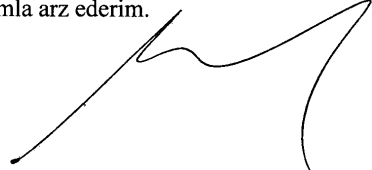
2026 Yılı Kamu Yatırım Programında 30 milyon TL ödenekle yer almakta olan Denizli Makine İhtisas OSB projesine ait Altyapı Yapım İşi ihalesi 2023/Eylül ayında yapılmış olup, fiziki gerçekleşme seviyesi %50'nin üzerindedir. İlaveten, OSB alanına ait Yüksek Gerilim-Alçak Gerilim elektrik şebekesi, Telekom ve Doğalgaz Altyapı Yapım İşi ihalesi de 2025/Mayıs ayında gerçekleştirilmiştir. Söz konusu proje için bugüne kadar kullanılan toplam kredi tutarı 2026 yılı fiyatlarıyla 700 milyon TL'dir.

Öte yandan Bakanlığımızca, “2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı” ile “İklim Değişikliği Eylem Planı (2030)” çerçevesinde, OSB'lerin demiryolu ve karayolu bağlantıları ile lojistik altyapılarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. OSB'lerin şehir bağlantıları ilgili belediyeler tarafından, devlet yolları ve kavşaklar Karayolları Genel Müdürlüğüne, demiryolu bağlantıları ise TCDD tarafından sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı kurumlar ile eşgüdümlü çalışmalar yürütülmektedir.

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki bir sokakta yaşanan elektrik altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/40415)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Basında yer alan bilgede; “Kocaeli’de vatandaş, sokağında günlerdir süren patlama sesleri, kıvılcıklar ve elektrik kesintileri nedeniyle can güvenliğinin tehdit altında olduğunu belirterek SEDAŞ’a tepki gösterdi. Aynı noktada aylar içinde defalarca yaşanan arızaların geçici onarımlarla geçiştirildiği öne sürüldü. Kocaeli Darıca Emek Mahallesi 100. Yıl Sokakta bulunan bir noktada, son günlerde art arda yaşanan patlama sesleri mahalleliyi tedirgin etti. İddiaya göre patlamalarla birlikte elektrikler kesiliyor, hatta kıvılcıklar görülüyor. Vatandaşlar, yaşananların artık sıradan bir arıza olmaktan çıktığını söylüyor. Şikâyeti dile getiren kadın, yaşanan patlamalar sırasında kabloların koptuğunu ve bu kabloların evlere ve yaya yollarına çok yakın noktalarda kaldığını ifade ediyor. Bu durumun açıkça can güvenliğini tehdit ettiğini belirten vatandaş, olası bir facianın an meselesi olduğuna dikkat çekiyor. Yaşananların yalnızca son günlerle sınırlı olmadığı belirtiliyor. Son üç ayda aynı noktada defalarca patlama, kıvılcım ve kablo kopması yaşandığı, buna rağmen sorunun kalıcı biçimde çözülmediği öne sürülüyor. Mahalle sakinleri, geçici tamirlerle sorunun ötelenmesinden şikâyetçi. SEDAŞ ekiplerinin her seferinde gelip müdahale ettiği ancak yapılan işlemlerin kısa süre sonra yeniden arızaya yol açtığı ifade ediliyor. Vatandaş, detaylı bir teknik inceleme yapılmasını, gerekirse hattın ve bağlantı elemanlarının tamamen yenilenmesini talep ediyor.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Basında yer alan iddialar doğru mudur?
- 2) 100. Yıl Sokakta aylardır devam eden elektrik sorunun sebebi nedir?
- 3) Yaşanan patlamalar sonra oluşabilecek can ve mal kaybının önlenmesi için SEDAŞ ne tür önlemler almayı planlıyor?
- 4) 100. Yıl Sokakta yaşanan elektrik sorunun kalıcı olarak çözülmesi için SEDAŞ nasıl bir çalışma planlamaktadır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- **389151**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/40415)

12 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1803642 sayılı yazımız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/40415 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/40415 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK
GERGERLİOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN CEVAPLAR**

DÖNEM
28/4

ESAS NO
7/40415

Önergeye konu arızaya ilişkin olarak; bölgeye enerji sağlayan Kible Sokak ve Cemre Sokak kesişiminde bulunan trafonun, elektrik kullanımında meydana gelen yoğun talep sonrası aşırı yük yoğunluğu nedeniyle yanması ve buna ilave olarak havai hatta meydana gelen geçici bir arıza sebebiyle bölgede elektrik kesintisi yaşanmıştır.

Ancak takip eden süreçte Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ) ekiplerince arızaya ilişkin tespitler ivedilikle yapılarak yanan trafo ivedilikle değiştirilmiş, havai hatta meydana gelen geçici arıza da giderilerek gerekli kontroller tamamlanmıştır. Çalışmaların ardından bölgeye yeniden güvenli şekilde enerji verilmiştir.

Ayrıca yanan trafonun bulunduğu bölgede tespit edilen yük yoğunluğu sorunun giderilmesi amacıyla ilave trafo tesis edilmiş olup, benzer arızaların tekrarını önlemek ve şebeke işletme sürekliliğini artırmak amacıyla 09/02/2026 tarihinde SEDAŞ tarafından ilgili hatta planlı bakım çalışması gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda bölge işletme koşulları iyileştirilmiş olup, şebeke güvenliği artırılmıştır.

Bununla birlikte bölgede kalıcı ve sürdürülebilir bir çözüm sağlanabilmesi adına SEDAŞ'ın 2026 yılı yatırım programında "Emek Mahallesi Güç Artırımı ve Alternatif Besleme Projesi" bulunmaktadır. Proje kapsamında, TEİAŞ Tuzla Trafo Merkezi'nden alınacak besleme ile yeni tesisler devreye alınacak olup, Emek Mahallesi genelinde ekonomik ömrünü tamamlamış trafolar yenilenecek, gerekli kapasite artışları yapılacak ve dağıtım şebekesi yenilenecektir. Yeni ve mevcut trafo merkezleri arasında irtibat sağlanarak mahalle genelinde ring şebeke yapısı oluşturulacak ve alternatif besleme imkânı tesis edilecektir.

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, akaryakıt fiyatlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/40531)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Dr. Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türk Lirasının döviz karşısında sürekli değer kaybetmesi, yüksek enflasyon ve derinleşen hayat pahalılığı, Vatandaşlarımızın günlük yaşamını her geçen gün daha da zorlaştırmaktadır.

Bu ağır ekonomik tablo içerisinde akaryakıt fiyatlarına kısa aralıklarla yapılan zamlar, yalnızca ulaşımı değil; gıdadan tarıma, sanayiden hizmet sektörüne kadar tüm alanları doğrudan etkilemekte ve zincirleme fiyat artışlarına yol açmaktadır.

Son dönemde art arda gelen akaryakıt zamları sonrası Vatandaşlarımız araç kullanmaktan çekinir hâle gelmiş, sabah işe giderken akşam kaç liraya yakıt alacağını öngöremez duruma düşmüştür. Akaryakıt fiyatlarının neredeyse geceden sabaha değişmesi, Vatandaşların bütçe planlamasını imkânsız kılmakta; toplumda haklı bir öfke ve güvensizlik yaratmaktadır.

Kamuoyunda sıkça dile getirilen “Dünyada petrol fiyatları düşerken Türkiye’de artıyor”, “Döviz kuru gerilerken pompa fiyatları düşmüyor” yönündeki eleştiriler ise akaryakıt fiyatlandırma politikasının şeffaflığı ve öngörülebilirliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Öte yandan, her seçim dönemi veya kritik süreçte kamuoyuna duyurulan doğal gaz ve petrol keşiflerinin, Vatandaşın cebine neden yansımadığı da açıklığa kavuşturulması gereken bir başka önemli başlıktır.

Bu çerçevede, akaryakıt fiyatlarının hangi kriterlere göre belirlendiğinin, fiyat artışlarının hangi gerekçelerle Vatandaşa yansıtıldığının ve yerli enerji kaynaklarının Vatandaşın yaşam maliyetlerine etkisinin net biçimde ortaya konulması zorunlu hâle gelmiştir.

Bu Bağlamda;

- 1) Akaryakıt pompa fiyatları belirlenirken;

Ham petrol fiyatları, Döviz kuru, Vergi oranları (ÖTV, KDV) ve dağıtım–bayi kâr marjları hangi ağırlıklarla esas alınmaktadır?

Bu kriterlerin Vatandaşla şeffaf biçimde paylaşılmasına yönelik bir düzenleme bulunmakta mıdır?

- 2) Uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarının düştüğü veya döviz kurunun gerilediği dönemlerde, akaryakıt fiyatlarının neden aynı kaldığı ya da artmaya devam ettiği Bakanlığımızca nasıl açıklanmaktadır?

- 3) Akaryakıt fiyatlarında yaşanan artışların;
Enflasyon,
Gıda fiyatları,
Ulaşım ve üretim maliyetleri üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
- 4) Kamuoyuna sık sık duyurulan yerli petrol ve doğal gaz keşiflerinin, akaryakıt ve enerji fiyatlarına pozitif yönde yansıtılmasına ilişkin somut bir takvim var mıdır?
Bu kaynakların vatandaşın pompa fiyatlarına ne zaman ve hangi oranlarda yansıtılması öngörülmektedir?
- 5) Akaryakıt üzerindeki yüksek vergi yükünün azaltılması, özellikle dar gelirli Vatandaşların ve üretici kesimlerin korunması amacıyla ÖTV indirimi veya sabitlemesi yönünde bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- **389173**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/40531)

12 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2026 tarihli ve E-43452547-120.07-1804977 sayılı yazınız.

Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği 7/40531 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7/40531 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR****DÖNEM
28/4****ESAS NO
7/40531**

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile akaryakıt fiyatlarının belirlenmesinde rafineri fiyatlarının endekse oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların doğrudan veya dolaylı olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiş olup, akaryakıt fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir uluslararası piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarında belirlenmektedir. Ayrıca Uluslararası ham petrol fiyatının yanı sıra navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre belirledikleri gümrük vergileri gibi diğer vergileme unsurları, tarafların özel hukuk hükümleri çerçevesinde aralarındaki anlaşmalar, benzin ve motorin gibi ürünlerin kendi arz-talepleri ile belirli bir zamandaki dönemsel gelişmeler de akaryakıt fiyatlarının oluşumuna etki edebilmektedir.

Yurt içinde akaryakıt bayi satış fiyatının oluşumunda ise temel olarak üç ana bileşen bulunmaktadır, bunlar; ürün fiyatı (rafineri çıkış fiyatı veya ithalat fiyatı), dağıtıcı ve bayi marjı ile vergiler (ÖTV ve KDV) olarak sıralanmaktadır.

Uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarının düşmesi veya döviz kurunda gerileme yaşanması durumlarında akaryakıt fiyatlarının aynı seviyede kalması ya da artış göstermesi hususu ise, fiyat oluşumunun yalnızca ham petrol fiyatlarına bağlı olmamasından kaynaklanmaktadır. Rafine ürünlerin uluslararası piyasa fiyatları, arz ve talep dengeleri, navlun maliyetleri, döviz kuru hareketleri, vergisel unsurlar ve piyasa koşullarında meydana gelen diğer gelişmeler de fiyat oluşumuna eş zamanlı olarak etki edebilmektedir. Bu nedenle söz konusu unsurların birlikte değerlendirilmesi sonucunda oluşan fiyatların nihai olarak pompa satış fiyatlarına yansıtılması söz konusu olmaktadır.

Vergisel düzenlemeler ise Bakanlığımız görev alanına girmemekte olup, konuya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan görüş alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

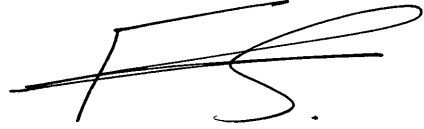
4.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyazar'ın, Kayseri Kapalı Cezaevinde görevli bir jandarma erinin ölümüne ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/40701)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Yaşar GÜLER** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ferit ŞENYAZAR

Şanlıurfa Milletvekili

Kayseri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda jandarma er olarak askerlik görevini yapan Urfa nüfusuna kayıtlı Celil Ağaç, 23 Eylül 2025 tarihinde saat 02:00 sularında nöbet esnasında alınından vurulmuş halde ölü bulunmuştur. Olayın ardından aileye intihar bilgisi verilmiş olsa da, ağabey Ömer Ağaç'ın basına yansıyan beyanlarında, kardeşinin kısa süre önce başka erler tarafından darp edildiği, "Cumaya sağ çıkamayacaksınız" şeklinde tehditler aldığı ve ölümünden 7-8 saat önce annesiyle yaptığı telefon görüşmesinde "Beni öldüreceklerini söylüyorlar" dediği iddia edilmektedir. Ayrıca aileye gösterilen raporda ölüm nedeninin "belirsiz" olarak kaydedilmesi, buna rağmen olayın doğrudan intihar olarak nitelendirilmesi soru işaretlerine yol açmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kayseri Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda jandarma er olarak görevini yapan Celil Ağaç'ın ölümüyle ilgili Bakanlık tarafından başlatılmış adli ve idari soruşturma mevcut mudur?
2. Ağaç'ın ölümünden önce başka erlerle tartıştığı, darp edildiği ve komutanların müdahalesiyle koğuşunun değiştirildiği iddiaları doğru mudur? Bu konuyla alakalı tutulmuş bir tutanak mevcut mudur?
3. Ağaç'ı tehdit ettiği iddia edilen şahısların ifadelerine başvurulmuş mudur? Olay gecesine ait nöbet çizelgesi ve kamera kayıtları incelenmiş midir?
4. Ağaç'ın otopsi veya ilk inceleme raporunda "ölüm nedeni belirsiz" ibaresi yer almasına rağmen, kamuoyuna ve aileye neden ilk etapta intihar açıklaması yapılmıştır?
5. Son 5 yılda kışlalarda kaç intihar vakası yaşandı? Askerlik görevini yerine getirirken kışlada yaşamını yitiren asker sayısı kaçtır? Bu vakaların kaçı hakkında etkin soruşturma yürütülmüş ve sorumlular ceza almıştır?
6. Evladını askere gönderen ailenin şüphelerini gidermek ve adaleti tesis etmek adına, olaydaki tüm ihmal ve sorumlulukların tespiti için bağımsız bir inceleme heyeti görevlendirilecek midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7036 -5901251
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09 Mart 2026

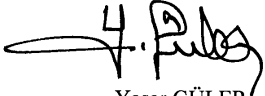
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1805220 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/40701 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Yazılı soru önergesinde adı geçen müteveffa Jandarma Genel Komutanlığı personeli olduğundan, olaya ilişkin cevaplama ve değerlendirme yapılamamıştır.

Arz ederim.

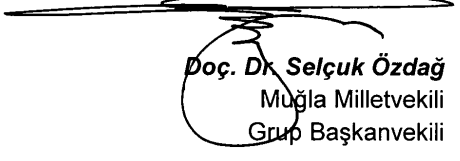

Yaşar GÜLER
Bakan

5.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2018 yılından bu yana Bakanlık tarafından Manisa ve Muğla illerinde yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/40702)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İktüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **16.02.2026**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Bakanlıkların yatırım ve proje programları, hem bölgesel kalkınma politikalarının başarısını hem de kamu hizmetlerinin niteliğini doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda, **Muğla** ve **Manisa** illerimizde 2018 yılından günümüze kadar Bakanlığınız bünyesinde yürütülen proje ve yatırım programlarına ilişkin güncel, ayrıntılı ve karşılaştırılabilir bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2018 yılından günümüze kadar, Bakanlığınız bünyesinde **Muğla** ve **Manisa** illerinde planlanan toplam proje ve yatırım programı sayısı kaçtır?
2. Bu projelerin il bazında ve yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Söz konusu dönemde yapımı tamamlanan proje ve yatırım programları hangileridir? Bu projelerin her biri için;
  - Başlangıç ve bitiş tarihleri
  - Öngörülen bütçe ile gerçekleşen bütçe
  - Projenin amacı ve kapsam bilgileri nelerdir?
4. Hâlihazırda yapımı devam eden proje ve yatırım programları hangileridir?
  - Bu projelerin mevcut fiziki gerçekleşme oranları (%) nedir?
  - Planlanan tamamlanma tarihleri nelerdir?
5. 2018 yılından bu yana iptal edilen, askıya alınan veya programdan çıkarılan proje ve yatırım programları var mıdır?
  - Varsa, bu projeler hangileridir?
  - İptal veya askıya alma gerekçeleri nelerdir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2026/7037 - 5901263
Konu : Yazılı Soru Önergesi

09 Mart 2026

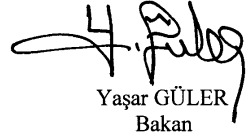
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.02.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1805220 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/40702 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların iller üzerinde bulunan ödenek ve yatırım planlamaları o bölgenin harekât, istihbarat, güvenlik ve lojistik gereksinimlerine göre belirlenmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

6.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 2023 yılından bu yana Bakanlık tarafından Tekirdağ'a yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/41181)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.02.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Tekirdağ, sanayi, tarım ve turizm potansiyeli yüksek bir şehirdir. Verimli toprakları, sanayiye sağladığı hammadde katkısı ve üretim potansiyeliyle, sahip olduğu OSB ve ASB'lerle, uzun ve kullanışlı sahil şeridiyle, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle, ulaşım güzergahı ve konumuyla ve nitelikli işgücü yapısıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlayan ilk 10 il arasındadır. Bu yapısıyla yoğun göç almakta ve büyümektedir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre 2025 yılsonu itibarıyla Tekirdağ'ın toplam nüfusu bir önceki yıla göre 21.279 artmış ve 1.208.441 olmuştur. Genç nüfus ise 161.000 kişi ile toplam nüfusun %13,3'ne denk gelmektedir. Bununla birlikte Tekirdağ Namık Kemal Üniversitemiz, şehrimiz dört bir tarafında 12 fakülte, 3 enstitü, 1 yüksekokul ve 12 meslek yüksekokul ile konumlanmıştır. Bu yerleşkelerde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden oluşan toplam 30.958 öğrenci eğitim almaktadır. Bu rakamlar birlikte düşünüldüğünde şehrimiz, 200.000 civarı genç nüfusa sahiptir.

Marmara Denizi'nin kuzeybatısında az engebeli, zengin alüvyonlarla kaplı topraklar üzerinde konumlanan Tekirdağ, Trakya'nın güneyinde, Marmara kıyılarındaki küçük kıyı ovaların yanı sıra iç kısımlarda da akarsuları ve geniş tabanlı vadileri kaplayan bereketli ovalara sahip bir tarım kentidir. Tekirdağ'ımızda oldukça gelişmiş ve bitkisel üretimde buğday, ayçiçeği, kanola, arpa, silajlık mısır ürünler fark oluşturmaktadır. Meyve üretiminde de önemli bir potansiyele sahip olan Tekirdağ; üzüm, zeytin, ceviz, kiraz, karpuz, kayun ve sofralık domates gibi ürünlerde yetişmektedir. Büyükbaş, küçükbaş hayvanların yanı sıra tavukçuluk ve arıcılıkta da önemli yere sahip olan ilimizde ayçiçeği balı ve balmumu üretimi de yapılmaktadır

Aynı zamanda bir sanayi kenti olan Tekirdağ'da sanayi kuruluşları ağırlıklı olarak Çorlu ve Çerkezköy ilçelerinde bulunmakta ve sektörel anlamda en önde gelen sektörü ise tekstil oluşturmaktadır. İlimizde genellikle tekstil sanayi ürünleri, deri sanayi ürünleri, demir, şarap, ayçiçeği yağı gibi ürünler ihracata konu olurken; başta tekstil makine ve yedek parçaları ile ham deri, tekstil ve deri sanayide kullanılan kimyevi maddeler ve sanayi maddeleri ile yağlık ayçiçeği ise ithalat ürünlerini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, 133 km'lik kıyı uzunluğuyla önemli bir deniz turizm potansiyeline sahip Tekirdağ, doğal kaynakları, tarihi ve kültürel dokusu, pazar ve finans merkezi İstanbul'a yakınlığı; ulaşım açısından deniz limanlarına, sanayi bölgelerine ve Avrupa'ya bağlayan demiryolu, deniz yolu ve kara yollarına sahip; Marmara Denizine kıyı uzunluğu ve tarihi birikimiyle doğa, deniz ve kültür turizm potansiyeli yüksek bir ilimizdir.

Tamamı Avrupa Kıtasında bulunan 3 ilden biri olan Tekirdağ demografik yapısı, kültürel çeşitliliği, mutfağı ve İstanbul'un Avrupa'ya açılan kapısı konumunda olmasıyla da ayrı bir öneme sahiptir. Özellikle genç nüfusun oluşturduğu dinamik yapı, Tekirdağ'a çağdaş ve enerjik bir kimlik kazandırmaktadır. Şehrimiz mutfağıyla, doğasıyla, tarihiyle ve kültürel yaşantısıyla kendine özgü bir kimlik taşımaktadır. Bu yönüyle Tekirdağ, keşfetmeye değer çok yönlü bir yaşam kültürüne sahiptir.

Bu yüksek potansiyele ve özel konumuyla milli ekonomiye sağladığı yüksek katkısına rağmen Tekirdağ'ımız, merkezi hükümet tarafından yapılması gereken yatırımlardan yeterince yararlanamamıştır. Altyapı yatırımlarından ulaşım ve sosyal hizmetlere kadar birçok hizmet alanında gerekli fiziki altyapı ve nitelikli hizmeti alamamıştır.

Üst politika belgeleri çerçevesinde Bakanlıkların stratejik plan ve yatırım programları, bölgesel kalkınmayı ve kamu hizmetlerine erişimi niteliğini doğrudan etkilemektedir. Bu bakımdan 28 Mayıs 2023 Genel Seçimler sonrası kurulan Kabine ile başlayan yeni dönemde Tekirdağ'ımıza yapılan yatırımlar ve geliştirilen projelerin güncel durumları önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 28 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla Bakanlığımız tarafından Tekirdağ'a yapılan toplam yatırım/hizmet miktarı ne kadardır? Bu yatırımlar/hizmetler kapsamında ne tür projeler gerçekleştirilmiştir? Söz konusu projelerden kaç kişi faydalanmıştır?
2. Yatırım programları ve stratejik planlarda olduğu halde askıya alınan veya program dışı bırakılan kaç proje bulunmaktadır? Söz konusu projeler nelerdir, askıya alma veya program dışı bırakma gerekçesi nedir? Bu projeler için ayrılan kaynak nereye aktarılmıştır?
3. Halihazırda yapımı devam eden veya planlanan toplam yatırım/hizmet miktarı ne kadardır ve proje sayısı kaçtır? Söz konusu projelerin ilçe bazlı dağılımı nasıldır ve gerçekleşme oranı nedir?
4. Özel konumu, gelişim endeksi, milli ekonomiye sağladığı yüksek katkı dikkate alınarak Bakanlığınız tarafından Tekirdağ'a yapılan yatırımlar/hizmetler yeterli midir? Şayet yeterli değilse, programları revize etme veya askıya alınan projeleri hayata geçirmeye ilişkin bir çalışmanız var mıdır? Söz konusu yatırımların etki analizleri yapılmış mıdır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 389177
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-41181)

12 -03- 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/03/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1811464 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7-41181 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-41181 Esas Numaralı Önerge Cevabı

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN CEM AVŞAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
28-4

ESAS NO
7-41181

Bakanlığımızın Ankara dışında taşra teşkilatı bulunmamakla birlikte Bakanlığımızın bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarınca yürütülen çeşitli proje ve yatırımlar ile söz konusu proje ve yatırımların durumlarına ilişkin bilgilere Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın internet sitesinde yer alan yıllık Yatırım Programlarından ve bu kuruluşlarımızın internet sayfalarında yayımlanan yıllık faaliyet raporlarından erişilebilmektedir.

